༄༅། །བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་གྱི་སྤྱི་དོན་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་བཞི་པ་ཞུགས་སོ། །

@01A ༄༅ ༄༅། །གཉིས་པ་ཡིན་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བཞི་བཤད་པ་ལ། དབང་དུ་བྱེད་པ་རྒྱུ་འབྲས་བཤད་པ། བརྟེན་པ་རྒྱུ་འབྲས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྣམ་ཀུན་གྱི་སྦྱོར་བ་བཤད་པ། འབྲས་བུ་རྩེ་མོའི་སྦྱོར་བ

བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞུང་སྤྱིའི་བསྡུ་བ་དང་། གཞུང་དོན་སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མཁྱེན་གསུམ་བཤད་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཚོས་བཅུ་གཅིག་གིས་མཚོན་ཏེ་གདན་ལ་ཕབ

རྒྱལ་མཚོན་རྒྱལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་རྒྱས་པར་གདན་ལ་ཕབ་ཟིན་ནས། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རྫོགས་པར་ཉམས་སུ་

ལེན་པའི་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་འཆད་པ་ལ་སྐབས་བཞི་པའི་

གཞུང་གསུངས། གཞུང་འདིས་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་འཆད་ན། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡང་འཆད་དགོས་པས། དང་པོ་གསུམ་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་ཟློས་པས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་

རོ། །ཞེ་ན་དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྟོན་ཚུལ་དང་དགོས་པ་མི་

འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྟོན་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། དང་པོ་གསུམ་དུ་སོ་སོར་གཏན་ལ་ཕབ་པ། འདིར་ནི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་དུ་བསྡུས་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་།
ཡང་དང་པོ་གསུམ་དུ་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་

བོ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྒོ་ནས་བསྟན། འདིར་ནི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་ཡུལ་དུ་བསྡུས་ནས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ངོས་ནས་བཤད་པ་དང་། ཡང་འདིར་ནི་མཁྱེན་གསུམ་
གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་མཐའ་དག་ལ་ཕྱིན་

ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྤང་གཉེན་དུ་སོ་སོར་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་དང་། དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁྱེན་པ་གསུམ་པོ་དེ་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་
བསླད་པ་མ་ཞུགས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་

@02A ༄༅ ༄༅། །བསྟན་པའི་ཕྱིར། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་དུ་བསྡུས་ནས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ངོས་ནས་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་

ཡོད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་ཞེ་ལྔག

ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་དུ་བསྡུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་སྒོམ་པ་དབང་སྒྱུར་ཐོབ་
པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སངས་

རྒྱས་ཀྱི་སའི་སྤྱངས་པ་མཐར་ཐུག་གིས་ལག་རྗེས་འཇོག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་དང་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་གང་ཞིག་ཅེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་

གསུམ་ནི་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་རྣམ་པས་རྣམ་པའི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་
དོ། །གཞན་དག་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་མཚན་ཉིད་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག

པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་སྦྱོར་བ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ལ་ལ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། གཉེན་པོར་

བཞག་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་རང་བཞིན་

གྱིས་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་མཁྱེན་པ་གསུམ་ཉམས་ལེན་གྱི་ཡུལ་དུ་བསྟན།

འདིར་ལེན་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ངོས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། དང་པོར་ཐོས་

བསམ་གྱི་ཡུལ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ། འདིར་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུལ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོས་བསམ་དང་ཉམས་ལེན་གྱི་གཞུང་སོ་སོར་གཙོད་མི་རིགས་པའི་

ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཐོས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ཉིད་སྒོམ་

@02B པས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་སྒོམ་པས་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཐོས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་གཏན་པའི། །སྒོམ་

པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གི་གསུང་ན་རེ། བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་བདུན་ཅུ་དོན་གཅིག

དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་བརྒྱ་དང་གཉིས་དང་བཅས་པའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་དམིགས་པར་བསྡུས་ནས་

བདེན་མེད་དུ་སྒོམ་པ་དེ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་བསྡུས་སྒོམ་གྱི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུར་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ།

བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གནས་པ་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མ་མེད་

པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྨོན་པ་མེད་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། སྒོ་དེ་ལ་ཟབ་པས་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ། གཏིང་དཔག་དཀའ་བས་ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བ། ཚད་མེད་པས་རྣམ་མཁྱེན་

སྦྱོར་བ་སྟེ། ངོ་བོའི་སྦྱོར་བ་ལྔ། སྒོ་རེ་རེ་ལ་སྒོམ་པ་པོ་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་བརྒྱད་དང་། རྟོགས་པར་སྒོམ་པ་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་བཞི་དང་། འབྲས་བུ་དང་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་གསུམ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་ཉི་ཤུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་རྟག་འཛིན་གྱི་

གཉེན་པོར་མི་རྟག་པ་སྒོམ་ལམ་མི་སྒོམ། མི་སྒོམ་ན་མི་རིགས་ཏེ། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་རྟག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྒོམ་པར་གསུངས་པ་

དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་བྱས་པ་དོན་མེད་དུ་

འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྒོམ་ན་མི་འཐད་དེ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་རྟག་འཛིན་གྱི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒོམ་པའི་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་མི་

མཛད་པ་དེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་

@03A ༄༅། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་བསྡུས་པས་ཞེས་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་བསྡུས་པར་གསུངས་པ་ལ། འདིར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་མི་རྟག་སོགས་

ཙམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་འཆད་པ་མི་རིགས་ཞེས་དགག་པ་བྱེད་པ་མི་རིགས་

པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ཚོགས་ལམ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་འཇོག་པ་མི་རིགས་ཏེ། དམན་ལམ་སྔོན་མ་སོང་གི་བྱང་སེམས་

ཚོགས་ལམ་པ་རིགས་ངེས་དེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཆོས་བཅུ་གཅིག་གིས་མཚོན་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་ཚུལ་དེ་ཡང་བསྡུན་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་སྤྱིའི་སྒོམ་ཚུལ་དང་། བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་

ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་གཉིས་སུ་འདུ་ཞིང་། དེ་གཉིས་གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་

ལ༑ དང་པོ་དེ་འཆད་པ་ལ། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། །ཞེས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། མཚན་ཉིད་བཞི་བར་བཞེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། མཚན་མེད་རབ་ཏུ་སྦྱིན་ལ་སོགས། །ཞེས་པ་མན་ཆད་གསུངས། དང་པོ་ལ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་དང་། སྒོམ་

པ་པོ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གིས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་གཉིས་སུ་འདུ་ཞིང་། དང་པོ་ལ་ཡང་སྦྱོར་བ་དང་པོ་གཉིས་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སྣངས་པ་མཐར་ཐུག་གིས་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མངོན་གྱུར་བ་དང་སྣང་བྱའི་ས་བོན་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་དངོས་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་

སྐབས་སུ་འཆད་པ་ཡིན་ཀྱང་། འདིར་ཡང་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་སྦྱོར་བའི་གཙོ་བོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པས།

དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་འཆད་པ་ལ། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་རྟག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་མི་རྟག

@03B པར་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒོམ་པ་སོགས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་སྒོམ་ཚུལ་འཆད་པ་ལ། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། ལམ་ལ་དེ་ནི་བཅོ་ལྔར་བཤད། ཅེས་པའི་བར་གསུངས། ཡུལ་མ་འོངས་པ་ལ་སྲིད་པའི་གཉེན་པོར་ལམ་ཤེས་སྒོམ་ཚུལ་སོགས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ

སོ་དྲུག་སྒོམ་ཚུལ་འཆད་པ་ལ། རྒྱུ་དང་ལམ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ལྔ་དང་བཅུ་དྲུག་ཅེས་བསྒྲགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་སྒོམ་ཚུལ་འཆད་པ་ལ། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་པ

ནས། སུམ་ཅུ་རྩ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད། ཅེས་པའི་བར་གསུངས། སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་ཉི་ཤུར་ཕྱེ་ནས་འཆད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་དག་པ་མཚམས་དང་བཅས། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། སྒོམ་པ་པོ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གིས་ཇི

ལྟར་སྒོམ་ཚུལ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་བ་སྒོམ་པ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཞེ་ན། སྔོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སོགས་ཐེག་ཆེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྙེན་བཀུར་སོགས་ཀྱིས

མཉེས་པར་བྱས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཡང་དེའི་མགོན་དང་བཅས་པའི་སློབ་ནས་དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གནས་ཀུན་འདྲི་བར་བྱེད་པའི་

ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱས། །ཞེས་པ་ནས། སློད་དུ་དམ་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་

སློམ་པ་པོ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེས་སྦྱོར་བ་སློམ་པ་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱོན་ཡོན་རྣམས་འབྱུང་ཚུལ་ལ་ཡོན་

ཏན་རྣམ་པ་བཅུ་བཞིར་ཕྱེ་ནས་འཆད་པ་ལ། བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་ལ་སོགས་པ། །ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཅུ་བཞིའོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་གསུངས། སྐྱོན་ལ་ཞེ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་འཆད་པ་ལ། སྐྱོན་ནི་

བཅུ་ཚན་བཞིར་བཅས་པ། །དྲུག་ཏུ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་གཞུང་གསུངས། དེ་འདྲའི་གང་ཟག

དེས་སྐྱོན་ཡོན་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པའི་སློབ་ནས་སྦྱོར་བ་སློམ་པའི་ཚེ་ན་སྦྱོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སློབ་ནས་ཚང་མའི་ཡུལ་དུ་ངེས་དགོས་པས། ལམ་ཤར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་

འབྱོར་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད། མདོར་བསྟུས་ཏེ་འཆད་པ་ལ། གང་གི་མཚོན་ཏེ་མཚན་ཉིད་དུ། །

@04A ༄༅། །ཞེས་པ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་གང་མཚོན་བྱ་ཡང་། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ལ་བྱེ་བྲག་ཤེས་ཁྱད་བྱེད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་མཚན་ཉིད་

ཀྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཤེས་པའི་

མཚན་ཉིད་བསྡུས་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་མཚན་མ་མེད་བཅས་དང་། །ཞེས་པ་ནས། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས། རྣམ་མཁྱེན་སྦྱོར་བ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། དེ་

ནི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བརྟེན་ནས། །ཞེས་པ་ནས། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བཤད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དམན་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། བསམ་མི་ཁྱབ་སོགས་ཁྱད་པར་གྱི། །ཞེས་པ་ནས། ཁྱད་པར་མཚན་ཉིད་

བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཞན་དོན་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། བསམ་མི་ཁྱབ་དང་མི་མཉམ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། སྤྱིར་བཤད་པ་

དེ་དག་གི་སོ་སོའི་མཚན་གཞི་ལ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་འཆད་པ་ལ། ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་མཚན་མ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། མཚན་ཉིད་བཞི་པར་བཞེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་ཚོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ལམ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། སྦྱོར་ལམ་ཡན་

ཚད་དུ་ནུས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སྒོམ་པ་པོ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེས་སྦྱོར་བའི་སྐྱོན་ཡོན་མཚན་ཉིད་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོར་བ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་ནས་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱིན་

སོགས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ་མཁས་པའི་སེམས་དཔའི་ཆོས་མངོན་རྟོགས་ནམ་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ་ན། གྲངས་མེད་གསུམ་ནས་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ཐོབ་པ་ཡིན། ཞེས་འཆད་པ་ལ།
མཚན་མེད་རབ་ཏུ་སྦྱིན་ལ་སོགས། །ཞེས་པ་ནས། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་འདོད། །ཅེས་པའི་

@04B བར་གསུངས། དེ་ལ་མཁས་ཚད་དེ་གང་། མཁས་པའི་གདུལ་བྱ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དད་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ལ་མཁས་པ་དེ་མཁས་ཚད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་མཁས་པའི་རྒྱུན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་
བའི་གདུལ་བྱ་ལའང་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གཉིས་ཡོད་ཅེས་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་དད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས།

རྟོགས་སླ་རྟུལ་པོས་རྟགས་དཀར་བཞིན། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས། སྦྱོར་ལམ་ཡན་ཆད་དུ་ནུས་པའི་སྒོ་ནས། སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་རྫོགས་རྗེས་སུ་གཙོ་བོར་ཐབས་ཀྱི་ཆོས་

ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྦྱོར་ལམ་ནུས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ནུས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་

ཚུལ་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ནུས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་འཆད་པ་ལ། དྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། །ཞེས་པ་ནས། སྦྱིན་བྱེད་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་བྱང་སེམས་ཚོགས་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་

རྟོགས་པར་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པས་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་མདོར་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱི་འཆད་པ་ལ། ངེས་འབྱེད་ཡན་

ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་འདིར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་

ལ༑ སྦྱོར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་ལ་ཉི་ཤུར་ཕྱེ་ནས་འཆད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་ལྡོག་སོགས་རྟགས། །ཞེས་པ་ནས། རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་མི་ལྡོག །ཅེས་པའི་བར་

གསུངས། མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་ལ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་འཆད་པ་ལ། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་

དང་། །ཞེས་པ་ནས། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་སྒོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དབྱེ་བ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་འཆད་པ་ལ།

ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བས། །ཞེས་པ་ནས། འཇལ་དང་ངེས་རྟོགས་སྒོམ་པའི་ལམ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་དངོས་དང་། རྟེན་པ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ལ་ཆུང་ངུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགུ་ཡོད་ཅེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པས་རྣམ་པ་དགུར་བཞེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། གྲངས་

@05A ༄༅། །ངེས་ལ་རྟེན་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། བྱེད་ལས་ལ་རྟེན་པ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་ཆུང་ངུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགུའི་

དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་དག་བདེན་པར་མེད་པ་གང་ཞིག །དེ་རྣམས་རེ་རེས་

ཀྱང་འབྲས་བུ་གཞལ་མེད་གྲངས་མེད་འབྱིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་དག་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་འབྲས་བུ་གཞལ་མེད་གྲངས་མེད་འབྱིན་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་

པོའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། གྲངས་མེད་ལ་སོགས་

བསྟན་པ་རྣམས། །ཞེས་པ་ནས། རྒྱུ་མཐུན་དེ་དག་ཐུབ་པ་བཞེད། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས། བྱེད་ལས་ལ་རྟེན་པ་སྒྲུབ་པ་ལ། སྒོམ་ལམ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་ངུ་དགུ་པོ་

རིམ་གྱི་སྦྱོང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དག་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྩོད་པ་དེ་འགོད་པར་བྱེད་པ་ལ། དངོས་པོ་

བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ། ཞེས་པ་ནས། ཅི་ཞིག་ཉམས་ཤིང་ཅི་ཞིག་འཐོབ། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་དག་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སྦྱང་བྱ་ཉམས་ཤིང་གཉེན་པོ་འཕེལ་བའི་བྱ་བ་
བྱེད་པ་འཐད་དེ། དཔེར་ན། འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་མཐུན་

ཕྱོགས་སྦྱོང་ཞིང་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་མཚུངས་ཏེ། བདེན་པས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། བྱང་
ཆུབ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡང་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་བཞེད། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས། ཁོ་

ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འབྱིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྐད་ཅིག་རེ་རེས་ཀྱང་མི་སྐྱེ། སྔ་ཕྱི་དུས་མཉམ་དུ་ཚོགས་པས་མི་སྐྱེ་
བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རེ་རེ་བོ་ནས་མི་སྐྱེ་དུས་མཉམ་དུ་ཚོགས་པས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་ཡང་སྐད་ཅིག་སྔ་

མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་ཕན་པ་བསྒྲུབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ལ་བཏགས་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མར་མེ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རེ་རེ་བོ་

ནས་སྟོང་བུ་སྟུམ་ལྡན་མི་སྲིག །སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་དུས་མཉམ་ཚོགས་པས་མི་ཟད་ཀྱང་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་སྔ་མ་རྣམས་

@05B ཀྱིས་བསྲིགས་པའི་ནུས་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་བྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་བུ་སྟུམ་ལྡན་སྲིག་པར་གདགས་ནས་འཇོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། སེམས་ནི་སྔ་མས་བྱང་ཆུབ་བར། །ཞེས་པ་ནས། ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས། གསུམ་པ་

ལ༔ ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་དྲངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་པོ་སྒོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་དངོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པ་ལ། སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། ཐབས་མཁས་པ་ལ་ཟབ་པ་ཉིད། །ཅེས་པའི་བར་

གསུངས། གསུམ་པ་ལ། ཆོས་སྐུའི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་སྦྱོར་བ་དང་། ལོངས་སྐུའི་ལས་རྗེས་འཇོག་བྱེད་ཞིང་དག་སྦྱོར་བ། སྤྲུལ་སྐུའི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ་སྟེ། སྐུ་གསུམ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་གསུམ་ནུས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་ཚུལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཆད་

པ་ལ། ཆོས་རྣམས་རྨི་ལམ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནས། ལན་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པར་ཟད། །ཅེས་པའི་བར་དང་། སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དེ་བཞིན་དུ། །ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་

དག་པ་ཉིད། །ཅེས་པའི་བར་དང་། ཡུལ་དང་སྦྱོར་བ་ཅན་འདི་ནི། །ཞེས་པ་ནས། ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམ་པ་བཅུ། །ཞེས་

པའི་བར་གསུངས། །གསུམ་པ་ཆོས་བཅུ་གཅིག་པོ་དེས་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཇི་ལྟར་མཚོན་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་སྤྱིའི་སྒོམ་ཚུལ་དང་། བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པ་ཆ་

མཐུན་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཚོན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེད་

བྲག་རྣམས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འདིར་བསྟན་གྱི་རྣམ་པ་ངོས་བཟུང་། རྣམ་པ་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད། རྣམ་པ་མདོ་ལས་བསྟན་ཚུལ། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་

བསྡུས་ཚུལ། རྣམ་པ་སྒོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་རྣམ་པ་ཞེས་པ་སྤྱིའི་སྒྲ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཆོས་

རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་འཇུག །འགའ་ཞིག་ཏུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་ལ་འཇུག །འགའ་ཞིག་ཏུ་གཞིའི་ཁྱད་པར་ལ་འཇུག་པས་འདིར་ནི་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ།

སྡུག་ཀུན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་གི་སྟོང་བདག་མེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འདིར་བསྟན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

@06A ༄༅། །དེ་སྐད་དུ་འགྲེལ་བཤད་ཚིག་གསལ་ལས། རྣམ་པ་ནི་བྱེ་བྲག་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་སྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། དེས་ན་དོན་རྣམ་དང་ལས་རྣམ་གཉིས་དོན་གཅིག །ཤེས་རྣམ་དང་བྱེད་རྣམ་གཉིས་དོན་

གཅིག་ཅིང་། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་སྟེང་གི་སྟོང་བདག་མེད་ལྟ་བུ་དང་པོའི་མཚན་གཞི་དང་། དེ་དག་གི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཕྱི་མའི་མཚན་གཞི་ཡིན། གཉིས་པ་ལ་ཁ་ཅིག །རྣམ་པ་

མཚོན་བྱར་བྱས་ནས་མཚན་ཉིད་མཁྱེན་གསུམ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་

སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཟུར་ནས་ཁ་འགོངས་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་ནི་འདིར་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་གདན་ལ་ཕབ་པས་ཅི་བྱེད་མ་ཤེས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་གདན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ནི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་

པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཪྩེ་སློད་པ་དེ་སློད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་གདན་ལ་འབེབས་པའི་ཆེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རྣམ་པ་མཚོན་བྱར་བྱེད་ན་དེ་ལྟ་བུའི་དགོས་པ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་

ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྔར་དགོས་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ། གཞི་གཉེན་རྣམ་པ་གསུམ་གིས་མཁྱེན་གསུམ་

མཚོན་པའི་སྒྲོ་ནས་མཁྱེན་གསུམ་གདན་ལ་འབེབས་ཞེས་གསུང་བ་ལྟར་འདིར་ཡང་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་

པོ་རྟག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་གཉེན་པོའི་

མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཉི་སྣང་ལས། དངོས་པོ་ལས་དམིགས་པ་ནི་གཞི་ཤེས་པའི། །བྱེ་བྲག་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གང་གི་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད་གང་
ཡིན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྟག་པར་འཛིན་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱང་ཐམས་

ཅན་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་པས། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་ཕྱིར། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག །མཁྱེན་གསུམ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས། སེམས་དཔའི་གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤེས་

@06B རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
ནུས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །མཁྱེན་གསུམ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་

ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་ཡོད། ལམ་མ་

ཞུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུགས་ལ། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ལེགས་པར་ཤར་བའི་སྒོ

ནས་རང་གི་དམིགས་པའི་ཆོས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ལ་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ། གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་

མཁྱེན་གསུམ་གང་རུང་གི་གཞལ་བྱའི་རྣམ་པ་ལེགས་པར་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་མཁྱེན་གསུམ་གང་རུང་གི་གཞལ་བྱའི་རྣམ

པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ལ་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མཁྱེན་གསུམ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་

སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན

པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་གཉེན་པོ་སོགས་གསུམ་ཡོད། འདིར་རྣམ་པས་གཉེན་པོ་ཇི་ལྟར་མཚོན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་རྟག་འཛིན་ལ་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན

པོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྒོམ་སྙམ་པ་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཤིག་སྒོམ་དགོས

ཞེས་སྨྲས་པ་ན། དེ་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་རྟག་འཛིན་ལ་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོར་གནས་པའི་ཕྱིར། འདིར་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་དགོས་པ

ཡོད་དེ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་རྟག་འཛིན་ལ་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་

དུ་ཤེས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་པའི་གཉེན་པོ་དེ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། བསྒོམ་བྱ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྣམ་པ་མདོ་
ལས་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཡུམ་འདི་ནི་མ་མཆིས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

@07A ༄༅། །བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ནམ་མཁའ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། ཡུམ་འདི་ནི་མི་གཡོ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ།
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་

འཕངས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུམ་འདི་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་པའི་
བར་གྱིས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་འཕངས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། ཡུམ་འདི་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པའི་

ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ལུས་དང་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། ཡུམ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་

ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་

མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་འཕངས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་ཤེས་རྣམ་དང་དོན་རྣམ་ཇི་ལྟར་བསྟན་

པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། མདོ་དང་པོས་ནི་རབ་འབྱོར་གྱི་དམ་བཅའ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་འཐད་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་རྣམ་

དངོས་སུ་བསྟན། ཤེས་རྣམ་ཤུགས་ལ་བསྟན། མདོ་བར་པས་དོན་རྣམ་དངོས་སུ་བསྟན། ཤེས་རྣམ་ཤུགས་ལ་བསྟན། མདོ་ཕྱི་མས་དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཡུམ་འདི་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་པ་ངེས་ཤེས་རྣམ་

དངོས་སུ་བསྟན། ལུས་དང་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་དོན་རྣམ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་མདོ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་བསྡུས་ནས

ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། །ཞེས་པ་ནས། ལམ་ལ་དེ་ནི་བཅོ་ལྔར་

བཤད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས། ཡུམ་འདི་ནི་མ་མཆིས་པ། ཞེས་པ་དང་། ཡུམ་འདི་ནི་མི་གཡོ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་དངོས་སུ་བསྟན། དྲན་པ་ཉེར་

གཞག་ནས་བཟུང་སྟེ། །ཞེས་པ་ནས། སུམ་ཅུ་རྩ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་ཡུམ་འདི་ནི་དྲན་པ་ཉེ་

@07B བར་གཞག་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མདོའི་ཚིག་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་བསྟན། རྒྱུ་དང་ལམ་

དང་སྡུག་བསྔལ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། ལྔ་དང་བཅུ་དྲུག་ཅེས་བསྒྲགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མདོ་དང་མཐའ་གཉིས་པོ་དེས་ས་

ཚིགས་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་ནུས་པས་གཞུང་འདིས་ས་ཚིགས་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་དངོས་སུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིབ་

པ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ལ་ཐབས་ཆ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤོང་བ་ཡིན་

ཀྱང་འདིར་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་སློ་འདོགས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ལོག་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དེ་སྒོམ་དགོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་

རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དཔལ་གཞམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྟོན་དགོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒོམ་དགོས་

པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དཔལ་གཞམ་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྐབས་གསུམ་པར་བཤད་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་

པ་དེ་ཉིད་འདིར་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བའི་སྐབས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཁྱེན་

གསུམ་བསྡུས་སྒོམ་གྱི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྦྱོར་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་བསྡུས་ནས་སྒོམ་པ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒོམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་

མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཐབས་ཆ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་སྐབས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པར་སྒོམ་པ་དེ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒོམ་པ་ནས། ཡང་དེས་ཟིན་པའི་སྐབས་སྟོང་

ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་སྒོམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སྒོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་མི་

རྟག་པར་སྒོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་དེ་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་སྒོམ། དེ་འདྲ་བའི་གཞི་ཤེས་སྒོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཀྱང་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པར་སྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས།

ཁ་ཅིག་དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་བསྒོམ་བྱ་གང་ཡིན་མི་མཐུན་པ་སོ་སོར་འདོད་པ་ལ་ནི་སྣིང་

@08A ༄༅། །པོ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྒོམ་བྱར་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ་མི་རྟག་པ་བསྒོམ་བྱར་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་དེ་

རྟོགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒོམ་པར་ཁས་མི་ལེན་ན་གཞི་སྟོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། མཁྱེན་གསུམ་སྒོམ་པས་སེམས་དཔའ་ཡེ་ཤེས་མེད་པ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དེས་དེ་སྒོམ་པས་

ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བརྟེན་ནས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་

གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་མཁྱེན་སྦྱོར་བ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་སྒོམ་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་མེད་ཀྱང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སྒོམ་

པས་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དོན་རྣམ་ཡིན་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་དགོས་

པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དོན་རྣམ་ཡིན་ན། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་

དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་

མི་ནུས་ཏེ། ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་

ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ནས་སློམ་པའི་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་སྐྱེས་པ་དང་བསྐྱེད་པ་ལ་ཁྱད་མ་ཕྱེད་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་སློམ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡོད་པ་གང་

ཞིག །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སློམ་པ་མིག་གི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་བློའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ནས། སློམ་

པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༈ མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་སློབ་པ་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ། འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་

གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་ལ་དམིགས་པ་བཞི་བཞི། ལམ་

@08B བདེན་ལ་དམིགས་པ་བཅོ་ལྔ་ཡོད། འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་སློབ་པ་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་

རྣམ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱེ་བྲག་གི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཟག་པ་དང་

བཅས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན་ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པ་བཅོ་ལྔ་ཡོད་དེ། བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། ཤེས་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག

མེད་པ་དང་། དམན་པའི་གནས་ནས་འཕོ་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་འདུལ་བ་པོའི་

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་བཞི་དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་ཡང་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མེད་པ་རྨི་ལམ་སྒྲ་བརྙན་མི་སྒྱུ་མིག་ཡོར་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ
རྟོགས་པའི་སྒོམ་ལམ་ཟག་བཅས་ལྔ། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། དད་སོགས

ཀྱི་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱིས་གོས་པ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བའི་སྤྲོས་པ་མེད་པ་དང་། རང་གི་རྟོགས་པ་ལ་རོ་མྱོང་བའི་རློམ་པ་མེད་པ་དང་།
རྟོགས་པ་ཐོབ་ཟིན་ཉམས་པ་མེད་པའི་གཡོ་བ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོམ་ལམ་ཟག་མེད་དྲུག་དང་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་བསྟན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། གཟུགས་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ
རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་སྒོམ་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པས། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐའ་

དག་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་གཏན་ལ་འབེབས་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་མེད་དེ། རྣམ་གཞག་

གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་མངོན་རྟོགས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་

གཞག་གི་རྟེན་སོ་སོར་ངེས་པར་བྱས་ནས་རྟོགས་རིགས་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་འཆད་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་ལམ་བདེན་གྱི་

@09A ༄༅། །རྣམ་པ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁྱབ་ན། དེའི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་སྡུག་ཀུན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་ཡང་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ། ཡང་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདིར་འཆད་ན་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་འདིར་འཆད་མི་རིགས་པ་ཐལ། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞི་

ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་འདིར་གཏན་ལ་མ་ཕབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་

གཏན་ལ་འབེབས་ན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་རྗེས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་གཏན་ལ་ཕབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། འདོད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་སྐབས་གང་དུ་ཡང་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཞིག་མ་བསྟན་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བས་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་གཞི་ཤེས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་གསུམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་མི་སློབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་རྗེས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སློབ་ལམ་དེ་རང་རྒྱལ་གྱི་སློབ་ལམ་ཡིན་ནམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སློབ་ལམ་ཡིན་པ་དག་ལས་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་རིགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས། ཤེས་མཐོང་གི་བལྟས་ནས་འདའ་བའི་ལམ་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་མི་རིགས་ཏེ། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་

སྒོམ་པ་ལྷུར་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམས་པས་ཤེས་མཐོང་གི་བལྟས་ནས་འདའ་བའི་ལམ་དུ་གསུངས་པ་དང་།

@09B སྒོམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྒོམ་པ་ལྷུར་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་མི་བསྒོམས་པས་གནས་ནས་འདའ་བའི་ལམ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། སྒོམ་ལམ་དུ་སྒོམ་པ་ལྷུར་ལེན་གྱི་ཚུལ་དུ་མི་བསྒོམས་ཀྱང་སྒོམ་པ་ཙམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་དང་ལམ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་

སུ༔ མཁྱེན་གསུམ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ། འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་སོ་དྲུག་ཡོད་དེ། ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པ་བརྒྱད། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པ་བདུན། སྡུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པ་

ལྔ༔ འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི། གཞིར་བཟུང་ནས། དེ་ལ་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་སོགས་བདེན་པས་སྟོང་བ་སོགས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འབྱེད་པ་དང་། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་སོགས་བདེན་པས་སྟོང་པ་སོགས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་

དྲུག་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས་འགོག་པ་ཞི་བ་སོགས་འབྱེད་པ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་རྣམ་བཤད་ལས། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་གཞིར་བཟུང་ནས་སྟོང་པ་

ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འབྱེད་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་སོགས་སུ་བསྒྲུབ་པ་གང་

བྱས་ཀྱང་དོན་འདྲ་བར་མངོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མཁྱེན་པས་ཁྱབ་སྟེ། འགྲེལ་པ་ལས། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཤིན་ཏུ་མ་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེས་དུག་གསུམ་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དང་པོར་རང་རྒྱུད་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་

ཞེན་ནས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་སྐྱེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་སྡང་སོགས་སྐྱེ་བས་དང་པོའི་རྩ་བ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དུག་གསུམ་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དུག་གསུམ་དང་འཛིན་སྟངས་

@10A ༄༅། །དངོས་འགལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུག་གསུམ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་

རྣམ་པ་ཡར་ལྡན་གྱི་ཚུལ་དུ་རྫོགས་པའི་མཁྱེན་པ་མཐར་ཐུག །འདིར་བསྟན་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་ལས། རྣ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྣ་པ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་དང་བཅས་ཏེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་བརྙེས་པའི་ཕྱིར། ཟག་པ་མེད་པ་ཡོན་དག་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་བདུན། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་བཞི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སངས་འཕགས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། ཡང་དེ་དང་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་ཐར་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་དང་མི་འགལ་ཏེ། རྣམ་གཞག་གི་རྟེན་སོ་སོར་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ

མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡེ་ཤེ་སླ་མཁྱེན་པ་གསུམ་དུ་

འབྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡར་ལྡན་གྱི་ཚུལ་དུ་རྫོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཁྱེན་པ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་

མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་མ་ཕྱེ་ན་མཁྱེན་པ་གསུམ་པོ་ལམ་གང་གི་གནས་སྐབས་སུ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་

སྒོམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་

ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཀྱང་། དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་

@010B པའི་ལམ་ལ་ཞེས། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཚོགས་ལམ་ནས་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བསྒོམས་པ་

ལ་བརྟེན་ནས་ཚོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་མཚན་ཉིད་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་རང་གི་སྤྱི་ཚན་མཚན་ཉིད་པ་དང་། ནང་ཚན་མཚན་ཉིད་པ། ཉེར་ལེན་མཚན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མ་པའི་རྒྱུད་

ལ་ཡོད་མེད་དང་། བསྒོམ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་མིན་གྱི་སྒོ་ནས་འཇོག་པ་རྣམས་ལས། དང་པོ་གཉིས་པོ་མི་འཐད་པར་ཐལ།

སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཀྱི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གི་སྤྱི་ཚན་མཚན་ཉིད་པ་དང་ནང་ཚན་མཚན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མ་པའི་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་འཕགས་པ་འོག་མ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སངས་འཕགས་ཀྱི་ཐུགས་

རྒྱུད་ཀྱི་སྟོབས་བཅུའི་ཉེར་ལེན་མཚན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སངས་འཕགས་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་ཉེར་ལེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་ཉེར་ལེན་སྔ་མ་ལས་བྱུང་བས་ཁྱབ་པས་ཕྱིར། རྣམ་

འགྲེལ་ལས། རྣམ་ཤེས་མིན་པས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། །ཉེར་ལེན་མི་བྱེད་ཕྱིར་ཡང་འགྲུབ། །ཅེས་གསུང་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་མི་འཐད་དེ། སངས་འཕགས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོབས་བཅུ་པོ་འཕགས་པ་འོག་མ་པ་དང་བསྒོམ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒོམ། སངས་འཕགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒོམ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་སྒོམ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། འཕགས་པ་འོག་མའི་

རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ། ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་

ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་

མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་སངས་འཕགས་

@11A ༄༅། །ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོབས་བཅུ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཁོ་ན་རེ། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐུན་

མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་འཕགས་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་

ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ཁོ་

ནའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པ་ཁས། ༈ དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། སོ་ཚན་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་

པའོ། །དང་པོ་ལ་སྒྲ་དོན། ས་མཚམས། དབྱེ་བ་བསྡུ་བ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་དྲན་པ་ཉེར་

གཞག་སོགས་སོ་བདུན་པོ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་དེ་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ཟད་དང་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ནི། །བྱང་ཆུབ་དེ་དང་

མཐུན་ཉིད་ཕྱིར། །སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དེ་ཕྱོགས་མཐུན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མཛོད་པ་བ་རྣམས་ནི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་ལམ་དང་། ཡང་དག་སྤོང་བ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་དབང་སྟོབས་གཉིས་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཇོག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་སྒོམ་

ལམ་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་མཐོང་ལམ་ནས་འཐོབ་པར་བཞེད་དེ། མཛོད་ལས། སྡེ་ཚན་བདུན་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། །ལས་ནི་དང་པོ་པ་དག་དང་། །ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྣམས་དང་ནི། །སྒོམ་དང་མཐོང་ལ་རབ་ཏུ་ཕྱེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། དྲན་པ་ཉེར་གཞག །ཡང་དག

སྤོང་བ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་གསུམ་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ནས་ཐོབ། དབང་པོ་ལྔ་དྲོད་ནས། སྟོབས་ལྔ་བཟོད་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་

ཤེས་ནས། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཐོབ་སླལ་

@11B རྟོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ས་མཚམས་ངེས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་དག་སྤོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། སྤྱི་ཚན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེན་འདུན། རྒྱས་པར་དབྱེན་སོ་བདུན་ཡོད་ཅིང་། རྫས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྡུ་ན་བཅུར་འདུ་སྟེ། དད་པའི་དབང་སྟོབས་གཉིས་དང་

པའི་རྫས་དུ་འདུས། ཡང་དག་སྤོང་བ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་སྟོབས་གཉིས། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ། བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རྫས་དང་། དྲན་པའི་དབང་སྟོབས་གཉིས། ཡང་དག་པའི་དྲན་པ། དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་དྲན་པའི་རྫས་སུ་

འདུ། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་སྟོབས་གཉིས། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག །ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྫས་སུ་འདུ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་སྟོབས་གཉིས། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག །ཡང་དག

པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྫས་སུ་འདུ། བཏང་སྙོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་རྫས་སུ་འདུ། དགའ་བ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དགའ་བའི་

རྗེས་སུ་འདྲ། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་རྟོག་པའི་རྗེས་དང་། ཡང་དག་པའི་ངག །ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ། ཡང་དག་པའི་

འཚོ་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འདྲ། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་རྗེས་སུ་

བཅུ། །དད་དང་བརྩོན་འགྲུས་དྲན་པ་དང་། །ཤེས་རབ་ཏིང་འཛིན་བཏང་སྙོམས་དགའ། །རྟོག་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གི་སྤྱི་ཚན་སོགས་བདུན་ལས། དང་པོ་ལ། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གི་དམིགས་པ། ངོ་བོ། གྲོགས། སྒོམ་ཚུལ། སྒོམ་པའི་དགོས་པ།

སྒྲ་དོན་ནོ།། དང་པོ་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་ཚོར་སེམས་ཆོས་བཞི་དེའི་དམིགས་

པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡང་ཕྱིའི་ལུས། ནང་གི་ལུས། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ལུས་སོགས་གསུམ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བུའི་དབང་པོའི་ཚོགས་པས་

ཟིན་པའི་མིག་དབང་སོགས་ནང་གི་ལུས་དང་། དེས་མ་ཟིན་པའི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཕྱིའི་ལུས་དང་། དབང་རྟེན་

@12A ༄༅། །འོག་པ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ལུས་དང་། དེའི་སྟེང་གི་ཚོར་བ་གསུམ། སེམས་གསུམ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་བའི་ཆོས་གསུམ་པོ་རྣམས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ནང་གི་ཚོར་

བ་སོགས་སུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེ་དམིགས་པར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱིས་པ་རྣམས་

ཀྱིས་ལུས་བདག་གི་གནས་དང་། ཚོར་བ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་དང་། སེམས་བདག་གི་ངོ་བོ་དང་། ཆོས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་གཞིར་ཞེན་པའི་སྒོ་ནས་གང་ཟག་གི་

བདག་ཏུ་ཞེན་པས་དེ་དག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ནི་དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་ཅི་རིགས་པར་འཇོག་པ་ཡིན་

ཏེ། མཛོད་ལས། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཤེས་རབ་སྟེ། །ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་དང་དྲན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་

པ་ཡིན་གྱི་དེར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་དེ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། མཛོད་ལས། གཙོ་བོ་སློམས་པ་དེ་དག་ནི། །སྦྱོར་བྱུང་ཡོན་ཏན་ཀུན་ཀྱང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་གི་གཞལ་བྱའི་སྣང་ངོར་གྱི་གནས་ལ་སོ་སོར་དབྱེད་པའི་དོན་

དྲན་པས་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པའི་ལྟ་སྤྱོད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ལྟ་བའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ། དྲན་པ་ཉེར་

གཞག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལུས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་བཞི་ཡོད། གྲོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་དེའི་གྲོགས་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། གྲོགས་གང་ཞེ་ན། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་སེམས་དང་སེམས་ལས་

བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་ཚུལ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལུས་མི་གཙང་བ་དང་། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སེམས་མི་རྟག་པ་དང་། ཆོས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་

པའི་ཆོས་སྤང་བྱ་དང་། རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་བླང་བྱར་སྒོམ་པ་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་འདུས་བྱས་ཐམས་

ཅད་མི་རྟག་པ། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྡུག་བསྔལ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པར་སྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བསྒོམ་པར་བྱ། །ལུས་ཚོར་སེམས་དང་

ཆོས་རྣམས་ལ། །མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་ཡོངས་བརྟགས་པས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད། བྱང་

@12B ཆུབ་སེམས་དཔས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཡང་སྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ལུས་མི་གཙང་བ་སོགས་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མི་རྟག་པ་

སོགས་དང་བདེན་པས་སྟོང་བར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་ནས་དྲན་པས་དེ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སྒོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་ལ་དམིགས་

ནས་སྒོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། དེ་ལ་འཇུག་པ་མི་སྡུག་པ། །དབུགས་རྔུབ་འབྱུང་བ་དྲན་པ་ཡིས། །འདོད་ཆགས་རྣམ་རྟོག

ལྷག་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་མི་སྡུག་བ་སྒོམ་ཚུལ་ལ་ཡང་སོ་སོའི་གཉེན་པོ་སྒོམ་ཚུལ་དང་། སྤྱིའི་གཉེན་པོ་སྒོམ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཇི་ལྟར་སྒོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཁ་དོག་སོགས་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རོ་རྣམ་པར་དམར་བ་དང་། བཟས་པ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་

བདག་གི་ལུས་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན་འདི་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་མཚན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་ལས་མ་འདས་སོ་སྙམ་དུ་སྒོམ་པའི་ཕྱིར། སྤྱིའི་གཉེན་པོ་ཀེང་རུས་སྒོམ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ལས་དང་པོ་བས་སྒོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དཔྲལ་བའི་དབུས་སུ་སྨྲ་བཏོད་དེ་མཐེབ་གང་ཙམ་གྱི་རུས་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྒོམ་ཞིང་།

དེ་ཡང་ལུས་རིལ་བུའི་བར་དུ་ཀེང་རུས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་སྤྲོས་ཏེ་སྒོམ་ཞིང་སླར་ཡང་མཐེབ་གང་ཙམ་གྱིས་རུས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བསྡུས་ཏེ་སྒོམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ཀེང་རུས་ཆགས་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ། །རུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་བར་དུ་ནི། །སྤྲོ་ཞིང་སྡུད་པས་ལས་དང་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔྱད་པ་ཅུང་

ཟད་བྱས་པའི་སྒོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྤྲོ་བསྡུ་བྱས་ནས་ཐོད་ཕྱེད་ཡན་ཆད་ཀྱི་རུས་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྒོམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ཀེང་རུས་ནས་ནི་ཐོང་ཕྱེད་བར། །བཏང་

བས་སྦྱོང་བ་བྱས་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་བྱེད་རྫོགས་པའི་གང་ཟག་གི་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ།

སྦྱོ་བསྒྱུ་སྦྱར་ལྟར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱིན་མའི་དབུས་སུ་མཐེབ་གང་ཙམ་གྱི་རྡུས་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྒོམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། སྦྱིན་མའི་བར་དུ་སེམས་འཛིན་པས། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྫོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྒོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་སྐྱེ་ཞིང་ཞི་

@13A ༄༅། །གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་བོ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ཞི་གནས་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་ཡིས། །དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོར་བསྡུ་ན། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སྒོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། བདེན་བཞིའི་བླང་

དོར་གྱི་གནས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་དྲན་པས་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སྒོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་དང་། བདེན་བཞིའི་བླང་དོར་ལ་འཇུག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཉེན་པོར་བཞི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ལུས་མི་གཙང་བར་སྒོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ངོ་བོར་

ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་སྒོ་ནས་སྡུག་བདེན་ཤེས་བྱར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དེ་འབྱུང་། ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག

སྒོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོར་བས་སྲིད་པ་འདྲེན། དེས་འཁོར་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་མཐོང་ནས། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་སྤང་བྱར་ཁོང་དུ་ཆུད་བ་དེ་འབྱུང་། སེམས་མི་རྟག་པར་སྒོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
སེམས་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་མཐོང་སྟེ་སེམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྡུག་ཀུན་འགགས་པའི་འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་

བྱ་ནུས་སུ་མཐོང་ནས་འགོག་པ་ཐོབ་བྱར་ཤེས་པ་འབྱུང་། ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སྒོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དོར་བྱ་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་བླང་བྱར་
དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་བླང་དོར་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་ཅིང་ལམ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟེན་བྱར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་

དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས། གནས་ངན་ལེན་ཕྱིར་སྲིད་རྒྱུའི་ཕྱིར། །གཞི་ཡི་ཕྱིར་དང་མ་རྨོངས་ཕྱིར། །བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་བྱ་བས། །དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་
སྒོམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཅེས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤེར་གཤེགས་པ་ཁྱེའུ་ས་༥

འཛིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་བླང་དོར་ གྱི་གནས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་དཔྱད་ནས་དྲན་པས་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡང་དག་སྤོང་བའི་སྐབས་ཆན་ལ།

དམིགས་པ་སོགས་དྲུག་ལས། དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེ་འགྱུར་དང་།

@13B དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེ་འགྱུར་རྣམས་དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ནི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་གི་གཞལ་བྱར་གྱུར་བའི་བླང་དོར་གྱི་གནས་ལ་སྤྲོ་བའི་ལྷ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ལྷ་བའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ། ཡང་དག་སྤོང་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་མི་

དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་བ་སྤོང་བ་སོགས་བཞི་ལས། གསུམ་པ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞིན། བཞི་པ་ལ། མདོ་ལས་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར། འདུན་པ་སྐྱེད་དོ།། འབད་དོ།། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ་རབ་ཏུ་འཛིན་ཏོ།། རབ་ཏུ་འཇུག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་

བཏུས་ལས། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་མཐའ་མ་འདི་ནི་བརྩོན་འགྲུས་སྒོམ་པ་གནས་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། འདུན་པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །རྩོལ་འགྲོར་རྒྱུ་མཚན་བཅས་སྒོམ་པ། །ཡང་དག་སྤོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ། །གཉེར་པོ་ཞེས་ནི་ངེས་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒོམ་

ཚུལ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡོད་དེ། ཐོག་མར་བླང་དོར་གྱི་གནས་ལ་འདུན་པ་སྐྱེད། དེ་ནས་བླང་དོར་ལ་འབད་པས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ། ཇི་ལྟར་རྩོམ་ན་བྱིང་བ་སྐྱེས་ན་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་

ཏན་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་གཟེངས་སྟོད་དེ། དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པར་བྱེད། རྒོད་པ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་འཕོར་

བའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སེམས་འཕང་སྨད་དེ་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མདོར་བསྡུ་ན། ཡང་དག་སྦྱོང་བ་སྒོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ླང་དོར་ལ་

ཚུལ་བཞིན་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་སྒོམ་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་སྒོམ་པ་

ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་སྤོང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ལ་དེ་བཞི་པོ་ལ་ཡང་དག་སྤོང་བ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་

པ་སྤོང་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་ངོས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་

བཤད་པ་ལ། དེའི་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་སྤྲུལ་སྒྱུར་སྣ་ཚོགས་བ་རྣམས་དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་གཙོ་བོའི་

དབང་དུ་བྱས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་བཤད་དེ། མཛོད་ལས། རྫུ་འཕྲུལ་རྐང་པ་ཏིང་འཛིན་ཏོ། །ཞེས་དང་།།

@14A ༄༅། །ཀུན་བཏུས་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ།ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། མཛོད་ལས། གཙོ་བོ་སྨོས་པ་དེ་དག་ནི། །ཞེས་སོགས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཡང་དག་སྤྱོད་བ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་སྦྱོར་སྣ་ཚོགས་

ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས། རྩ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་གྲོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། འདུན་པའི་རྩ་འཕྲུལ་གྱི་

རྐང་པ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དེ། སེམས་པའི་དེ། སྤྱོད་པའི་རྩ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་དང་བཞི་ཡོད། དེ་

བཞིའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་གུས་སྦྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ་དང་། རྟག་སྦྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དང་། སྔོན་ཉིད་དེ་འཛིན་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དང་།

གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་

པ་གྲོགས་སྤང་བཞིན། བཞི་པ་སྒོམ་ཚུལ་ལ་སྐབས་འདིར་རྩ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་སྒོམ་ཚུལ་དང་། ཞི་གནས་སྒོམ་ཚུལ་གནད་གཅིག་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ནས་བཤད་ཚུལ་

དང་། དབུས་མཐའ་ནས་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཉེས་པ་

ལྔའི་གཉེན་པོར་སྤང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བརྟེན་ནས་སྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས། ཉེས་པ་ལྔ་སྤོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །བསྟེན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཏིང་

ང་འཛིན་སྒོམ་པའི་གེགས་ཉེས་པ་དེ་ལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྔ་རོལ་དུ་ལེ་ལོ་

ཉེས་པ། འཇུག་པའི་ཚེ་གདམས་ངག་བརྗེད་པ་ཉེས་པ། སྒོམ་བཞིན་པའི་ཚེ་བྱིང་རྒོད་ཉེས་པ། བྱིང་རྒོད་བྱུང་བའི་ཚེ་གཉེན་པོ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་ཉེས་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་དུ་
གནས་པའི་ཚེ་གཉེན་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཉེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་

ངག་རྣམས། །བརྗེད་དང་བྱིང་དང་རྒོད་པ་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དེ། །འདི་དག་ཉེས་པ་ལྔར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པོ་དེའི་གཉེན་པོར་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བརྟེན་
ཚུལ་ཡོད་དེ། ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱུ་འབྲས་བཞི། གདམས་ངག་བརྗེད་པའི་གཉེན་པོར་དྲན་པ། བྱིང་

@14B རྒོད་ཀྱི་གཉེན་པོར་དེ་ལ་རྟོག་པའི་ཤེས་བཞིན། གཉེན་པོ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར། གཉེན་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་སེམས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་
དུ་གནས་པའི་ཚེ་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར་འདུ་མི་བྱེད་པའི་བཏང་སྙོམས་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྩོན་

འགྲུས་རྒྱུ་འབྲས་བཞི་པོ་དེ་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་ཚུལ་ཡོད་དེ། དད་པ་འདུན་པའི་རྒྱུ། འདུན་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་གནས། བརྩོན་འགྲུས་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་དངོས། ཤིན་སྦྱངས་བརྩོན་

འགྲུས་ཀྱི་འབྲས་བུར་བྱེད་ཅིང་། ཤིན་སྦྱངས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་རིམ་ལས།

ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་གང་ཞེ་ན། ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སེལ་བའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཉེན་པོ་ལ་ལྡན་མིན་འདུ་
བྱེད་ཤིན་ཏུ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་དབུས་མཐའ་ལས། །གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། །རྒྱུ་དང་འབྲས་

བུ་ཉིད་དུའོ། །དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་དང་། །བྱིང་དང་རྒོད་པ་རྟོག་པ་དང་། །དེ་སྤོང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་། །ཞི་ཆེ་རྣལ་དུ་འཇོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་
ལས་རྟེན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་། རབ་དབྱེ་སྤང་བཤད་པ་བཞི་དང་། ཐབས་བཞི་དང་། འབྲས་བུ་མངོན་པར་

འགྲུབ་པ་དྲུག་གིས་སྒོ་ནས་བསྟན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི། །རྐང་པ་མཚན་ཉིད་མཆོག་ལྡན་བཞི། །བདག་ཉིད་དང་ནི་གཞན་དག་གི །དོན་ཀུན་བསྒྲུབ་པའི་
ཕྱིར་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོ་གསུམ་འབད་པར་བྱེད་པའི་

ཐབས། ཤིན་སྦྱངས་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས། དྲན་ཤེས་བཞིན་གཉིས་གཏོད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས། སེམས་པ་བཏང་སྙོམས་གཉིས་གཉེན་པོའི་ཐབས་དང་བཞིས་འབྲས་བུ་མངོན་པར་གྲུབ་

པ་ཡིན་ནོ། །དྲུག་པ་ནི་ཡུལ་མཐོང་བ་སྨྲོན་ལྔ། གདམས་ངག་ཉན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཞེས་དྲུག །རྫུ་འཕྲུལ་གྱི

རྩེ་པ། སྨོན་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ། དབང་བཙུ་འཐོབ་པར་བྱེད་པ། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན

ལས། བསམ་གཏན་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བརྟེན་ནས། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དག་དང་ཐབས། །རྣམ་བཞི་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ

@15A ༄༅། །ནི༔ ༔རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་སྒོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤྲུལ་སྒྱུར་སྣ་ཚོགས་འགྲུབ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ

རྩལ་སྦྱོང་གཞན་འདུན་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་སྒྲ་དོན་ལ། དེ་ལ་རྫུ་འཕྲུལ

གྱི་རྐང་པ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྫུ་འཕྲུལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དབང་པོ་ལྔ་ལ་དམིགས་པ་སོགས་རྣམ་པ་དྲུག་ལས།

ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྱང་ཆུབ

ཆེན་པོ་དང་། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་ཐོས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཞི་གནས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷག་མཐོང་རྣམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་པོ་དེས

རིམ་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་དང་ཐོས་མཆོག་དང་། །ཞི་གནས་ལྷག

མཐོང་དད་སོགས་ཀྱིས། །གཞི་ཡིན་པར་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཡན་ཆད་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པའི་རང་འབྲས་འཕགས་ལམ་སྐྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་མཁྱེན་པ། འདིར་བསྟན་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་

རྣམ་པ་ལྔ་ཡོད་དེ། དེར་གྱུར་བའི་དད་པ། བརྩོན་འགྲུས། དྲན་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྟང་བཤད་པ་ལས་ཤེས་ནུས་སོ། །བཞི་པ་སྒོམ་ཚུལ་ལ། ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བདེན་བཞིའི་སྣང་དོར་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཆེས་

ཀྱི་དད་པ། དེ་ལ་སྦྱོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས། འདོར་ལེན་མི་བྱེད་པའི་དྲན་པ། དེ་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། དེ་ལ་དམིགས་པའི་སོ་སོར་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་རྣམས་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བར་བྱས་ནས་སྒོམ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡུལ་ལྔ་པོ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ།

དང་བ་དང་འདོད་པའི་དད་པ། སྦྱོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས། ཚིག་དོན་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་རྩེ་གཅིག་པ་རྣམས་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་རྣམས་བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བར་བྱས་ཏེ་སྒོམ་པ་ཡིན་

ནོ། །ལྔ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བདེན་པ་མྱུར་དུ་རྟོགས་པ་དང་། སྦྱོར་ལམ་བཞི་རྫོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་

@15B ཕྱིར། དྲུག་པ་ལ། དེ་ལ་དབང་པོ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒོམ་བྱ(NGGTZO) བོར་གྱུར་བའི་སྒོ་ནས་རང་འབྲས་རྣམ་བྱང་བདེན་པ་སྐྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་སྟོབས་ལ་རྣམ་པ་དྲུག་ལས་གཞན་རྣམས་ཐལ་ཆེར་དབང་པོ་དང་མཚུངས་ཤིང་། ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་

ན་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་གིས་བསྡུས་ཤིང་མ་དད་པ་སོགས་ཀྱིས་བརྫི་མི་ནུས་པ་དང་། རང་འབྲས་འཕགས་ལམ་སྐྱེད་པ་ལ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཡེ་ཤེས། འདིར་བསྟན་སྟོབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་དད་སོགས་ཀྱི་སྟོབས་ལྔ་ཡོད། ལྔ་

པོ་འདི་རྣམས་དབང་སྟོབས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་དབང་པོ་མ་ཡིན་ཀྱང་སྤྱིར་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། དབང་སྟོབས་གཉིས་ལ་རྫས་རིགས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་རྒྱུད་ལ་ཡང་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སློབ་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་དད་སོགས་དབང་

པོ་རྣོ་རྟུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་ཞེ་ན། གཉིས་ཀའི་མཉམ་གཞག་གི་ཚེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་དད་པ་སོགས་མངོན་གྱུར་དུ་མི་འཇུག་པར་མཚུངས་ཀྱང་།

རྟེན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་དད་སོགས་ནུས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་དད་པ་སོགས་ཀྱིས་བཟློ་ནུས་མི་

ནུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། དབང་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོབས་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ་འདི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཇི་ལྟར་བསྲབ་པས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་

སྟོབས་རྣམས་སོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་ཆུང་བས་ཀྱང་། །དེ་དག་ཉིད་ལ་སྟོབས་ཞེས་བྱ། །

ཞེས་དང་། མདོ་ལས། ཆུང་ངུ་དང་ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་བཟླ་བ་དང་བཟླ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཟློ་བ་དང་མི་བཟློ་བའི་དོན་ཡང་མ་དད་པ་སོགས་སྐྱེས་པའི་ཚེ་གཉེན་པོ་

བསྟེན་པ་ན་དེ་མ་ཐག་ཞི་ནུས་མི་ནུས་ལ་བྱེད་དེ། གང་གི་ལུང་རྣམས་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པོ་དེ་ལ་སྟོབས་ཞེས་

འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་གིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཇོམས་པ་དང་། རང་འབྲས་རྣམ་བྱང་བདེན་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

དྲུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ལ་རྣམ་པ་དྲུག་ལས། བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ།

@16A ༄༅། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཆ་ནས་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་

ཕྱིར། གཉིས་པ་ངོ་བོ་ལ་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་དྲན་སོགས་བདུན་པོ་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པའི་རང་གང་ལ་ལྡན་

པའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆེན་གང་རུང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས། དེའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་

ཡང་དག་གི་དེ། བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་གི་དེ། དགའ་བ་ཡང་དག་གི་དེ། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་དག་གི་དེ། ཏིང་

ངེ་འཛིན་ཡང་དག་གི་དེ། བཏང་སྙོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་བདུན་ཡོད། བདུན་པོ་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་

ལམ་ལ་མཚོན་ན། དེའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་དྲན་པས་སྟོང་ཉིད་མི་བརྗེད་པར་བྱེད་པའི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་བར་ཆད་

མེད་ལམ་དེ་དཔྱད་སྒོམ་ཡིན་ཞིང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་དཔྱོད་པར་བྱེད་པས་རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ལམ་གོང་མར་ངེས་

པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པས་ངེས་འབྱུང་གི་ཡན་ལག །དེ་ན་ཡོད་པའི་དགའ་བ་དེས་བྱང་སེམས་དེ་རྣམས་ཚིམ་པར་བྱེད་

པས་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཞིང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་ཡོད་པའི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་གཞིའི་ཡན་

ལག །ཧིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཉན་མོངས་མེད་པའི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག ། འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་དེ་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ངོ་

བོའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་བོན་སྤོང་བའི་གཞི་དང་། གནས་དང་། ངོ་བོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རང་བཞིན་ཡན་ལག་གནས་ཡན་ལག ། གསུམ་པ་ངེས་འབྱུང་ཡན་ལག་སྟེ། ། བཞི་པ་

ཕན་ཡོན་ཡན་ལག་ཡིན། ། རྣམ་གསུམ་ཉོན་མོངས་མེད་ཡན་ལག ། ཅེས་དང་། དབུས་མཐའ་ལས། འདི་ལ་གཞི་དང་གནས་དང་ནི། ། ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་དྲན་སོགས་

@16B བདུན་པོ་འདི་འཁོར་ལོ་སྒྱུར་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་དྲན་པ་དེས་ཤེས་བྱ་མ་རྒྱལ་པ་ལས་རྒྱལ་ཞིང་གཙོད་པར་བྱེད་པས་ན་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་

ཆོས་མཚུངས། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱིས་ཕས་རྒོལ་ལྟ་བུའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་མ་འཇོམས་པར་བྱེད་པས་གླང་པོ་

རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཚུངས། བརྩོན་འགྲུས་དེས་དགེ་བའི་བྱ་བ་མྱུར་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་རྟ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཚུངས། དགའ་བས་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྒྲོན་ས་འདེད་པ་

སྐྱབ་པས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཚུངས། ཞིན་སྦྱངས་ཀྱིས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་སྟེར་བས་བཙུན་མོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་

མཚུངས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྤྲུལ་བསྒྱུར་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱོར་བ་ཉེ་བར་སྐྱེ་བས་ཁྱིམ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཚུངས། བཏང་སྙོམས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཇི་

ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་གནས་པར་བྱེད་པས་བློན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

ཞེས་བྱ་མ་རྒྱལ་རྒྱལ་བྱའི་ཕྱིར། །དྲན་པ་དག་ནི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད། །འདི་ཡི་རྣམ་འབྱེད་རྟོག་པ་ཡི། །མཚན་མ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པར་བྱེད། །འདི་ཡིས་བརྩོན་འགྲུས་མ་ལུས་བ། །མྱུར་དུ་

རྟོགས་པ་བྱ་ཕྱིར་འཇུག །ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར། །དགའ་བས་རྟག་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར། །སྒྲིབ་པ་ཀུན་ལས་ཐར་བའི་ཕྱིར། །ཞིན་

ཏུ་སྦྱངས་པས་བདེ་བ་ཐེབ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བསམས་པའི་དོན། །འབྱོར་བ་ཉེ་བར་སྐྱེ་པར་འགྱུར། །བཏང་སྙོམས་ཀྱིས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །འདི་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་བཞིན་གནས། །རྗེས་

ལ་ཐོབ་དང་མི་རྟོག་པའི། །གནས་པ་མཆོག་གིས་རྟག་ཏུ་གནས། །ཡོན་ཏན་ད་ལྟའི་སེམས་དཔའ་ནི། །འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ

འདྲ་བར་འཇུག །རྟག་ཏུ་རིན་ཆེན་འདུན་ལྟ་བུའི། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྤྱར་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་ལ། སྤྱག་ཀུན་གཉིས་སྤང་བྱ་དང་

འགོག་ལམ་གཉིས་བླང་བྱར་སྒོམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་སྒོམ་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བདེན་གྱི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་

པའི་སྒོ་ནས་དེས་དབེན་པ་འཚོལ་ཞིང་གནས། ཀུན་འབྱུང་གི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ཀུན་འབྱུང་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འཚོལ་ཞིང་གནས། འགོགས་པའི་ཕན་ཡོན་བསམས་

པའི་སྒོ་ནས་གནས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བར་ཤེས་ནས་རྣམ་པར་སྤང་བ་ཡོངས་སུ་བསྔུར་

@17A ༄༅། །བསྒོམ་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་སྒོམ་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་མདོ་ལས། དབེན་པ་ལ་གནས་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་གནས་པ། འགོག་པ་ལ་

གནས་པ། རྣམ་པར་སྤོང་བ་ཡོངས་སུ་བསྔུར་བ་སྒོམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་བྱང་

ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་སྒོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བདུན་པོ་དེ་སྒོམ་པས་མཐོང་སྤང་སྤོང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ལ་བདུན་པོ་དེ་ལ་བྱང་

ཆུབ་ཡན་ལག་ཅེས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་དེ་

རྟོགས་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་ལ་དྲུག་ལས། དམིགས་པ་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། མཉམ་རྗེས་ཕྱུགས་གཅིག་པ་དང་མི་གཅིག

པ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སོགས་

བརྒྱད་པོ་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ། དེའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སོགས་བརྒྱད་ཡོད། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་འཕགས་ལམ་
ཡན་ལག་གི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་ལ་དེའི་རྟོག་པ་དང་། ངག་ལ་དེའི་ངག་གིས་མ་

ཁྱབ་སྟེ། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཡོད་ཅིང་། མདོ་ཡིན་ན་ཡང་དག་པའི་ངག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པོ་དེའི་ངོ་བོ་དང་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མཉམ་རྗེས་
ཕྱུགས་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་རྟོགས་པའི་བདག་

མེད་ཀྱི་དོན་རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། གཙོད་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པས་ནི་མཉམ་གཞག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་རྗེས་ཀྱི་ཚེ་
གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་གོ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་པའི་ངག་ནི་རང་རྒྱུད་

ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ལྟ་བ་རྣམ་དག་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ནི་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་

ལྡན་པའི་གང་ཟག་འདོད་པ་ཆུང་ཞིང་ཆོག་ཤེས་པ་ཡོ་བྱད་བསྙུངས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་པ་རྣམ་དག་དང་ལྡན་

@17B ༄༅། །པར་ཡིད་ཆེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ཡིད་ཆེས་པའི་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ནི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དང་པོས་རྣ་ཉོན་སོགས་སྤྱིའི་གཉེན་པོ་བྱེད། གཉིས་པས་བྱིང་རྒོད་སོགས་ཉེ་ཉོན་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་གསུམ་པས་སློམ་འཇུག

གི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་དབུས་མཐའ་ལས། ཡོངས་སུ་གཅོད་དང་གོ་བྱེད་དང་། །རྣམ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ལམ་གྱི་ཡན་ལག་དེ་བརྒྱད་དེ། །ལྟ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོ་བྱད་སྙུངས། །གཞན་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་འདོད། །ཉོན་མོངས་

ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་དབང་། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པོ་དེའི་ངོ་བོ་ཡང་དང་པོ་ལ་ལྟ་བས་ཁྱབ་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཉེས་བ་མེད། གཉིས་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་བྱེད་ལས་མཚུངས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱི། དེ་ལ་རྟོག་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་དེ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པའི་ངག་སོགས་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། ལུས་ངག་གཉིས་ཀའི་རིག་བྱེད་ཁྱད་པར་

ཅན་དང་། ལྷན་ཅིག་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་སྤང་བྱ་གསུམ་པོ་དེའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་དྲན་

པ༔ བརྩོན་འགྲུས་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཚན་ཉིད་པ་ལ་འཇོག་གོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་ཡི་འོག་ཏུ་ཇི་ལྟ་བར། །རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་སྐྱེ། །རྣམ་གཞག་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པ་དང་། །རྣམ་

པར་གཞག་ལ་འཇུག་པ་དང་། །ལས་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། །ཤེས་བྱ་དག་དང་ལམ་དང་ནི། །ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་

ནི། །སྦྱིབ་པའི་གཉེན་པོར་སྒོམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པོ་དེ་བསྡུ་ན་བསླབ་པ་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ། རྟོག་པ། རྩོལ་བ། དྲན་པ་བཞི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ།

ལས་ཀྱི་མཐའ། འཚོ་བ་གསུམ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ། ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པར་

འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་མ་གཉིས་མཉམ་རྗེས་ཕྱུགས་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱི་སྤྱ་མ་ལ་མཉམ་གཞག་དང་ཕྱི་མ་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་སྟེ། མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀའི་ངོ་

བོར་གྱུར་པའི་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་ཚུལ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བཞིན་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། སྒོམ་

@18A ༄༅། །པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒོམ་སྤངས་སྤོང་བ་སྒྱི་དང་དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་སོགས་སོ་སོའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་

དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དོན་སྦྱར། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ལ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་

གཉིས་ཡོད་པ་གོང་གི་ལུང་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་དེ་གྲུབ་པ་ན་སོ་བདུན་པོ་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་གྲུབ་སྟེ། རིགས་ཅན་གསུམ་གའི་སློབ་པ་འཕགས་པས་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྒོམ་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྒོམ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་

ཆད་མེད་ལམ་པ་དེས་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་སྒོམ་པའི་ཕྱིར། དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་པ། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ནི། །རྟག་ཏུ་མཐོང་བའི་

ལམ་དེ་དང་། །ལྷན་ཅིག་ཏུ་ནི་ཐོབ་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྡེ་ཚན་བདུན་གྱི་རྗེས་སུ་འཐད་པའི་ལམ་བཞིའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། མངོན་པར་ཞེན་པ་བྱུལ་ལ་དགའ་བའི་ལམ། མངོན་པར་ཞེན་པ་སྨྱུར་ལ་དགའ་བའི་ལམ། མངོན་པར་ཞེན་པ་བྱུལ་ལ་བསླ་བའི་ལམ། མངོན་པར་ཞེན་པ་སྨྱུར་ལ་

བསླ་བའི་ལམ་བཞི་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་གནས་བཞིའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། བརྣབས་སེམས་མེད་པ། གནོད་སེམས་མེད་པ་ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ༈ བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་། རྗེས་མཐུན་གྱི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བཤད་པ་ལ། ལམ་ཤེས་པ་

ཉིད་ལ་གཉེན་པོའི་ལམ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་བཤད་པ་དང་། གསུང་རབ་ལས་རྣམ་པར་
ཐར་པ་སྟོང་ཉིད་སོགས་གསུམ་ཚན་གསུམ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་

གྱི་ཆོས་ཀྱི་སྡོམ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཚེ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ་གཉིས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྨོན་མེད་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་
ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་སྒོ་

@18B མཚན་མེད་ཀྱི་དམིགས་པར་འཇོག་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཏིང་འཛིན་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་ཉིད་དུ། །ཆོས་ཀྱི་སྡོམ་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བཤད་ཅེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཚེ་དམིགས་པར་འཇོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྡུག་བདེན་གྱི་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་སྒོ་སྟོང་པ་

ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པར་འཇོག །འགོག་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་མཚན་མེད་ཀྱི་དམིགས་པར་འཇོག །སྡུག་བདེན་གྱི་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་གཉིས། ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི་ནི་སྒོ་སྨོན་མེད་ཀྱི་

དམིགས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། །མཛོད་པ་པ་ནི་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཕོན་མཚན་མེད་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་། སྡུག་བདེན་

གྱི་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་སྒོ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པར་འཇོག །རྣམ་པ་གཞན་རྣམས་སྨོན་མེད་ཀྱི་དམིགས་པར་འཇོག་པར་བྱེད་དེ། མཛོད་ལས། མཚན་མེད་ཞི་བའི་རྣམ་པ་དང་། །སྟོང་ཉིད་བདག་མེད་སྟོང་ཉིད་དུ། །འདུག་པའོ་སྨོན་པ་མེད་པ་ནི། །དེ་ལས་གཞན་བདེན་རྣམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐུན་

མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་པོ་དེའི་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། འདུས་བྱས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་པོ་དེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དམིགས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གསུང་རབ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྟོང་ཉིད་སོགས་གསུམ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་གསུམ་དང་། སྒོ་སྟོང་

པ་ཉིད་སོགས་གསུམ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡོད་དེ། དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྡུག་བདེན་གྱི་སྟོང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གའི་ཡེ་ཤེས་སོགས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། རྣམ་པར་ཐར་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གསུམ་དུ་འཇོག་པ་དང་། སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་

ཀའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་བདག་མེད་སོགས་རྟོགས་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་མཁྱེན་པ་ཕོན་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་སུ་འཇོག་པ་དང་། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་བདག་མེད་

རྟོགས་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་ཉིད་སོགས་སུ་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་

པ་ལས། གང་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་གསུངས་པ་དེར་ནི་དེ་དག་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་

བྱའོ། །གང་དུ་དེ་དག་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲ་ཁོ་ནར་གསུངས་པ་དེར་ནི་དེ་དག་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག

@19A ༄༅། །རྟེན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གང་དུ་དེ་དག་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོའི་སྒྲར་གསུངས་པ་དེར་ནི་དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་

བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྔ་མ་སྔ་མ་ལ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་མ་ཁྱབ་ཀྱང་། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་སྔ་མ་སྔ་མས་

ཁྱབ་བོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ནས། ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྐྱེ་འཕགས་གང་རུང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གང་རུང་གི་ལྟ་བའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ།

ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་དང་། མཚན་མེད་སྨོན་མེད་གཉིས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲས་བསྟན་པ་གསུམ་

དང་སྒོའི་སྒྲས་བསྟན་པ་གསུམ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་འཇོག་ཚུལ་ཅི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བདག་འཛིན་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་

གཉེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་མེད་སྒོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བདག་ལྟ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་

ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྨོན་མེད་སྒོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་ལ་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཏུ་སྨོན་པའི་གཉེན་པོའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་སྒོམ་པ། བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་སྒོམ་པ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་

མོང་བའི་རྒྱུད་སྦྱོང་བ་ལྟ་བ་བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་འམ། ཆོས་ཀྱི་སྡོམ་བཞི་སྒོམ་པ་རྣམས་གནད་གཅིག་ཅིང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གང་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་མེད་མི་རུང་ཡིན་
པས། ཤིན་ཏུ་གཅེས་སོ།། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་ཐར་སྒོ་

གསུམ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་མཐུན་ཡིན་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་འཆད་པའི་
སྐབས་སུ་འཆད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེར་ན། འདི་ལ་འབུམ་གསུམ་པ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག

མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པས་སོ་བདུན་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྟན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྒོ

གསུམ་པོ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་སྒོམ་པའི་གསུམ་པོ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

@19B དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གསུངས། འོ་ན་སོ་བདུན་པོ་དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་སྒོམ་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་སོ་བདུན་པོ་རྫོགས་པར་

སྒོམ་པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྟན། སྒོ་གསུམ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒོམ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། འདི་དང་སྤོང་ལམ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་

པོའི་རིགས་སུ་གནས། གཞན་རྣམས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡིན་གསུངས། འོ་ན་སོ་བདུན་པོ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་ལམ་ཤེས་
ཀྱི་རྣམ་པར་འཆད་རིགས་པར་ཐལ། སོ་བདུན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྒྲིབ་གཉིས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་རྫོགས་པར་

སྒོམ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤོང་ལམ་དང་གཉེན་པོའི་ལམ་སྟོན་པའི་གཞུང་གཉིས་ཀྱང་ཉློད་པར་ཐལ། གཉིས་ཀས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ཙམ་དུ་

མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འདིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་གསུམ་དངོས་སུ་བསྟན་པས་མི་འགལ་ཟེར་ན། དེ་ཡང་

མི་འཐད་དེ། འགྲེལ་པའི་དངོས་ཟིན་དང་འགལ་སྤོང་ལམ་སྟོན་པའི་གཞུང་དང་ཉོན་སྐྱེན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འབྲི་ཊཱི་ཀ་ལས། འདི་ནི་མི་ཤེས་པ་སྣང་ངོ་ཞེས་གསུངས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་

ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་རྟོགས་རིགས་འགལ་བ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ

པ་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་དགོས་སླམ་དུ་དགོངས་པའི་སྐྱོན་དུ་སྣང་ངོ་། །སློང་པོ་རྒྱན་རང་ལུགས་ལ། དེ་གཉིས་མི་འགལ་

ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ལམ་ཤེས་རྫོགས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱིས་

མཚོན་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡང་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐུན་མོང་པའི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པའི་ནང་དུ་

བཤད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། བྱང་

@20A ༄༅། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་

ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སངས་

འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་སོ་བདུན་མཚན་ཉིད་པ་ཚང་བར་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ༈ སློབ་པའི་ལམ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་མ་བཤིག་པ་དང་བཤིག་པ་དག་གི །ཞེས་

སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། རྟེན། ངོ་བོ།། དགོས་པ། སྒྲ་དོན་རྣམས་ལས། དང་པོ་ལ། ལུས་རྟེན་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཁམས་གསུམ་གའི་རྟེན་
ལ་སྐྱེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་མིའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། གཟུགས་མེད་ཅེས་བྱ་ཁམས་

གསུམ་གྱི། །རྟེན་ཅན་ལྷག་མ་མི་ལས་སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སའི་དངོས་གཞི་ལས་མི་ཁོནའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ཡང་འཕགས་པའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་པར་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་བཞེད། རང་ལུགས་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒོམ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་

ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས། ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་རྟེན་མཛོད་པ་བ་རྣམས་གཟུགས་ཅན་གྱི་

རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་ངོ་བོ་གཟུགས་མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ལ་

བརྟེན། གསུམ་པ་གཟུགས་སྡུག་པ་སྒྱུལ་པ་ལ་མ་ཆགས་ཤིང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་པར་བཞེད་དེ། མཛོད་ལས། རྣམ་པར་ཐར་བརྒྱད་དང་པོ་གཉིས། །མི་སྡུག་བསམ་གཏན་གཉིས་ན་ཡོད། །གསུམ་པ་ཐ་ན་དེ་མ་ཆགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་སེམས་རྟེན་ནི་རབ་

མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ཡོན་ཏན་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་སམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་རུང་སྟེ་

དག་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་སྒྲུབ་པོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏུས་

@20B ཀྱི་ལུང་འདིས་ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་ཐར་ཡོད་པ་གཙོད། ཁ་ཅིག །འདིའི་སེམས་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས། བསམ་

གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་གདམ་ང་ཅན་དུ་གསུང་པའི་ཕྱིར། ཉི་སྣང་ལས། སྒྱུལ་པའི་ལམ་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་

གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་མ་བཤིག་པ་ཉིད་ནི་བདག་ཉིད་སོ་སོར་བསམ་གཏན་ནམ་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམ་པར་འཇུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། གང་

གི་གཟུགས་ཁ་དོག་བཟང་པོ་དང་། ངན་པ་རྣམ་ལ་བལྟའོ་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེའི་དོན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་རང་ལུས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཇོག་པའི་སེམས་རྟེན་ལ་དགོངས་ཟེར། ཁ་ཅིག། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ན་གཟུགས་ཀྱི་འདུས་ཤེས་ཞིག་སླ་བ་ལ་དགོངས་ཟེར། དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། འདི་གཟུགས་

ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་དང་པོའི་སྐབས་སུ་བྱུང་བ་གང་ཞིག །དང་པོ་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ལུས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཞིག་པའི་རྣམ་ཐར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །བསམ་གཟུགས་

བརྒྱད་ལ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་བཟློག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་སླར་ཡང་ཡར་སོང་དུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་

པའི་དངོས་གཞི་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡིན་པས་དེའི་སེམས་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཚེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་འཐོབ་

དགོས་པའི་དེ་ལ་དགོངས་ཟེར་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཚེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་

དངོས་གཞི་འཐོབ་དགོས་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་དེའི་སེམས་རྟེན་དུ་བཤད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་རྟེན་གྱི་རྟེན་བརྟེན་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ངོ་

བོ་གཅིག་པའི་རྟེན་བརྟེན་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེམས་རྟེན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་

སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་སེམས་རྟེན་དེའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་དགོས་སུ་བྱ་བའི་ལུགས་སུ་བྱས་སྣང་སྟེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་རྟེན་ལས་སྐྱེ་ན་གཟུགས་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཡོད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། འོན་འགོག་སྙོམས་སྲིད་

@21A ༄༅། །རྩེའི་སེམས་རྟེན་ལས་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེའི་སེམས་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་། ཛོ་ཏྫ་རིས་སྐྱབས་འགྲོའི་སེམས་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱང་མི་འཐད་

པར་ཐལ། སྲིད་རྩེའི་དངོས་གཞིར་གྱུར་པའི་འགོག་སྙོམས་མེད། དད་པ་དང་སྐྱབས་འགྲོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ་སེམས་རྟེན་གྱི་རྟེན་བརྟེན་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པས་མ་ཁྱབ་ཅིང་། ཉི་སྣང་གི་ལུང་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་ཐམས་མཁས་

པས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་དེ་མ་ཐག་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་ཐར་བསྐྱེད་ནུས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནུས་ཏེ། བྱང་སེམས་

ཐབས་མཁས་པས་སྤྲིད་རྩེའི་དངོས་གཞིའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་མ་ཞི་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འདོད་སེམས་སྐྱེད་ནུས་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། མར་འོང་མཐར་གནས་སྒོམ་འཇུག་དགུ་ལ་འདོད་སེམས་སྤྱོལ་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ངོ་བོ་ལ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་གང་རུང་གི་

སེམས་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་བཟང་ངན་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་སྤྲུལ་སྒྱུར་སྣ་ཚོགས་ལ་འཇུག་པའི་རང་

སའི་ཀུན་དཀྲིས་ལས་ཐར་བའི་རྣལ་འབྱོར། གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་

ཐར། གེགས་སེལ་སྡུག་པའི་རྣམ་ཐར་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད། དེ་གསུམ་རིམ་གྱི་ཐོབ་དགོས་

ཤིང་སྔ་མ་གཉིས་སྒོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། རང་གི་སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་རྣལ་འབྱོར་བ་རང་ལུས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་མེད་

ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་བཟང་ངན་སོགས་ཡིད་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ན་དེ་བས་ཀྱང་ལྷག་པའི་ཆེ་

ཆུང་བཟང་ངན་སོགས་མཐའ་མང་དུ་སྤྲུལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། གཟུགས་ཅན་གྱི་འདུ་ཤེས་སུ་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འདི་དག་སྒོམ་པ་རང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་

ལ་རྟུལ་སྦྱོང་བ་དང་། སྤྲུལ་སྒྱུར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཞན་འདུན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་སྤྲུལ་པ་

@21B པོ་སྣང་མི་སྣང་གི་སྒོ་ནས་དོན་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་ཡང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་འཕགས་རྣམས་ཀྱིས་ལོངས་སྐུའི་གཟུགས་ཡིད་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ན་དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་མཛེས་པའི་
གཟུགས་ཀྱང་སྤྲུལ་ནུས་ཏེ། དེ་མ་ནུས་ན་སྤྲུལ་སྒྱུར་ཡོངས་སུ་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུ་དོན་ལ་ལོངས་སྐུའི་གཟུགས་ལས་མཛེས་པ་མ་

ཡིན་ཏེ། ལོངས་སྐུའི་གཟུགས་མཛེས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དེ་རྒྱུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཆེ་བའི་མཐར་ཐུག
དང་ཆུང་བའི་མཐར་ཐུག་དང་། རྡུལ་ཕྲན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་སོགས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ཀྱི་

རྡུལ་ལས་ཆུང་བ་མེད། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ཀྱི་རྡུལ་ཡང་ཆ་བཅས་ནི་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྡུག་པའི་རྣམ་ཐར་སྒོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་
སུ། གཟུགས་སྡུག་པ་ལ་སྤྲུལ་འདོད་དང་། མི་སྡུག་པ་ལ་སྤྲུལ་དུ་མི་འདོད་པའི་བློ་སྐྱེས་པ་ན་གཟུགས་སྡུག་མི་སྡུག་ཕན་

ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་། ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་སྒོམ་པ་ན་མཐར་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སྡུག་པ་རོ་གཅིག་ཏུ་མོས་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྒོམ་པས་སྡུག་པར་

རོ་སློམས་ནུས་ཏེ། དང་པོས་གཟུགས་སྡུག་མི་སྡུག་ཕན་ཚུན་བལྟོས་མེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། གཉིས་པས་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་

ཀྱི་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་ལོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྡུག་མི་སྡུག་ཕན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དངུལ་བུམ་གྱི་གཟུགས་དེ་ཟངས་བུམ་གྱི་གཟུགས་ལ་བལྟོས་ཏེ་སྡུག །གསེར་བུམ་གྱི་

གཟུགས་ལ་བལྟོས་ཏེ་མི་སྡུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྡུག་མི་སྡུག་གཉིས་ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དངུལ་

བུམ་གཅིག་པུའི་སྟེང་དུ་སྡུག་མི་སྡུག་གི་ཆ་གཉིས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲུལ་སྒྱུར་སྣ་ཚོགས་སྟོན་ནུས་པ་ཡོད་ཀྱང་སྤྲུལ་ལམ་

མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་སའི་ཀུན་དཀྲིས་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དགོངས་ནས། བླ་མ་རྗེ་བཙུན་གྱིས།

རྣམ་ཐར་ཟད་པར་ཟིལ་གནོན་རྣམས། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན། །བསྟན་ལ་མ་ཞུགས་པ་ལ་འདི་དག་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།

ཏིང་ངེ་འཛིན་རྩལ་འབྱོངས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་འདུན་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་

@22A ༄༅། །ཐར་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཅིང་རོ་མྱང་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་ལམ་ཞེས་འཆད་

པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱུལ་སྒྱུར་སྣ་ཚོགས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་

བཤད་པའི་ཕྱིར། ༈ འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། བྱམས་ཆོས་མངོན་པ་དང་བཅས་པ་ནས་བཤད་རྩུལ། དེ་
ལས་གཞན་པའི་གཞུང་ནས་བཤད་ཆུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་རྟེན་གང་གིས་སྒོམ་པར་འཇུག་པ་དང་། སེམས་

གང་གིས་ལམ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་གིས་འཇུག་པ། དགག་བྱ་གང་འགོག་པ། ཁམས་གང་དུ་སྒོམ་པར་འཇུག་པ་དང་། འགོག་སྒོམས་ཀྱི་ངོ་
བོ།། དུས་ཇི་ཙམ་གྱི་བར་དུ་སྒོམ་པར་འཇུག་པ་དང་བདུན། དང་པོ་ལ། འོ་ན་འགོག་པ་ལ་གང་ཟག་གང་གིས་སྒོམ་པར་འཇུག་ཅེ་ན། འདི་ལ་སོ་སྐྱེས་སྒོམ་པར་མི་

འཇུག་སྟེ་འདི་ཆོར་འདུ་རགས་པ་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཞིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སོ་སྐྱེ་རྣམས་བདག་ཆད་དོགས་ཀྱི་འཇིགས་པའི་དབང་གིས་འདི་ལ་གཡང་ས་མཐོང་བ་དང་འདྲ་བའི་
ཕྱིར། འཕགས་པ་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་གིས་འདི་ལ་སྒོམ་པར་མི་འཇུག་སྟེ། འདི་ལ་སྒོམ་པར་འཇུག་པ་ལ་སྲིད་རྩེའི་

དངོས་གཞི་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་དང་། རང་རྒྱལ་དགྲ་

བཙོམ་གྱིས་སློམ་པར་འཇུག། ཐེག་ཆེན་སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་འཕགས་པ་གཉིས་ཀས་སློམ་པར་འཇུག་སྟེ། བྱང་འཕགས་

རྣམས་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་སོགས་དང་། སངས་འཕགས་དབང་འབྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་སློམ་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སེམས་རྟེན་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་
སྟེ། འདི་ལ་སློམ་པར་འཇུག་པ་ལ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ཕྲ་བ་ཕྲ་

བའི་འཇུག་ཐོགས་སུ། ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འགོག་
སློམ་ཚོར་འདུ་རགས་པ་ཞི་བའི་ཤིན་ཏུ་ཞི་བ་གང་ཞིག །ཚོར་འདུ་རགས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་དེ་ལ་

@22B འཇུག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ལམ་འདས་ལམ་ཁོན་ལ་བརྟེན་ནས་སློམ་པར་འཇུག་དགོས་ཏེ། སྲིད་རྩེའི་སྤང་བྱ་ཅི་རིགས་སྤངས་པའི་ཞི་ལྷག་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་
འདས་ལམ་ཁོ་ནར་ငེས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏུས་ལས། སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་ལས་ཀྱང་བྱིན་དུ་སྐྱོད་དེ། ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། མ་ངེས་འཕགས་

པའི་སྦྱོར་བས་ཐོབ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། ཚོར་འདུ་རགས་པ་ཞི་བར་འདོད་པའི་ཡིད་ཀྱི་སློམ་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ཞི་བར་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་སྔོན་དུ་

བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གི། ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། འདི་གནས་དོན་དུ་སྲིད་རྩེར་སྐྱེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་

པ་ནི། ཀུན་གཞི་བཞེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་དུ་ཚོགས་དྲུག་ཉོན་ཡིད་དང་བཅས་པའི་བདུན་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་བརྟེན་པ་མ་
ཡིན་པ་རྣམ་པ་བརྟེན་པ་དེ་དག་ལ་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་བཏགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཡིད་འགག

དགོས་ཏེ། དེ་མ་བཀག་ན། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞི་མི་འདོད་པ་རྣམས་ལྟར་ན་དགག་གཞི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཕྲ་མོའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་ཚོར་
འདུ་རགས་པ་འགོག་ཕྱིར་དུ་འཇུག་སྟེ། དེས་ལུས་སེམས་ཟྲོས་མི་བདེ་བར་མཐོང་ནས་དེ་ཞི་བའི་དོན་དུ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྐབས་འདིར་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་ནམ་མི་ལེན་ཞེ་ན། སྤྱིར་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དགོངས་འགྲེལ། ལངས་གཤེགས་སོགས་དང་། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་མདོ་སྡེ་རྒྱན།
དབུས་མཐའ་དང་བཅས་པ་ལས་བཤད་ཅིང་དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱིས་ས་སྡེ་སོགས་ལས་རྒྱས་

པར་བཤད། ཡུམ་གྱི་མདོ་སོགས་ཕལ་ཆེར་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རྒྱུད་བླ་མ་དང་བཅས་པ་ལས་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་བཤད། དེ་དང་མཐུན་པར་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་སུ་ཡང་གསལ་བར་མ་

བཤད། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཤེས་བྱའི་གནས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་སོགས་བཅུ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཞེས་དང་། ཆོས་སྐུའི་མཚམས་སྦྱོར་དུ་གཞན་ལུགས་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཉིད་དང་། ཞེས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་གསལ་
བར་མ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡོད་ན་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་རིགས་པ་ལས་མ་བཤད་པས་མི་

@23A ༄༅། །བཞེད་པར་མངོན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དགེ་མི་དགེའི་བག་ཆགས་བསྔོ་གཞིར་བཞག་པས་ཤེས་སོ། །འགོག་པ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་
རྒྱུད་ལ་ཚོར་འདུ་མེད་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་བཞིའི་སྐབས་སུ་སེམས་

མེད་པར་འདོད་པ་སོགས་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། བཞི་པོ་དེའི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཅན་སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སེམས་བྱུང་གཉིད་ཡོད་པས་དེ་འཁོར་དུ་སོང་བའི་སེམས་ཀྱང་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྟ་པ་ལ། འོ་ན་དེ་ཁམས་གསུམ་གང་དུ་སྐྱོམ་པར་འཇུག་ཅེ་ན། ཀུན་གཞི་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་

ཁམས་གསུམ་གའི་རྟེན་ལ་སྐྱོམ་པར་འཇུག །མི་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱོམ་པ་མེད་དེ། དེར་དགག་བྱ་ཚོར་འདུ་རགས་པ་མེད། ཡིད་ཤེས་བཀག་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འགྲོ་བ་

ལྡོག་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུགས་ལ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་དང་པོར་མིའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ། དེ་ནས་མིའི་ནང་དམ།

གཟུགས་ཁམས་སུ་ཡང་སྒོམ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་ལས། འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དེ་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་མངོན་པར་སྒྲུབ་བོ། །མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་ནས་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དེ་ཉིད་དུའམ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །གཟུགས་མེད་པའི་

ཁམས་སུ་འདི་མངོན་དུ་གྱུར་པ་མེད། ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་བའི་རྣམ་པར་སྨིན་བས་གནས་པ་རྣམས་ལ་འདི་ལ་འབད་པས་བརྩོན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཛོད་ལས། གཉིས་ཀ་འདོད་དང་གཟུགས་རྟེན་ཅན། །འགོག་པ་དང་པོ་མིའི་ནང་དུའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་

འཇུག་པ་ནི་དང་པོ་མི་ཉིད་དུ་མི་དག་གི་ནང་དུ་སྐྱེད་དེ། ཕྱིས་ནི་སྔར་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དག་གིས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་ཡང་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་འགོག་སྙོམས་གསར་དུ་བསྐྱེད་བའི་རྟེན་ལ་མིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་དཔྱད་པ་མང་ངོ་། །སློབ་དཔོན་རྒྱལ་པོ་སྲས་ཀྱིས་འགོག་སྙོམས་སྒོམ་པའི་

རྟེན་ལ་གླིང་གསུམ་གྱི་མི་འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག །གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་དྲུག་དང་བཅས་པའི་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་བཤད་པ་དང་། འདོད་ལྷའི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་ཞིང་།

འདོད་ལྷ་ལ་འགོག་སྙོམས་ཀྱི་དགག་བྱ་ནི་ཡོད་པས་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་འགོག་སྙོམས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དམ་སྙམ། དེ་

@23B ལྟར་ན་མཛོད་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཡང་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་ཏེ། གླིང་གསུམ་གྱི་མི་དང་ཁྱད་པར་འཛམ་བུ་གླིང་པ་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་ཤིན་ཏུ་བསྔགས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་

པ་ངོ་བོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིར་འགོག་སྙོམས་འདས་ལམ་དུ་བཤད། སྐབས་བརྒྱད་པར་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་

གནས་སྙོམ་འཇུག་དགུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུར་བཤད་པ་སོགས་དང་། སེམས་ཙམ་སྤྱོད་རྩེའི་དངོས་གཞི་ལ་བཤད་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཤེས་སུ་བཞེད། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་

པའི་རྒྱུ་མཚན་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་བཞེད་ཀྱང་། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པ་ཙམ་གྱི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།

རང་རིག་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འགོག་སྙོམས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབྱིག་གཉེན་གྱི་ལས་སྒྲུབ་པའི་རབ་བྱེད་ལས། ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་

དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་འདོད་དེ། དཔེར་ན་བཙུན་པ་དབྱིག་བཤེས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་དྲི་བ་ལས་གང་གི་ལྟར་ན་འགོག

པའི་སྙོམ་འཇུག་སེམས་མེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་གྱི་ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན་ནི་འགོག་པའི་སྙོམ་པར་འཇུག་པ་ཡང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཅེས་སྨྲ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འགོག་

སྒོམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སེམས་སེམས་བྱུང་མེད་པ་རང་ལུགས་སུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཡང་། འདི་ནི་སློབ་

དཔོན་གཉིས་འགོག་སྙོམས་ཀྱི་ཚེ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་འགོག་མི་འགོག་རྩོད་པའི་སྐབས་སུ་སྨྲང་བས་ཤེས་པར་མི་འདོད་པ་ལ་ཕན་པར་དགོངས། །འོན་ཀྱང་། ཀུན་བཏུས་

ལས། འགོག་པ་ལ་འགོག་པའི་སྙོམ་པར་འཇུག་པ་ཞེས་གདགས་སོ། །ཞེས་དང་། བསྡུ་བ་ལས། འགོག་པའི་སྙོམ་

པར་འཇུག་པ་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་རྫས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཏགས་ཡོད་དུ་གསུངས་

ཤིང་། ཤེས་པ་བཏགས་ཡོད་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཁས་པ་ཕལ་ཆེར་ཡང་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་བཞེད་

པར་སྣང་བས་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་དཔྱད་པར་བྱ་བ་མང་ཡང་ཡི་གེ་མང་བར་འགྱུར་བས་རེ་ཞིག་བཞག་གོ། དེ་ལྟ་ན་དེའི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སེམས་རྟེན་སྲིད་རྩེའི་

དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་གཞི་འཕགས་པའི་ཡིད་ཤེས་ཕྲ་མོའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་ཚོར་འདུ་རགས་པ་འཁོར་བཅས་

@24A ༄༅། །བཀག་པའི་ཆ་ལ་འགོག་སྙོམས་ཞེས་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ཀྱང་། རང་གི་སེམས་རྟེན་སྲིད་རྩེའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་གཞི་འཕགས་པའི་

ཡིད་ཤེས་ཕྲ་མོའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་ཚོར་འདུ་རགས་པ་འཁོར་བཅས་བཀག་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་

རིགས་གནས་གང་ཞིག །མཐར་གནས་སྙོམ་འཇུག་དགུའི་ནང་ཚན་དུ་བཏགས་པའི་སྙོམ་འཇུག་བཏགས་པ་བའོ། །འདི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཤེས་པ་ཡིན་ན་
འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་དང་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་དེ་གཉིས་ལ་ཆློས་སྐྱོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་

སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྔར་བཤད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྩེ་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་སྙོམ་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་རང་གི་ངོ་བོ་འཆད་པ་ན་ཐོལ་བརྒྱལ་གྱི་ནང་དུ་འགོག་སྙོམས་བཤད་པ་རྣམས་དང་
འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་འགོག་པ་ལ་སྙོམ་པར་འཇུག་པའི་སེམས་དེ་འདས་ལམ་སོགས་སུ་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྙོམ་འཇུག་མ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་མིང་གི་འདོགས་སུ་རུང་སྟེ། སྙོམ་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་སྙོམ་འཇུག་གི་མིང་གིས་བཏགས་པ་དང་། ཚངས་རིས་པའི་གཟུགས་ཕུང་ལ་
འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ཞེས་བསམ་གཏན་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་

མ་ཡིན་ན། བག་ཆགས་ཡང་དག་བཅོམ་པ་དང་། ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །ཞེས་སོགས་འཆད་མི་རིགས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་

ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་གཉིས་སྤྱངས་པའི་སྤྱངས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་

རྟོག་བཞི་ཉོན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་བརྒྱལ་བརྟགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདུན་པ་ལ་འོ་ན་འདི་ལ་ཡུན་ཇི་ཙམ་དུ་སྒོམ་པར་འཇུག་ཅེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔས་འདི་ལ་ཡུན་རིང་དུ་སྒོམ་པར་མི་འཇུག་སྟེ། གཞན་དོན་རྒྱུན་ཆད་པའི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་

ན༏ དེ་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་ན་ཡུན་རིང་མཉམ་པར་གཞག་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་འཕགས་ཀྱིས་ལོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ལྟ་བུ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འདོད་པ་ཁམས་སུ་ཞག་བདུན་ལས་ལྷག་པ་སྒོམ་པར་མི་འཇུག་སྟེ། འདོད་

@24B ཁམས་པ་ཁ་ཟས་ཞག་བདུན་དུ་བྲལ་ན་ཚེའི་དུས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འདོད་ཁམས་སུ་ལུས་བརྟས་པར་བྱེད་པའི་བསམ་པའི་ཟས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟས་
སོགས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྙིང་རྗེ་པད་ཀར་ལས། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགོག

པ་ལ་ཉོམ་པར་འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱི་བར་གྱི་བསྐལ་པ་བཅུ་པོ་འདི་འདའ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་འདྲ་བའི་བར་དུ་ཡང་སྒོམ་པར་འཇུག་པ་ཡོད་ཟེར། ཁ་ཅིག། དེ་སྒོམ་པར་

འཇུག་པའི་ནུས་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་ལས་སློང་བར་མཛད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

རང་ལུགས་ལ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་དེ། དོན་དུ་འགྱུར་ན་ཇི་སྲིད་འཕེན་པ་བཏང་བ་དེ་སྲིད་དུ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ནི། ས་བཅུ་པའི་མདོ། །འཇུག་པ་སོགས་གཞུང་གཞན་ལས་བཤད་པའི་འགོག་སྙོམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་

ཕར་ཕྱིན་ལྷག་སྦྱོབས་ཀྱིས་དགག་གཞི་འཕགས་པའི་ཡིད་ཤེས་ཕྲ་མོའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་གཉིས་སྣང་ཕྲ་མོ་ཡང་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ལ་འདོད། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཡང་སྔར་བཤད་པའི་འགོག་སྙོམས་དེ་མི་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དགྲ་བཅོམ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། མདོར་བསྡུས་པ་ཙམ་མོ།། ༈ སྦྱོང་བའི་ལམ་ལ་ཞེས་སོགས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་བཞི་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་

པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྦྱོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་སྒོམ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་སྦྱོང་ལམ་དངོས་

ཡིན་ཞིང་། དེའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་

ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་པོ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བགྲོད་བྱེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བཅུ་པོ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ།

@25A ༄༅། །བྱང་སེམས་ཀྱི་བཅུ་པོ་དེའི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སློབ་ལམ་ན་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་མེད་པ་དང་སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱིན་སོགས་བཅུ་པོ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་

དུ་འཇོག་པ་མི་འགལ་ལོ་ཟེར་ན། འོ་ན་སངས་འཕགས་ཀྱི་བཅུ་པོ་དེ་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པར་ཁས་བླངས་པ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་སོ། །ཁ་ཅིག །སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་པོ་དེ་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་དེ་ཡིན་གྱི། སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་པོ་དེ་མིན་ཞེས་རིང་ཆ་ཐུང་ཆ་ལ་འབྲི་བ་རྣམས་ཀྱང་སྙིང་པོ་མེད་དེ། སྙིང་པོ་རྒྱན་རང་དུ་ཡང་བྱང་

སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རིང་ཆ་མེད་པའི་ཕྱིན་དྲུག་གི་ཐ་སྙད་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ལམ་ཡོད། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་མེད་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་བརྒྱལ་ལན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་

བྱའོ།། ༈ རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་

སུ་སྦྱོར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་པོ་དེ་ངོ་བོ། དབྱེ་བ། ཏེན། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་

ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀ་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྟོབས་བཅུ། མི་འཇིགས་

པ་བཞི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་བཅས་པའི་སྤྱི་ཚན་བཞི་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དབྱེ་བ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། རང་བྱུང་གི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་།

སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་གསུམ་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྟོབས་སོགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་སྒྲིབ་གཉིས་སྤྱངས་པའི་དེ་བཞིན་

ཉིད་ལ་སླར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་གཞག་པ་དང་། རང་བྱུང་གི་ཧེྟན་ལ་བཧེྟན་ནས་ཆོས་འཁོར་

@25B རྫོགས་པར་བསྐོར་བ་དང་། སྟོབས་སོགས་དེ་དག་ཀྱང་ཇི་སྙེད་པ་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་དེའི་ཆེད་དུ་མངོན་དུ་བྱས་པར་ཞེས་པའི་
ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ། བདུན་ལས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཇོམས་པ་ལ་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་

རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ། འདིར་བསྟན་སྟོབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། ལས་
ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། རིགས་གཉིས་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས།

དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ། མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ། བསམ་གཏན་དང་རྣམ་ཐར་ལ་སྙོམ་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་
བྱང་བ་མེད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་

སྟོབས། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་བཅུའོ། །བཅུ་པོ་དེ་ལྷ་དབང་གི་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་དང་ཆོས་མཚུངས་ཏེ། དེས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གོ་ཆ་རྣམས་འབུགས། རྟོག་པ་རྣམས་བཤིག །རིབ་མ་

ལྷ་བུའི་ནགས་ཚལ་རྣམས་གཙོད་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོབས་བཅུ་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུམ་པོ་དེ་དང་ཆོས་

མཐུན་པའི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་འཇོམས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཆུར་ལ་མི་ཐེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། སྟོབས་ཉིད་མ་རིག་སྒྲིབ་ལ་རྡོ་རྗེ་བཞིན། ཞེས་དང་། སྟོབས་སོགས་རྣམས་ལས་

སྟོབས་དྲུག་དང་། །གསུམ་དང་གཅིག་གི་རིམ་པ་བཞིན། །ཤེས་བྱ་སྙོམ་པར་འཇུག་པ་དང་། །བག་ཆགས་བཅས་པ་

ཀུན་བསལ་བའི། །གོ་ཆ་རྩིག་བ་ཤིང་བཞིན་དུ། །ཕུག་དང་བཤིག་དང་བཅད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། མི་ཕྱེད་ཕྱིར་ན་རྡོ་རྗེ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བཅུ་པོ་དེ་ལ་སྟོབས་

ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བཅུ་པོ་འདིས་ཐབས་ལ་བསླུ་བའི་བདུད། སྐྱབས་ལ་བསླུ་བའི་བདུད། རྣམ་པར་དག

པ་ལ་བསླུ་བའི་བདུད། ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་བསླུ་བའི་བདུད་བཞི་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཐབས་དང་སྐྱབས་དང་དག་པ་དང་། །ཐེག་ཆེན་ངེས་པར་འབྱུང་བ

ལ། །སེམས་ཅན་རྣམས་នི་རབ་བསླུ་བའི། །བདུད་འཇོམས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

@26A ༄༅། །པ་ལ། འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་རང་དོན་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་སོགས་བཞི་གང་རུང་དམ་བཅས་པ་ལ་ཆོས་མཐུན་གྱི་རྒོལ་བ་པོ་མེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་

རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ། འདིར་བསྟན་མི་འཇིགས་པའི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། འཁོར་

གྱི་དབུས་སུ་ང་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་རང་དོན་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་དམ་བཅས་པ་ལ་ཆོས་འདི་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་

ཆོས་མཐུན་གྱི་རྒོལ་བ་པོ་མེད་པའི་མི་འཇིགས་པ་དང་། འཁོར་དབུས་སུ་ང་ནི་ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་

སྤངས་སོ་ཞེས་རང་དོན་སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་དམ་བཅས་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་འདི་མ་སྤངས་སོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དེ་དང་། འཁོར་དབུས་སུ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཐར་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་

བར་དུ་གཅོད་བྱེད་དུ་ངེས་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་དང་པོས་ཐར་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་མི་ནུས་ཞེས་གཞན་དོན་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་དམ་བཅས་པ་ལ་ཆོས་མཐུན་གྱི་རྒོལ་བ་པོ་མེད་པའི་མི་འཇིགས་པ་དང་། གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་ཐར་པ་དང་ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པར་བགྲོད་བྱེད་དུ་དམ་བཅས་པ་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་ཐར་པ་དང་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པར་བགྲོད་པར་མི་ནུས་ཞེས་ཆོས་མཐུན་གྱི་རྒོལ་བ་པོ་མེད་པའི་མི་འཇིགས་པ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མདོ་ལས། ཀྱེ་མ་བདག་གི་ཆོས་འདི་དག་མངོན་པར་

རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ན་འདིར་ང་ལ་ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་མ་

རྒྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་དགེ་སློང་དང་། བྲམ་ཟེ་འམ། ལྷ་འམ། བདུད་དམ། ཚངས་པ་འམ། གཞན་སུ་ཡང་རུང་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ན་ཆོས་དང་མཐུན་པར་རྒོལ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་ངོ་། །རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་བས་བདག་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་།

བག་ཚ་བ་མེད་པ་གནས་ཏེ། བག་ཚ་བ་མེད་པར་གནས་པས་ཁྱུ་མཆོག་ཧླབས་པོ་ཆེའི་གནས་སུ་དམ་བཅའ་འོ། །འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སེངྒེའི་སྒྲ་སྒྲོག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཐུན་གྱི་རྒོལ་བ་མོང་བ་ལ་དགེ་སློང་དང་། བྲམ་ཟེ་སོགས་སྨོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་

@26B དང་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ནི་ཤེས་རབ་དང་ཐོས་པས་རློམ། ལྷ་དང་བདུད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མཐུ་དང་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་རློམ་པས་རློམ་པ་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་མཐུན་དུ་རྒོལ་བར་མི་ནུས་ན་གཞན་གྱིས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རི་དྭགས་ཕྲ་མོ་

རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྲག་པ་མེད་པར་གནས་པ་བཞིན་དུ་འཁོར་ནང་དུ་སྐྲག་འཇིགས་མེད་པར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། མི་འཇིགས་ཉིད་ནི་འཁོར་དུ་སེངྒེ་བཞིན། །ཞེས་དང་། རྒྱས་

བཤད་དུ། རི་དྭགས་དབང་པོ་ཇི་ལྟར་ནགས་མཐར་རྟག་འཇིགས་མེད། རི་དྭགས་རྣམས་ལ་སྐྲག་པ་མེད་པར་རྒྱུ་བ་

ལྟར། །དེ་བཞིན་ཚོགས་ན་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་སེངྒེ་ཡང་། །ཡིགས་གནགས་བསྐྱོས་མེད་བརྟན་པའི་རྩལ་དང་ལྡན་པར་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པོ་དེའི་དང་པོ་གཉིས་རང་
དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས། ཕྱི་མ་གཉིས་གཞན་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རང་གཞན་དོན་དུ་ཡེ་

ཤེས་དང་། །སྤངས་དང་ངེས་འབྱུང་གེགས་བྱེད་རྣམས། །སྟོན་མཛད་མུ་སྟེགས་གཞན་དག་གིས། །མི་བརྗི་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སོ་སོར་ཡང་དག་གི་རིག་
པ་བཤད་པ་ལ། འཆད་བྱ་འཆད་བྱེད་ཀྱི་དོན་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་འཇུག་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཐུན་

མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ། འདིར་བསྟན་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བཤད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་མཁྱེན་པ་
ཆགས་ཐོགས་མི་མངའ་བར་འཇུག་པའི་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་

མཁྱེན་པ་ཆགས་ཐོགས་མི་མངའ་བར་འཇུག་པའི་དེ། འཆད་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་སྐད་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་ཐོགས་མི་མངའ་བར་འཇུག་པའི་ངེས་པའི་

ཚིག་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་ཐོགས་མི་

མངའ་བར་འཇུག་པའི་དེ་དང་། དེ་དག་འཆད་པ་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་འཇུག་པའི་སྤོབས་པ་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་བཞི་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རྣམ་གྲངས་དང་མི་

མཚན་ཉིད་དང་། །ཚིག་དང་ཡེ་ཤེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡང་དག་རིག །བཞི་པོ་མཚུངས་པ་

@27A ༄༅། །མེད་པར་འདོད། །ཅེས་དང་། མཐར་ཐུག་ལེའུ་ལས་ཀྱང་། བསྟན་དང་བསྟན་པ་བཤད་བྱ་དང་། །གསུང་དང་མཁྱེན་པ་འཆད་བྱེད་ལ། །བློ་གྲོས་རྟག་ཐོགས་མི་མངའ་

བ། །ལེགས་སྟོན་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཆད་བྱ་འཆད་བྱེད་ཀྱི་དོན་

ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་ཐོགས་མི་མངའ་བར་འཇུག་པའི་ལྡོག་ཆ་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་

རྣམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ས་དགུ་པ་བའི་རྒྱུད་ལ་སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ཡོད་པས། དེ་

ཐུན་མོང་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ས་དགུ་པ་བའི་རྒྱུད་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བློ་

བཟང་། །ས་དེ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ཡིན། །ཞེས་དང་། ས་དགུ་པ་བའི་དེའི་སྒྲོ་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་ཆར་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབེབས་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། ཆར་སྤྲིན་རྣམས་ལས་ཆུ་ཆར་འབེབས་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི། །དགེ་བའི་ལོ་ཏོག་ཆེད་དུ་རྒྱལ་སྲས་ལས་ཀྱང་ལྷུན་གྲུབ་ཆོས་ཆར་འབེབས། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཆགས་ཐོགས་མི་མངའ་བའི་སོ་སོར་

ཡང་དག་གི་རིག་པ་བཞི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་འཕགས་ཀྱི་དེ་ཡིན་ན་ཆགས་ཐོགས་སྤངས་པའི་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉན་ཐོས་

ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་དང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པ་ལ་འཕགས་པ་འོག་མ་བ་རྣམས་དང་རྟོགས་རིགས་མ་འདྲེས་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་

པ༔ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྟོགས་པ་མ་འདྲེས་པ་དྲུག །སྤྱོད་པ་མ་འདྲེས་པ་དྲུག །འཕྲིན་ལས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་དང་

བཅས་པའི་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྤྱོད་པ་དང་ནི་རྟོགས་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་དང་ནི་འཕྲིན་

@27B ལས་ཀྱིས། །ཉན་ཐོས་རང་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི། །བླ་མ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་པ་མ་འདྲེས་པ་དེ་ལ་དྲུག་ཡོད་དེ། རྗེའི་གསུང་ལས། འདུན་པ་དང་ནི་བརྩོན་འགྲུས་དྲན་པ་དང་། །ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ། །ཉམས་པའི་གོ་སྐབས་མ་ལུས་རིང་དུ་སྤངས། །དེ་ཕྱིར་

ཁྱོད་ཀྱི་རྟོགས་པ་བླ་ན་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པ་མ་འདྲེས་པ་དྲུག་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ལ་འཁྲུལ་པའི་མིང་ཡང་མེད། །དྲན་པ་མ་ཉམས་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག །ཐ་དད་འཛིན་པ་མ་བརྟགས་བཏང་སྙོམས་ཀྱིས། །དབེན་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་དག །ཅེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། ཕྲི་མ་དྲུག་ཀྱང་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམ་པར་དག །དུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་མཁྱེན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་གི་ངོས་འཛིན་ནི་ཊཱི་ཀ་ལས་ཤེས་སོ། །བཅོ་བརྒྱད་པོ་འཕགས་པ་འོག་མ་པ་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་མིན་ཚུལ། ནམ་མཁའ་ས་

རྒྱ་མི་རླུང་རྣམས་དང་རིགས་མཚུངས་ཆོས་མཚུངས་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མ་འདྲེས་མཁའ་བཞིན་ཏེ། །ཞེས་དང་། དེའི་རྒྱས་བཤད་དུ། ས་རྒྱ་མི་རླུང་ནམ་མཁའ་

མཚུངས་པ་འཇིག་རྟེན་ན་ནི་ཐུན་མོང་སྟེ། །མ་འདྲེས་ཉིད་ནི་རྟུལ་ཞུགས་ཙམ་ཡང་འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཐུན་མོང་

མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་པ་བ་དང་འདྲེན་ཚུལ་མི་མཐུན་ཏེ། དེའི་ལུགས་ལ་སྟོབས་བཅུ་མི་འཇིགས་པ་བཞི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གསུམ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བཅོ་བརྒྱད་དུ་

མཛད་པའི་ཕྱིར། དུས་གསུམ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་མཁྱེན་པའི་མ་འདྲེས་པའི་སྐབས་ལས་སྐྱོས་ནས་དུས་

གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་ལུགས་ཡོད་ཀྱང་བཀྲལ་བརྟགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱས་བར་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་འཕགས་

པ་དང་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་

བསྟན་ཞིང་། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་ཉེར་བདུན་པོ་ཟག་མེད་དང་། བྱང་འཕགས་ཀྱི་ཉེར་བདུན་ཟག་བཅས། རྒྱུ་དང་ལམ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་

ལམ་ཤེས་སོ་དྲུག་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་ཞིང་། དེ་རྣམས་ལ་ཡང་ཟག་བཅས་སུ་

@28A ༄༅། །འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤོང་། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་སྤོང་

བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ནས་བཟུང་སྟེ། །ཞེས་

སོགས་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་དེ་རྣམས་ལ་རྒྱས་པར་ཕྱེ་སྟེ་བརྒྱ་དང་བཅུར་བསྟན་ཞིང་། དེ་རྣམས་ལ་ཟག་མེད་ཅེས་འཆད་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་

སྤངས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་བརྙེར་བའི་ཕྱིར། སྤྱིར་སྤྱོམ་ན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་ཡོད་དེ། གོང་དུ་བཤད་པའི་དབྱེ་བས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་པོ་དེ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གདུལ་

བྱ་གང་ཡང་རུང་བས་རྫོགས་པར་ཉམས་སུ་མི་ལེན་ཏེ། དེ་སྔོན་སངས་རྒྱས་ལ་བསྙེན་བཀུར་སོགས་ཀྱིས་ལྷག་པར་བྱ་བ་བྱས་པས་དགེ་རྩ་སྨིན་ཏེ་ད་ལྟ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན། བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་བརྗོད་བྱར་ལྡན་པའི་ཡུམ་གྱི་ཚིག་ཟླ་ལ་ལེན། དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་

དགེ་རྩ་གསར་དུ་བསག་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་བརྟེད་བྱར་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ༈ གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་

མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། མཁས་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་བརྗོད་པ། །རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་

འབེ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པར་མཛད་ནས། ཡར་གྱི་གསུང་ན་རེ། སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུར་ཕྱེ་བའི་དང་པོ་གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པ་དང་། གཉིས་པས་ཡུལ་ཅན་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་སྒོམ་པ་པོ་
ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དེ་གཉིས་པོ་དེས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་

ཟབ་པ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཚད་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་ཟབ་པ་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ། གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བ། ཚད་
མེད་པ་རྣམ་མཁྱེན་སྦྱོར་བ་དང་བཅས་པའི་ངོ་བོའི་སྦྱོར་བ་ལྔར་འདོད། རང་བཞིན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལྔ་པོ་

@28B དེ་ལ་ཕྱེ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བཅོ་ལྔར་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་ལྔ་པོ་དེ་ཚོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡོད་པའི་ཚོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་དཀའི་སྦྱོར་བར་འཇོག་པ་ནས། ས་བཅུ་པ་ན་
ཡོད་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྦྱོར་བར་འཇོག་པའི་བར་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རང་བཞིན་སོར་མོ་ལ་གནས་སྐབས་ཁྲུ་རྐྱང་

དང་། ཐལ་མོར་འཇོག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་མཚམས་ཀྱང་ཚོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་དཀའི་སྦྱོར་བ་ཚོགས་ལམ་ནས་ཐོབ། ལུང་བསྟན་པ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་

བར་ཆད་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་བཞི་སྦྱོར་ལམ་བཞི་ནས་རིམ་པ་བཞིན་ཐོབ་སྟེ། དོན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་སྐབས་སུ།

ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སོམ་ཉིད་མེད། ཅེས་ᨠ་དང་། རྩེ་མོའི་སྐབས་སུ། ཆོས་ཉིད་ལྷུན་པར་འགྲོ་ཉིད་དང་། །ཞེས་དང་། བཟོད་པའི་སྐབས་སུ། གཞན་གྱི་བགྲི་བར་མི་བཏུབ་དང་། །ཞེས་དང་། ཆོས་མཆོག་གི་སྐབས་སུ། སངས་རྒྱས་དགྱེས་པའི་སྤྱོད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྡུད་པ་ལས།

མི་ཞིག་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ནི་ལྟ་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ཡིས། །གལ་ཏེ་ཤིང་ནགས་རི་མཐོང་ད་དུང་རིང་། །ཅི་སྟེ་རྟགས་མ་མཐོང་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི། །ཉེ་བར་གྱུར་ཏོ་སླམ་དུ་དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སེམས་མེད། །ཅེས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་འདོད། བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བའི་སྦྱོར་བས་དང་པོ་ནས་དང་། མྱུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་སྦྱོར་བས་གཉིས་པ་ནས། བདུན་པའི་བར་ལ་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་སྐྱོན་པ་ན། སྡུད་པ་ལས། དཔྱིད་དུས་བཟང་ལ་སྡོང་པོ་ལོ་མ་ལྷག་གྱུར་ན། །ཡལ་གས་རིང་བར་མི་ཐོགས་ལོ་འབྲས་མེ་ཏོག་བསྐྱུན། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་འདི་སུ་ཡིས་ལག་ཐོབ་པ། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ། ཅེས་དང་། རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་ཉེ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྡུད་པར་བྱུད་མེད་སྦྲུམ་མའི་དཔེས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུད་བླ་མ་ལས་ཀྱང་། ས་བདུན་

ལ་བརྟེན་དྲི་མ་ནི། །མངལ་སྐྱབས་དྲི་མ་དག་དང་མཚུངས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་

ཕྱིར༑ གཞན་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་སོགས་ལྔ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཐོབ། འབྲས་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱིན་པའི་སྦྱོར་བ་ས་དགུ་པ་ནས་ཐོབ། རྣམ་པར་དག་པའི་སྦྱོར་བ་ས་བཅུ་པ་ནས་འཛོག་པ་དང་། ས་མཚམས་

ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལྔུམ་ལོ་དང་ཟླ་བ་སོགས་དུས་ཚིགས་སུ་བྱས་ནས་སྒོམ་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས་ལམ་བཞི་གའི་

@29A ༄༅། །སྐབས་སུ་ཡོད་པར་བཞེད། དེ་ལ་ཆ་བས་ཚོགས་ཆེན་ལྔུན་རིང་རྟོགས་དཀའི་སྦྱོར་བ་ལ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པ་དང་། རྒྱུན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བྱང་སེམས་

ཚོགས་ལམ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་སྒྱུང་གིས་ཁྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཚོགས་ཆེན་ལྔུན་

རིང་རྟོགས་དཀའི་སྦྱོར་བ་ཚོགས་ལམ་ནས་བཞག་པ་དགག་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་སྦྱོར་བ་ལྔ་པོ་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་སྦྱོར་བའི་རྗེས་སུ་འཆད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་རྣམས་ལུང་བསྟན་

ཐོབ་པ་ལ་ཉེ་བར་བཤད་ཀྱི་ཐོབ་པར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་ནས་རང་ལུགས་ལོ་ཆེན་གྱི་

བཞེད་པ་ལྟར་འགོད་པར་མཛད་དེ། །ཚོགས་ཆེན་ལྔུན་རིང་རྟོགས་དཀའི་སྦྱོར་བ་ལ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཚོགས་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ན་

སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྡེལ་འགྲང་ཁ་ཅིག །འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་སྟོང་

ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་གཉིས་སུ་བྱེད་པར་སྣང་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། བདེན་འཛིན་འཇོམས་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ངོས་བཟུང་། ཞེས་དང་། འདིའི་སྦྱོར་བ་དང་པོས་སྟོང་
ཉིད་རྟོགས་ན་གཞན་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ལུང་བསྟན་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་

དང་། གཞན་དོན་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བཤད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་ཡང་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་དང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་ཐོབ་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱོར་བ་སྒོམ་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ཡང་མི་འགལ་

བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བདེན་འཛིན་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས། འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་སེམས་དཔའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་ངོ་བོའི་སྦྱོར་བ་ལྔ། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བཅོ་

ལྔ་དང་བཅས་པའི་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པ་གནས་པ་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ། སྦྱོར་བ་རང་ཉིད་དང་སྒོམ་པ་པོ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་རྣལ་འབྱོར་བཀག་

པའི་སྦྱོར་བ། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་ཆ་ནས་ཟབ་པ་གཞི་

@29B ཤེས་སྦྱོར་བ། གཉིང་དཔག་དཀའ་བ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ། ཚད་མེད་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བ་སོགས་འཇོག་པའི་ཕྱིར། འདིར་བཤད་པའི་ཟབ་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གནས་

སྐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་བཅོ་ལྔ་ཡོད་དེ། སྒོམ་པ་པོ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་བརྒྱད། རྫོགས་པར་བསྒོམས་པ་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་བཞི། འབྲས་བུ་དང་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྫོགས་པར་བསྒོམས་པ་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་

བཞིའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་དོན་དམ་པར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དཀར་ནག་སོགས་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་པ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་དང་། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་

རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་དང་། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་ཆེན་ལྷུན་རིང་རྟོགས་དཀའི་

སྦྱོར་བ་མ་གཏོགས་པའི་སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྦྱོར་བ་ལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། འདིར་ལུང་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་ཚུལ་སྐྱོན་ཅི་རིགས་ལས་དག་ཚུལ་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། འདིར་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོའི་སྦྱོར་བ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་ཁྱབ་སྟེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་འདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྦྱོར་བས་བསྡུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤོང་དགོས་ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད། འདིར་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་དང་པོ་ལྔ་པོ་དེས་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤོང་ཡང་འདིར་དངོས་སུ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྦྱོར་

@30A ༄༅། །བ་ཉི་ཤུ་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་དངོས་ཤུགས་ཅི་རིགས་ལ་ཚད་བར་བསྟན་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་

ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལྔ་པོ་དེ་ཡང་སློས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཚོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྫོགས་དཀའི་སྦྱོར་བ་འདིར་བཤད་པ་

རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣོ་འབྲིང་གཉིས་ལ་བལྟོས་ཏེ་ཚོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྫོགས་དཀའ་བ་འམ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡུམ་ལ་དད་པ་སྐྱེ་རྩུལ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་

རེ་ཞིག་དད་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱན་གྱི་གདུལ་བྱ་ཙམ་དད་པ་སྐྱེ་རྩུལ་བཤད་པ་ལྟར་གང་ཡིན་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

བཅོ་ལྔ་པོ་དེའི་ས་མཚམས་དང་པོར་གང་ནས་ཐོབ་པ་ནི་འབེ་ཨར་དང་མཐུན་པར་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །༈ བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་ལ་སོགས་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་

སུ། སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན། འདིར་བསྟན་སེམས་དཔའི་

སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དེར་གྱུར་པའི་བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཅུ་བཞི་ཡོད། བཅུ་བཞིར་འཇོག་རྩུལ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་མང་བར་

སྣང་ན་ཡང་མ་སྤྲོས་ཤིང་། ༈ རང་ལུགས་ལ་ཡོན་ཏན་སུམ་བཅུ་བཞི་པོ་འདི་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་འགྱུར་དང་།

ཕྱི་མ་བཞི་བཅུ་པོ་འདི་ད་༈ ལྟར་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྩུལ་ཡང་དེའི་སྦྱོར་བ་བསྒོམ་པའི་སེམས་དཔའ་དེ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བ་ལ་བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་

ཀྱིས་མི་ཚུགས་པའི་བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་སྟེ། ད་ལྟ་སྦྱོར་བ་བསྒོམས་པ་ལ་གྲངས་བཞིན་དུ་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་སྦྱོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱོན་ནི་བཅུ་ཚན་བཞིར་བཅས་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་སྐྱེ་བ་འམ་
གནས་པ་གང་རུང་ལ་གེགས་བྱེད། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་བའི་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་སྦྱོར་བའི་འགལ་

རྐྱེན་རང་ལ་བརྟེན་པ་ཉི་ཤུ། རང་གཞན་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པ་མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་ཉེར་གསུམ། འགལ་རྐྱེན་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་ཞེ་དྲུག་ཡོད། དང་པོ་ལ་སྤོབས་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་བཅུ་ཚན་དང་པོ་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་པ་ལ་སོགས་པའི་

@30B བཅུ་ཚན་གཉིས་པ་དང་བཅས་པའི་ཉི་ཤུ། གང་རུང་ལ་བརྟེན་པ་ལ་ཡང་སློབ་དཔོན་ལ་བརྟེན་པ་རང་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཉེར་གསུམ་དུ་ཡོད།
གཞན་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་ནི་བདུད་དགེ་སློང་གི་ཆ་བྱད་དུ་འོངས་ནས་ཡུམ་ငེད་ཀྱི་མདོ་སྡེ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་གྱི། རྒྱས་འབྲིང་

བསྡུས་གསུམ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་མ་ཡིན་ཞེས་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བར་དུ་དབེན་བྱེད་པ་སོགས་གསུམ་པོ་ད་ལྟ་ཡང་འདི་འདྲ་བའི་ཆ་བྱད་མང་དུ་སྣང་ངོ་། །དེས་ན་ཞེ་དྲུག་པ་འདི་ཆོས་ཅན།

ཁྱོད་ལ་སྦྱོར་བའི་སྐྱོན་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་སྐྱེ་བའམ་གནས་པ་གོང་དུ་འཕེལ་

བ་སོགས་ལ་འགལ་རྐྱེན་གྱིས་ཟིན་པ་དང་། མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་གེགས་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ༈ གང་གི་མཚོན་ཏེ་མཚན་ཉིད་དུ། །ཞེས་

སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་གཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གོ་མི་ཆེན་པོའི་

བཞེད་པར་བྱས་ནས། ཡོ་ཆེན་བའི་ལུགས་དང་། རྒྱས་མཚོན་པའི་ལུགས་དང་། འབྲས་བུས་མཚོན་པའི་ལུགས་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལུགས་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་འདིའི་མཚོན་

ཚུལ་ནི། མཚན་ཉིད་མཚོན་བྱ་མཚན་གཞི་མཚོན་པ་ཡེ་ཤེས་བཞིའི་སྒོ་ནས་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ངོ་

བོ་ཆ་བ་བྱེད་ལས་སྲེག་པ་གཉིས་མཚན་ཉིད། མེའི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་བ་མཚོན་བྱ། རྫ་ལས་བྱུང་བའི་ཆ་ཤིང་སྲེག་པ་མཚན་གཞི། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་གྱི་འབྲེལ་པ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་

མཚོན་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཁྱད་མཚན་དང་

བྱེད་མཚན་སྟོན་པའི་གཞུང་གིས་མཚན་ཉིད་བསྟན། ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་སྟོན་པའི་གཞུང་གིས་མཚོན་བྱ་བསྟན། སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུ་སྟོན་པའི་གཞུང་གིས་མཚན་གཞི། ཤེས་མཚན་བཅུ་དྲུག་པ་ཕྲག་

གསུམ་སྟོན་པའི་གཞུང་གིས་མཚོན་པ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་མཚན་བྱེད་མཚན་གཉིས་སྟོན་

པའི་གཞུང་གིས་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོས་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་བསྟན། ཕྱི་མས་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་བསྟན་

པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་སྟོན་པའི་གཞུང་གིས་མཚོན་བྱ་བསྟན་ཏེ། ཆོས་སྐུའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུའི་ཐ

@31A ༄༅། །སྐྱེད་བྱ་རྟུང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་མཚན་བཅུ་དྲུག་པ་ཕྲག་གསུམ་པོ་དེ་སྟོན་པའི་གཞུང་གིས་མཚོན་པ་ཡེ་ཤེས་འཕངས་ནས་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་དེ་དག་མཚོན་པ་ཡེ་ཤེས

དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་མཚན་བཅུ་དྲུག་པ་ཕྲག་གསུམ་གྱིས་ཁྱད་མཚན་དང་བྱེད་མཚན་ལ་མ་

དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་པ་ཡེ་ཤེས་དེ་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོས་བསམ་གང་རུང་གི་ཤེས་པ་དང་། ལམ་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་རྟོག་བཅས་ལ་བྱེད། ཕྲག་གསུམ་པོ་དེ་གང་ཡང་

མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་ལམ་ཤེས་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་པ་ཅི་རིགས་ཡིན་གྱི་གཞི་ཤེས

ཀྱི་ཆ་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཆ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་སྐུའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས་གཞི་ཤེས་ཀྱང་མ་ཡིན། སློབ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་པས་རྣམ་མཁྱེན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་དམིགས་

པའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་ཅིང་དེ་ཡང་མཁྱེན་གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་རེ་རེ་ལ་བཅོ་བརྒྱད་བཅོ་བརྒྱད་སྡོམས་པའི་ཉི་ཤུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་ལ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། མོད་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་སྟེང་གི་སྟོང་

བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གནས་པ་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ལམ་བདེན་གྱི་བཅོ་ལྔ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྣལ་འབྱོར་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་ཕྱི་མ་གཉིས་

ཀུན་འབྱུང་གི་བཞི་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཟབ་པ་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་གསུམ་ག་ལ་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་བརྒྱད། ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞི། འབྲས་བུ་དང་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསུམ་སྟེ། བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བ་ལ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། རྒྱུ་

དང་ལམ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་སྟེང་གི་དང་པོ་གཉིས་དང་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆ་གཅིག་རྟོགས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་གནས་པ་

བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བདུན་རྟོགས་པའི་དེ་རྣལ་

@31B འབྱོར་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆ་གཅིག་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བརྒྱད་རྟོགས་པའི་དེ་གཉེན་དཔག་དཀའ་བའི་ལམ་
ཤེས་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་ལ་ཡང་སྔ་མ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁྱེན་སྦྱོར་བ་ལ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དྲན་པ་ཉེར་

གཞག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ། སྦྱོང་ལམ་བཞི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་གཏོགས་པ་ཚོས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་ཉིད་དང་། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་

སྦྱོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་ཉིད་དང་གནས་པ་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་
རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཚོས་ཉིད་མཚན་མེད་རྟོགས་པའི་སྒོ་མཚན་མེད་དང་། འགོག་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་

རྟོགས་པའི་སྦྱོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཆ་གཅིག་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མེད་

དང་། རྣལ་འབྱོར་བཀག་པའི་སྦྱོར་བར་འཇོག་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཉིད་སྨོན་

མེད་རྟོགས་པའི་སྒོ་སྨོན་མེད་དང་། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་། ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་རྣམས་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་

ཆ་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྨོན་མེད་དང་། ཆད་མེད་པ་རྣམ་

མཁྱེན་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་ལ་ཡང་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་སོགས་སྔ་མ་བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུ་པོ་མཚན་གཞི། ཆོས་སྐུའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུའི་སྦྱོར་བ་

ཡིན་པར་མཚོན། དོན་གཉིས་ཕུན་ཚོགས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ཞེས་མཚོན་པ་ཡིན་

ནོ༔ ༔གཉིས་པ་རྒྱས་མཚོན་པའི་ལུགས་ལ། ཁ་ཅིག །འདིའི་མཚོན་ཚུལ་ནི་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་མཚོན་བྱ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་མཚོན་ཞིང་། དེ་རྣམས་གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྦྱོར་

བ་ཉི་ཤུ་སྟོན་པའི་གཞུང་གིས་མཚན་གཞི་བསྟན། ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་མཚན་མ་དང་། །ཞེས་སོགས་

@32A ༄། །ཀྱིས་མཚོན་བྱ་དེ་བསྟན། ཤེས་ཁྱད་བྱེད་པ་གསུམ་སྟོན་པའི་གཞུང་གིས་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་དུ་མཚོན་ན་རང་འབྲས་སངས་རྒྱས་སྐྱིད་བྱེད་དུ་མཚོན། མཚན་

ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རང་འབྲས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྫོགས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་དེ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུ་པོ་མཚན་གཞི། རང་འབྲས་སངས་རྒྱས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མཚོན། རང་འབྲས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྫོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་
ལྡན་ཡིན་ཞེས་མཚོན་ཞིང་། དེ་ལྟར་མཚོན་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྫོགས་པ་

ཐོབ་པའི་ཆ་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མཚོན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་ལས། ཤེར་ཕྱིན་དེ་སངས་རྒྱས་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་
དྲིན་ཆེ་བ་གསུངས་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་སྒོམ་པ་པོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་

གྲོགས་མཛད་པར་གསུངས་པས། དེའི་དོན་འདིར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་
ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་ཤེར་ཕྱིན་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ལགས། ཇི་

ལྟར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སྟོན་པ་ལགས། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་

འདིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་

བཞི་དང་། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་བསྐྱེད་དོ། །ཆོས་འདི་དག་དང་ལྡན་པའི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་མཚན་བཅུ་

དྲུག་པ་ཕྲག་གསུམ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་སེམས་དཔའི་མཁྱེན་གསུམ་སྦྱོར་བ་ལ་ཤེས་མཚན་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ཞིང་། འདོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་ཚང་སྟེ། མཁྱེན་གསུམ་སྦྱོར་བ་
དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་བཏགས་པ་དང་། དགོས་པ་དེ་འདྲ་བའི་ནུས་པ་དེ་ནུས་པ་

@32B གཞན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་དང་། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཤེས་མཚན་བཅུ་དྲུག་པ་ཕྲག་གསུམ་པོ་དེ་མདོ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གསུངས། མཁྱེན་གསུམ་སྦྱོར་བ་
སློབ་ལམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་མཚན་གྱི་མཚོན་ཚུལ་ནི་སངས་རྒྱས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་དེ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་ཁོ་ན་ལ་

ཡོད་ཀྱི། དམན་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་མེད་པས་གཞན་ལྡན་རྣམ་བཅད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཚོན་ཞིང་། དེ་ཡང་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུ་པོ་མཚན་གཞི། ཁྱོད་ཁོ་ན་སངས་རྒྱས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མཚོན། ཁྱོད་ཁོ་

ན་ཁྱད་པར་བཅུ་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱོད་བྱེད་ཀྱི་ནུས་ལྡན་

ཡིན་པ་ཞེས་མཚོན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མཚོན་ནུས་ཏེ། ཐེག་དམན་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་མཚན་གྱི་མཚོན་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་རང་གི་སྦྱོར་བའི་རྟོགས་པ་ལ་
གཞན་འགོད་པའི་གཞན་དོན་ཆུང་ངུ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་ཉེ་ཤུ་པོ་མཚན་གཞི། གཞན་དོན་མཐར་ཐུག་གི་

སངས་རྒྱས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མཚོན། སངས་རྒྱས་སའི་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ལ་གཞན་བཀོད་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེད་བྱེད་
ཀྱི་ནུས་ལྡན་ཡིན་པ་ཞེས་མཚོན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འབྲས་བུས་མཚོན་པའི་ལུགས་ལ་ཁ་ཅིག   །འདིའི་མཚོན་ཚུལ་ནི་

འབྲས་བུས་རྒྱུའི་ནུས་པ་མཚོན་ཞིང་། དེ་ཡང་འབྲས་བུ་ཤེས་ཁྱད་བྱེད་པ་གསུམ་པོ་དེ། རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་ལ་རང་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་མཚོན་པར་བྱེད་པ་
ན་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ངོ་བོ་ཉིད་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ལས་སྒྲུབ་ཏུ་འཇུག་པ་

དང་། དཔེར་ན་སྟོན་དུས་ཀྱི་ལོ་ཏོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དཔྱིད་དུས་ཀྱི་ཞིང་ལ་རང་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་མཚོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་རིགས་མི་

མཐུན་དེ་སེལ་བའི་མཚན་མཚོན་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལུགས་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་འདིའི་མཚོན་

ཚུལ་ནི། སྦྱོར་བའི་རང་བཞིན་དུ་མཚོན་ཞིང་ཤེས་ཁྱད་བྱེད་པ་གསུམ་པོ་མཚན་གཞི་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་དེ་མཚོན་བྱར་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་མཚན་གྱི་མཚོན་ཚུལ་ནི་གཞིའི་གནས་ལུགས་

རྟོགས་པའི་བྱེ་བྲག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་མཚན་དང་། ཕན་བདེ་སྐྱོབ་པ་སོགས་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱེད་མཚན་

@33A ༄༅། །གཉིས་མཚན་གཞི་དང་། སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱ་དང་། ལམ་གྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་བྱེ་བྲག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་མཚན་དང་། སྐྱོབ་པ་ལ་སོགས་

པའི་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱེད་མཚན་གཉིས་མཚན་གཞི་དང་། ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱ་དང་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་རྟོགས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་མཚན་དང་། ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་

དང་ལྡན་པའི་བྱེད་མཚན་གཉིས་མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་མཁྱེན་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱར་བྱས་ནས་མཚོན་པ་དང་།

ཁྱད་མཚན་གྱི་མཚོན་ཚུལ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་སྟེང་གི་ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རྟོགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དམན་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པར་མཚོན་པ་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུགས་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་

གཞི་ཙམ་དུ་རུང་ཡང་། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་རྒྱན་རྩ་བའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བ་ལྟར་ན། ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་མཚན་མ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མཚན་གཞི་དང་། མཚོན་བྱ་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་མཚན་བཅུ་དྲུག་པ་ཕྲག་གསུམ་

སྟོན་པའི་གཞུང་གིས་མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བསྟན་པ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་ཆོས་སྐུའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུའི་སྦྱོར་བར་མཚོན་པར་མི་འཐད་དེ། དེ་ཚད་མས་ངེས་ན་དེ་ཆོས་སྐུའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུའི་སྦྱོར་བར་ཚད་

མས་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཚད་མས་ངེས་ན་དེ་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བའི་སྦྱོར་བ་དང་། མྱུར་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་སྦྱོར་བར་ཚད་མས་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུས་མཚོན་པའི་ལུགས་དེ་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྫོགས་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་དེས་སེམས་དཔའི་མཁྱེན་གསུམ་

སྦྱོར་བ་རང་འབྲས་སངས་རྒྱས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མཚོན་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མཚོན་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་མཚན་བཅུ་དྲུག་པ་ཕྲག་གསུམ་པོ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་ཐ་སྙད་བྱ་

རུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། སྐབས་འདིར་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དགོས་

@33B པ་མི་ཤེས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། མཚོན་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་བཞག་དཀའ་བའི་ཕྱིར། སེམས་དཔའི་མཁྱེན་གསུམ་སྦྱོར་བ་དེ་ཤེས་ཁྱད་བྱེད་པ་གསུམ་གྱི་དམན་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་མཚོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་མཚན་གྱི་དེ་གསུམ་དམན་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པར་

མཚོན་པའི་ཕྱིར། ལུགས་གསུམ་པ་མི་འཐད་དེ། མཚན་ཉིད་སྔོ་བཞི་ཁས་མི་ལེན་པའི་མཚོན་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱད་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། མཚན་གཞི། མཚོན་བྱ། མཚན་ཉིད། ཇི་ལྟར་མཚོན་ཚུལ། ས་མཚམས་དང་ལྔ། དང་པོ་ནི་སེམས་དཔའི་ངོ་བོ་ཉིད་

ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་ཡིན། གཉིས་པ་ལ་སྒྲི་དང་། བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་། རྒྱན་གྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། འདིར་དེའི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣོན་

རྣམས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་གཉེར་བྱའི་གཙོ་བོ་མཐར་ཐུག་ནི་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ལ་དེ་ཐོབ་པ་ལ་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས། དེ་ལ་དེ་ཚད་མས་ངེས་དགོས། དེ་ཡང་མཚན་

ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་མཚོན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེའི་མཚན་ཉིད་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་

ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣོན་རྣམས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་གཉེར་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ནང་ནས་ཀུན་མཁྱེན་ལྟར། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་རྒྱན་གྱི་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་དེ་ཉིད་བསྟན་བྱའི་བཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་

ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྐབས་བསྟན་པའི་གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་ཞིང་། གསུམ་པོའི་ནང་ནས་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་

མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ། རྗོད་བྱེད་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྐབས་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་ནས་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་

པའི་ཕྱིར། མཚོན་བྱ་བྱེ་བྲག་པ་ནི་ཤེས་ཁྱད་བྱེད་པ་གསུམ་གྱི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་རྣམས་ཀྱང་ཡིན། མཚན་ཉིད་ནི་འཆད་པ་ལྟར་གྱི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་

ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་མཚོན་ཚུལ་ལ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་མཚོན་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཉོན་

@34A ༄༅། །མོངས་རྟག་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པ་སོགས་ཀྱི་སེམས་དཔའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་དྲུག་པོ་མཚན་གཞི། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་མཚོན།

སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ཞེས་

མཚོན། མཚོན་ཚུལ་དེ་འཐད་དེ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་མདོ་ལས་སྨྲས་དོན་དུ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་འདིར་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གདུལ་བྱས་བླང་དོར་གྱི་གནས་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར་དུ་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་གྱི་ཐ་

སྙད་གནས་པར་གསུངས་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ། །ཕན་གདགས་ཕྱིར་ན་མཚན་ཉིད་དང་། །མཚན་གཞི་དེ་ནི་མཚོན་པ་ཡི། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བདག་གིས་བཤད། །ཅེས་དང་། རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་གཞལ་ཆེ་བའི་སྐབས་མང་པོར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་མཚན་ཉིད་

ཀྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་གི་མཚོན་པ་རང་རང་གི་གཞུང་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཉོན་མོངས་རྟག་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པ་སོགས་ཀྱི་སེམས་དཔའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་པོ་བཞི་མཚན་གཞི་འདིར་དངོས་

བསྟན་གྱི་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་མཚོན། ཉོན་མོངས་རྟག་སོགས་ཀྱིས་དབེན་ཞིང་གཞི་ཤེས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་ཡུལ་བཅུ་

དྲུག་གང་རུང་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོམ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་

ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ཞེས་པས་མཚོན། འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་ལ་དབྱེ་ན། ཟིན་བྱེད་ཀྱི་སྒོམ་ནས་བཅུ་དྲུག་ཡོད། སྟོང་ཉིད་མཚན་མ་མེད་བཅས་དང་། །ཞེས་སོགས་

ལ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བར་པ་ལྔ་མཚན་གཞི། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སེམས་དཔའི་ལམ་

ཤེས་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་མཚོན། སྟོང་ཉིད་མཚན་མ་མེད་བཅས་སོགས་ཡུལ་བཅུ་དྲུག་པོ་གང་རུང་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོམ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་སེམས་

དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ཞེས་མཚོན་ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་ཟིན་བྱེད་ཀྱི་སྒོམ་ནས་བཅུ་དྲུག་ཡོད། དེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་

@34B བསྟེན་ནས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཞི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་དམིགས་པ་སོགས་ཀྱི་སེམས་དཔའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདུན་པོ་མཚན་གཞི། སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་

རྣམ་མཁྱེན་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་མཚོན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་

སོགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ཞེས་མཚོན་ཞིང་། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཟིན་བྱེད་བཅུ་དྲུག་གི་སྒོམ་ནས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཡོད། བསམ་མི་ཁྱབ་སོགས་ཁྱད་པར་

གྱི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་མཚན་གཞི། འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་དམན་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བར་མཚོན། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སོགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ཞེས་མཚོན་ཞིང་དེ་ལ་ཡང་ཡུལ་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཟིན་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཅུ་དྲུག་ཡོད། འོ་ན་སྐབས་འདིར་སྦྱོར་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་དམན་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་དངོས་སུ་བསྟན། སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་དམན་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་དངོས་སུ་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཟེར་ན། ཁ་ཅིག །སྦྱོར་བ་གཞན་གཉིས་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དམན་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པར་སྒྲུབ་ནུས། སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དམན་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དམན་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པར་སྒྲུབ་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དམན་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་

དམན་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྦྱོད་པ་ནན་ཏན་དང་བྲལ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་

ཉན་རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་གསུངས་ཤིང་། བརྡ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་པས་ཀྱང་། ཚུལ་དྲུག་དང་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཐེག་

དམན་གྱི་རྟོགས་པའི་ཆོས་དྲུག་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་

@35A ༄༅། །ཁ་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དམན་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ཟིན་བྱེད་ལ་མ་བལྟོས་པར་དམན་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་

པར་འཕགས་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པས། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་སྦྱོར་བ་གཞན་གཉིས་

ཀྱང་དམན་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་མི་འཕགས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱང་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་བྱེད་ལ་མ་བལྟོས་པར་དམན་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པར་

སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དབང་གིས་དམན་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་

ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འདིར་ཁྱད་གཞི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་སྟེང་གི་སྦྱོར་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་དམན་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་

སྒྲུབ། སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེའི་ནང་དུ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དམན་པའི་

སྦྱོར་བ་ལས། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། འོ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྦྱོར་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་དམན་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་

འཕགས་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་ཐལ། སྒོམ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་སྦྱོར་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་

བཪོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་དུ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུགས་ལ། སྦྱོར་བ་གཞན་གཉིས་དམན་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་དངོས་སུ་བསྟན། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་

དམན་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་དངོས་སུ་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་སྦྱོར་

བའི་ནང་ནས་ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ལ་ཁྱབ་མཐའ་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས། དམན་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་སྒྲུབ་ནུས། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་ལ་ཁྱབ་མཐའ་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས།

དམན་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྦྱོར་བ་གསུམ་ལ་དེ་ལྟ་

བུའི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་ལ་དམན་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཐེག་དམན་སློབ་

པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ༞ ཕན་དང་བདེ་དང་སྐྱོབ་

@35B པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཉོན་མོངས་རྟག་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་དྲུག་མཚན་གཞི། གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་མཚོན། ཕན་བདེ་སྐྱོབ་པ་སོགས་བྱེད་ལས་བཅུ་གཅིག་པོ་གང་རུང་དང་ལྡན་པའི་སེམས་

དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ཞེས་མཚོན་ཞིང་། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་གསུམ། ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བའི་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་བདུན། རྣམ་མཁྱེན་སྦྱོར་བའི་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་རྟག་དང་མཚན་མ་དང་། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཉོན་མོངས་རྟག་སོགས་སུ་འཛིན་པ་སྤངས་ཤིང་། གཞི་ཤེས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་རྟོགས་པས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས། འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་དབྱེ་ན་བཅུ་དྲུག་ཡོད། ཁ་ཅིག་གི་གསུང་

ན་རེ། ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་མཚོན་བྱར་བྱེད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་བཞི་པར་བཞེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། མཚན་

ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་བྱེད་སྒྲུབ་དང་ལས་སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་ཁྱད་བྱེད་པ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་དང་པོའི་

དབང་དུ་བྱས་པའི་འཇུག་ཚུལ་དང་། འདིར་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཇུག་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མཚན་གཞི་ཧྲོན་མོངས་རྟག་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་སོགས་

བློ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ན་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཤེས་ཁྱད་བྱེད་པ་གསུམ་མཚོན་བྱར་གོ་བ་འབྱུང་

ཅམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་མངོན་ནོ། །ལྔ་པ་ས་མཚམས་ནི་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་

མཚན་གྱི་དང་པོ་བཞི་དང་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་ཁྱད་བྱེད་པ་གསུམ་ཡང་ཚོགས་

ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། ལྔ་པོ་དེ་ནི་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །༔ གཡོ་བ་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ལུང་མ་

བསྟན་གྱི་ལྟ་ངན་བཅུ་བཞི་གང་ལ་བསྟུ་བའི་གཞི་དང་། བསྡུས་བའི་ངོ་བོ།། དབྱེ་བསྡུ། གང་ཟག་གང་ལ་གཙོ་ཆེ་བ། སྒྲ་

@36A ༄༅། །དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ལྟ་ངན་བཅུ་བཞི་པོ་འདི་དག་ལྟ་ངན་དྲུག་ཅུ་རེ་གཉིས་ལས་བསྡུས་ཤིང་། དེ་ལ་རེ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཅོ་བརྒྱད། ཕྱི་

མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཞི་བཞི་དང་བཅས་པ་རེ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་རྟག་པར་སྨྲ་རྒྱལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་

ཞེ་ན། ལྟ་ངན་འདི་རྣམས་ནི་ཤས་ཆེར་ཟག་བཅས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མུ་སྟེགས་བྱེད་ཁ་ཅིག་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་བཞི་བཅུ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་བརྒྱད་བཅུ་དྲན་པ་སོགས་ཡོད་པས་དེ་འདྲ་བའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བརྟག་པ་ན། ལྟ་འགའ་ཞིག

གིས་ལུས་བཟང་པོ་ནས་བཟང་པོར་སྐྱེ་བ་དང་། ངན་པ་ནས་ངན་པར་སྐྱེ་བར་མཐོང་བ་ན་དེ་དག་ལུས་དང་བཅས་པ་རྟག་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་ངན་སྐྱེས། ཚངས་པ་ཆེན་པོ་མ་ཤི་ཞིང་འཁོར་གྱི་ལྟ་འགའ་ཞིག་ཤི་ནས་མིར་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་ན་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་ནི་རྟག །གཞན་ནི་མི་རྟག་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་ངན་སྐྱེས། ལྟ་

འགའ་ཞིག་ནི་ཤི་འཕོས་འགའ་ཞིག་མ་འཕོས་པར་མཐོང་བ་ན་ལ་ལ་མི་རྟག་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་ངན་སྐྱེས་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན་ཚངས་པས་དྲིས་པའི་མདོ་དང་། ཀུན་བཏུས་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་རྣམས་ལས་བསྡུས་ནས་བཅུ་བཞི་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བ་ཤེས་

རབ་ལས། གང་འདས་ཕན་ཆད་མཐའ་སོགས་དང་། །རྟག་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བ་དང་། །སྨྱ་ངན་འདས་དང་ཕྱི་མཐའ་དང་། །སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ངོ་བོ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དང་ཕུང་

པོ་དེའི་དབང་བསྒྱུར་བྱུར་ཞེན་ནས། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་པ་སོགས་སུ་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དབྱེ་བསྡུ་ལ་དབྱེ་བ་དང་། བསྡུ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དབྱེ་ཚུལ་ལ། བདག་
དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་པར་ལྟ་བ་མི་རྟག་པར་ལྟ་བ། གཉིས་ཀར་ལྟ་བ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་

དབྱེ་བ་ཡིན་ཟེར་ན། འདི་ལ་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱོན་ཆགས་ཏེ། དང་པོ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་ངན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བདག་དང་ཕུང་པོ་རྟག་པར་འཛིན་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ།

@36B དེ་འཛིན་སྟངས་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མི་འཐད་དེ། བདག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་རྟག་པར་ལྟ་ན་མི་རྟག་པར་ལྟ་བ་འགལ། མི་རྟག་པར་ལྟ་ན་རྟག་པར་ལྟ་བ་འགལ་བའི་
ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་རྟག་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་མི་རྟག་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དང་

པོ་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདི་

བསྟན་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་ངན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་དོན་གྱི་སྐྱོན་གཙོད་ཚུལ་བརྒྱལ་རྟགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་བཀད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་ལུགས་ལ། སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་བཞི་ཚན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་པར་ལྟ་བ། མི་རྟག་པར་ལྟ་བ། རང་བཞིན་རྟག་ལ་གནས་

སྐབས་འགྱུར་བར་ལྟ་བ། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཕུང་པོར་ལྟ་བ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞི་ལ་སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་བདག་དང་ཕུང་པོ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་

ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བཞི་ཚན་གཉིས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་མི་ལྡན་པ་སྔོ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་འཇུག་པའི་དེ་གཉིས་སུ་ལྟ་བ། མཐའ་དང་ལྡན་པ་སྔོ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་མི་འཇུག་པར་ལྟ་བ། འགའ་ཞིག་འཇུག་འགའ་ཞིག་མི་འཇུག་པར་ལྟ་བ། དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་

གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཕུང་པོར་ལྟ་བ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པོ་དེ་ལ་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བ་འདིའི་བདག་དང་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་

ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བཞི་ཚན་གསུམ་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། གྲོལ་བར་

འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་གྲོངས་ཕན་ཆད་འབྱུང་བར་ལྟ་བ། མི་འབྱུང་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ། འགའ་ཞིག་འབྱུང་འགའ་ཞིག་མི་འབྱུང་བར་ལྟ་བ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་གང་

ཟག་གི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ལ་མྱང་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱུ་

@37A ༄༅། །མཚན་ཡོད་དེ། གྲོལ་བར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ལས་བརྩམས་པའི་དྲི་བ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལུས་སྲོག་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་

པར་ཡོད་དེ། ལུས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་རྫས་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། རྫས་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བ་དག

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལ་ལུས་སྲོག་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་

དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བསྡུ་བ་ལ་བཅུ་བཞི་པོ་བསྡུ་ན་གཡོ་བ། འདུ་བ་བཀྲམ་པ་བཅུམ་པའི་ལྟ་

བ་བཞིར་འདུ་བས་དབང་དུ་བྱས་ན། གང་ཟག་གི་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་པར་ལྟ་བ་མཐའ་དང་མི་ལྡན་པར་ལྟ་བ། གྲོལ་བར་འདོད་པའི་བདག་ཤི་ཕན་ཆད་འབྱུང་བ་ལྟ་བ། ལུས་སྲོག་རྫས་

ཐ་དད་དུ་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་རྣམས་གཡོ་བའི་ལྟ་བར་འདུས་ཤིང་། དེ་རྣམས་ལ་གཡོ་བའི་ལྟ་བ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་

ཡོད་དེ། ཡུལ་ལ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པར་ལྟ་བ། དེ་གཉིས་མཐའ་དང་ལྡན་པར་ལྟ་བ། གྲོལ་བར་འདོད་པའི་བདག་གྲོངས་ཕན་ཆད་མི་འབྱུང་བར་ལྟ་བ། ལུས་སྲོག་རྫས་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བ་རྣམས་འདུ་བའི་ལྟ་

བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡུལ་ལ་དགག་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་ལྟ་བ། ཀྲོལ་བར་འདོད་པའི་བདག་ཤི་ཕན་ཆད་འབྱུང་མི་འབྱུང་གཉིས་ཀར་ལྟ་བ་རྣམས་བཀྲམ་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་རྣམས་ལ་བཀྲམ་

པའི་ལྟ་བ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡུལ་ལ་དགག་སྒྲུབ་མཉམ་པས་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་སོགས་བཞི་ཚན་གསུམ་གྱི་མཐའ་མ་གསུམ་བཙུམ་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ།

ཡུལ་ལ་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་བཀག་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ལྟ་པ་གང་ཟག་གང་ལ་གཙོ་ཆེ་བ་བཞག་པ་ལ། ལྟ་བ་དེ་རྣམས་གང་

ཐག་གང་ལ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། བཞི་ཚན་གསུམ་གྱི་དང་པོ་གསུམ་དང་ལུས་སྲོག་རྫས་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བ་ནི་
@37B གྲངས་ཅན་ལ་གཙོ་ཆེ། གཉིས་པ་རྒྱང་ཕན་ལ་གཙོ་ཆེ། གསུམ་པའི་གསུམ་གཅེར་བུ་བ་དང་། བཞི་པའི་གསུམ་མུ་སྟེགས་གནས་མ་བུ་པ་ལ། ལུས་སྲོག་རྫས་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བ་བྱེ་བྲག་པ་
ལ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲངས་ཅན་ལ་གསུམ་པོ་དེ་གཙོ་ཆེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེས་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་པ་
དང་། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་འགྲོ་བ་དང་། གྲོལ་བའི་བདག་ཤི་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་འགྲོ་བ་དང་། ལུས་སྲོག་རྫས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱང་ཕན་ལ་གསུམ་པོ་དེ་གཙོ་ཆེ་བའི་
རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མི་འདོད་པས་ཚེ་འདིའི་བདག་དང་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་མི་འཇུག་པ་དང་།
གྲོལ་བར་འདོད་པའི་བདག་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་མི་འཇུག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པོ་དེ་གཅེར་བུ་པ་ལ་གཙོ་ཆེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེས་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རང་བཞིན་རྟག་ལ་གནས་
སྐབས་འགྱུར་བ་དང་། བདག་འགའ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་འཇུག །འགའ་ཞིག་མི་འཇུག་པ་དང་། གྲོལ་བར་འདོད་པའི་
བདག་འགའ་ཞིག་གྲོངས་ཕན་ཆད་འབྱུང་། འགའ་ཞིག་མི་འབྱུང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། མུ་སྟེགས་གནས་མ་བུ་པ་པ་ལ་གསུམ་པོ་དེ་གཙོ་ཆེན་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེས་བདག་དང་འཇིག་

རྟེན་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དང་། ཕུང་པོ་དེའི་དབང་བསྒྱུར་བྱར་འདོད་

པའི་ཕྱིར། ལུས་སྲོག་རྫས་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་གཙོ་ཆེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེས་བདག་གང་ཡིན་ལུས་དང་ལུས་གང་ཡིན་བདག་གམ་སྲོག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་སྨྲ་དོན་ལ་

སྦྱོར་ལན་ལ་འགོ་གཅིག །རྣམ་ཕྱེ། དྲི་བ་པོ་ཉིད་ལ་དྲི་བ་དྲིས་པའི་ལན་དངོས་སུ་མི་འདེབས་པས་ལན་དང་བཞི་

ཡོད་པའི་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཡང་སྲིད་སྐྱེས་པ་རྣམས་འཆི་འམ་མི་འཆི་ཞེས་དྲིས་པ་ལ་འཆི་ཞེས་འགོ་གཅིག་གི་ལན་འདེབས་པ་དང་། ཡང་དེ་སླར་སྐྱེ་བ་ལེན་ནམ་མི་ལེན་དྲིས་པ་ན་

སྲིད་པ་སྤྱངས་པ་རྣམས་ནི་མི་ལེན། མ་སྤྱངས་པ་རྣམས་ནི་ལེན་ཞེས་ཕྱེ་སྟེ་ལན་འདེབས་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་འདི་

ཁྱད་པར་འཕགས་སམ་ཞེས་དྲིས་པར་གང་ལས་ཞེས་དྲི་བ་པོ་ཉིད་ལ་དྲིས་ནས་ལན་འདེབས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། མཛོད་ལས། འགོ་གཅིག་པ་དང་རྣམས་ཕྱེ་

དང་། །དྲི་དང་བཞག་པར་ལུང་བསྟན་པ། །འཆི་དང་སྐྱེ་དང་ཁྱད་པར་འཕགས། །བདག་གཞན་ལ་སོགས་གོ་རིམ་

@38A ༄༅། །བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འདི་ནི་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པས་དེ་ལྟར་ན་བཅུ་བཞི་པོ་དེ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱུ་

མཚན་ཡོད་དེ། སྨུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་ངན་རེ་གཉིས་པོ་བཅུ་བཞིར་བསྡུས་ནས་གང་

ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དང་། ཕུང་པོ་དེའི་དབང་བསྒྱུར་བྱ་ཡིན་པ་ཞེ་ཕུག་ལ་བཞག་ནས། སྟོན་པ་ལ་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་གམ་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་དྲི་བ་བཅུ་བཞི་བྱས་པ་ལ་དྲི་བ་

རྣམས་ཁྱད་གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་ལས་བརྩམས་པས་དྲི་བ་ཡིན་པས་ཁྱད་གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་བཀག་ན་

ནི་མུ་སྟེགས་བྱེད་དེ་དག་བདག་མེད་སྟོན་པའི་སྣོད་དུ་མི་རུང་། མ་བཀག་པར་རྟག་མི་རྟག་སོགས་སུ་ལུང་བསྟན་ན་ལྟ་ངན་ལྷག་པར་འཕེལ་ནས་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས་ལན་

དངོས་སུ་ལུང་མ་བསྟན་པ་ལ་དགོངས་ནས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་ངན་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་ཡང་རིན་ཆེན་

ཕྲེང་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་ནམ་ཞེས། །ཞུས་ན་རྒྱལ་བས་མི་གསུངས་བཞུགས། །གང་ཕྱིར་འདི་ལྟར་ཟབ་མོའི་ཆོས། །སྣོད་མིན་འགྲོ་ལ་མི་གསུང་བ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་མཁས་

རྣམས་ཀྱིས། །ཀུན་མཁྱེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་མ་ཟད་

དགེ་སོགས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཏེ། བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་དགེ་བ་ཡིན་ན་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ལྡན་དུ་ལྟ་བ་དང་། དེ་བཞིན་

གཞིགས་པ་གྲོངས་ཕན་ཆད་མི་འབྱུང་བར་ལྟ་བ་རྣམས་དེ་ཡིན་དགོས་པ་ལ་དེ་རྣམས་མི་དགེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཏེ༔ གང་ཟག་གི་བདག་དང་འཇིག་ཚེན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་མི་འགྲོ་བར་ལྟ་བ་དང་། གྲོལ་བར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་གྲོངས་ཕན་ཆད་འབྱུང་མི་འབྱུང་དུ་ལྟ་བ་མི་དགེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལ་གོ་བ་དབྱིས་ཕྱིན་པ་རྐྱེད་ན་འཇིག་ཚེན་མཐའ་ལྡན་ལ་སོགས་མེད་ཕྱིན་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡང་

དབྱིས་ཕྱིན་པར་གོ་བར་འགྱུར་བས་མང་བཀུར་བས་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ། འཇིག་ཚེན་མཐའ་དང་ལྡན་ནམ་ཞེས་དྲིས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལན་ལུང་སྟོན་མི་རུང་བས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཕུང་པོ་

@38B མི་རྟག་པར་ལུང་སྟོན་རུང་གི་མུ་སྟེགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ།། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་ངན་བཅུ་བཞི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་མེད་

རབ་ཏུ་སྦྱིན་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། རྟེན། ངོ་བོ། དབྱེ་བ། ཐོབ་པའི་རྟགས། སྒྲ་དོན་བཤད་པ་ལ།། དང་པོ་ལ་ལུས་རྟེན། སེམས་རྟེན་གཉིས་ལས། དང་

པོ་ལ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རྣམས་ནི་གླིང་གསུམ་གྱི་མི་ཕོ་ནའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་བར་འདོད་དེ། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། མི་རྣམས་

ཀྱི་ནང་ཕོ་ན་དང་གླིང་གསུམ་ངག་ནས་འཕེན་གྱི་གཞན་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་མ་ངེས་

ཏེ། དེ་ཆེ་ལྷ་མི་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱས། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། ཀླུ་ཉི་ཁྲི་

ཆིག་སྟོང་གིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་མང་པོས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ལམ་ཤེས་མྱུར་དུ་སྐྱེ་རུང་དུ་བྱས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་

དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སེམས་རྟེན་ནི། བསམ་

གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་མ་བརྟེན་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། མིའི་རྟེན་ལ་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡོད། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷས་ཀྱང་

སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡོད། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་རྟེན་ལ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་བྱས་ན། ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་འདོད་སེམས་དང་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་གསར་དུ་སྐྱེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་

ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ནས་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་

ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཛོད་པ་བ་ལྟར་ན་ཐོས་བསམ་གང་རུང་གི་མཁྱེན་པ་ལ་བཞེད། མཛོད་ལས། ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་ལས་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གའི་ཤེས་རབ་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ཚོགས་ཀྱི་ལམ་

@39A ༄༅། །གང་ཞེ་ན། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དབང་པོའི་སྒོ་སྡོམ་པ་དང་ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་དང་ཆ་སྨད་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། ཡང་གང་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་གཞན་དང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒོམ་

པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཉི་སྣང་ལས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ཁོ་ནར་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྐྱོན་

མེད་དེ། འདི་གཉིས་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། ཚོགས་ལམ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མེད་པར་ཐལ། དེར་སྒོམ་བྱུང་གི་བློ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་

ན་ཚད་མེད་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་སྟེ། དམན་

ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ལྷག་མཐོང་འདི་རང་གི་ཉེར་ལེན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གསར་ཐོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་སྒོམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ།

རྒྱན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་འདི་ལས་གསལ་བའི་གཞུང་མ་བྱུང་ཞིང་འདིར་མཚན་མེད་རབ་ཏུ་སྦྱིན་ལ་སོགས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཆོས་ལ་མོས་པ་ས་བོན་ཏེ། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་མ་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣོན་པོས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་སྔ་རོལ་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད། དབང་རྟུལ་གྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་རྗེས་སུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་ཤེས་

རྩོལ་སྔོན་བཏང་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། ཡང་དག་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་བ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་མའི་དོན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་

ཅན་དབང་རྟུལ་ཁ་ཅིག་གིས་སྟོང་ཉིད་ལ་སྦྱོང་བ་མ་ཐོན་པར་སླེབ་རྡོ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱོང་བ་ཐོན་དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་

@39B ཀྱི་སེམས་ལ་སྦྱོང་བ་འདོན་པའི་རིགས་ཅན་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན་དེ་ལྟར་སྦྱངས་པས་སྦྱོང་བ་ཐོན་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་ལ་སྦྱོང་བ་མ་ཐོན་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། རྩ་བའི་དམ་བཅའ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་

བཤད་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྟུལ་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། ཞེས་པ་དང་། བློ་སྦྱོངས་མ་བྱས་སེམས་ཅན་ལ། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བཤད་པ་དང་། །ཞེས་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་སྣོད་མི་རུང་

གི་བྱང་སེམས་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པས་རྩ་ལྟུང་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། མིག་དང་ལྡན་པའི་

མི་ཞིག་མུན་པར་ཞུགས་ཏེ་ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གང་དངོས་པོར་ལྟུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་

སྦྱིན་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་ས་ལས་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་བར་བསྟན་པའི་དོན་ལ་

སྦྱོང་བ་ཐོན་པའི་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་མེད་པར་ཐལ། དེར་སེམས་བསྐྱེད་ཐབས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དོན་ལ་སྦྱོང་བ་ཐོན་པའི་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་

སོང་། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གདུལ་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྦྱོང་

བ་ཐོན་པའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཤིང་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་སའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་

འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བྱང་སའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་བརྩམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེའི་གཞུང་ཆུང་འགའ་ཞིག་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། ལམ་དུ་མ་ཞུགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཞེས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་བྱང་

སེམས་ཡོད་པར་གསུངས། འོ་ན་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྦྱོང་བ་ཐོབ། བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྦྱོང་བ་མ་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་
མའི་གང་ཟག་དེ་དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་བྱང་ཆུབ་

@40A ༄༅། །ཀྱི་སེམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་ལ་སྦྱོང་བ་མ་སྐྱེས་

པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ན། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་དང་། བྱང་ཆུབ་དོན་

གཉེར་གྱི་བློ་གཉིས་ཀ་ལ་མྱོང་བ་ཐོན་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱལ་སྲས་ལས་དང་པོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་བུར་ཤུན་གྱི་ཪོ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཏགས་པ་བར་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བྱང་

ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། སྟོན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱི། ཁྱབ་པ་ཁས། ལམ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གང་རུང་གི་ལམ་དང་། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ལ་ཐེག་པ་

གསུམ་གང་རུང་གི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱིས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཛུག་ཁ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་དེ་ལམ་ཡིན་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་
རུང་གི་ལམ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཡིན་ཀྱང་། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ལམ་དང་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཡིན་ཏེ། མྱོང་བ་ཐོན་པའི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཐར་ལམ་ཡིན་ཏེ། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

སེམས་དང་ཐར་འདོད་ཀྱི་བློ་ཐར་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་དེ་གཉིས་ལ་སྦྱོང་བ་ཐོན་དགོས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་

ལྟ་བ་ཐར་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་སྦྱོང་བ་ཐོན་མི་དགོས་པར་རྗེའི་གསུང་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་ཡང་གསུམ་པོ་དེ་གང་རུང་གི་ལམ་ཞུགས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པར་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ལ་ཡང་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་ནས་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐོག་མ་

ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཞེས་རྗེའི་གསུང་གི་དགོངས་ཚོང་བསླངས་པའོ།། ཉེར་གཅིག་གི་རིགས་ལ་སྦྱོང་བ་ཐོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། སྤྱིར་སོགས་རང་རྒྱུད་ལ་སླེབ་པར་མཁས་ཤིང་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་

@40B དུ་རིགས་ངེས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་མངོན་རྟོགས། སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་དེར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད། གསུམ་པ་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་རྟགས་ཡོད་དེ། གང་ཟག

གང་གིས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། ཐར་པའི་ཕན་ཡོན་ཐོས་པ་ན་ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་གཡོ་བ་དང་། མིག་ནས་མཆི་མ་འཁྲུག་པ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མཛོད་

འགྲེལ་ལས། གང་གིས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བདག་མེད་པ་དང་ཐར་པའི་ཕན་ཡོན་བརྗོད་པའི་གཏམ་ཐོས་པ་ན་སྤུ་ཟིང་ཞེས་

བྱེད་པ་དང་མཆི་མ་འཁྲུག་ཅེས་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན་དབྱར་གྱི་དུས་སྨྱུ་གུ་སྐྱེས་པ་ན་ཡུལ་གྱི་གསེབ་ན་ས་བོན་ཡོད་
པ་ཤེས་པ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ། དེ་རྣམས་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐར་པ་བྲལ་

བའི་ཁྲིད་པར་ཡིན་ཞིང་དེའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཉི་སྣང་ལས། འདིར་ཐར་པ་ནི་བྲལ་བའི་ཁྲིད་པར་ཡིན་ལ་དེའི་ཆ་ལ་ཕན་པ་ན་ཆ་མཐུན། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དམན་ལམ་སྔོན་སོང་གི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་དང་། ཐེག་དམན་ལམ་དུ་ལྷུང་ངེས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ པ་

གཉིས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །༈ སངས་རྒྱས་སོགས་མི་དད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་དེས་སྒྲིན་སོགས་རང་
རྒྱུད་ལ་སྒྲུབ་པར་མཁས་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་བསྟུ་ན། དད་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ལ་མཁས་པར་འདུ་ཞིང་། དེ་ལྔའི་

ཁྲིད་པར་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དང་བ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོགས་གཞན་དོན་དུ་རྗོགས་བྱང་དྲན་པའི་དྲན་པ་

དང་། ཕྱིན་དྲུག་ལ་སློབ་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་

སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་འདིའོ་སྙམ་དུ་མི་བསྒོ་བའི་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་

ཁྱད་པར་ཅན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པོ་དེ་ཡང་བསྡུ་ན་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། དད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་ཐེག

@41A ༄༅། །ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒོ་སེམས་བསྐྱེད། བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་སྤྱི་ལ་སློབ་ཚུལ། ཁྱད་པར་ཕར་ཕྱིན་མཐའ་མ་གཉིས་ལ་སློབ་ཚུལ་དང་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། ལྔ་པོ་དེ་ལ་མཁས་

ཚུལ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ལ་དང་བས་དད་པ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་ལྟོག་ཏུ་

མེད་པའི་བརྟན་པོ་རྙེད་པ་ན་དད་པ་ལ་མཁས་པར་འཇོག་པ་ནས། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་དོན་ལ་ཤེས་རབ་གསལ་སྦྱུར་སོགས་བརྟན་པོ་རྙེད་པ་ན་ཤེས་རབ་ལ་མཁས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། སངས་

རྒྱས་སོགས་མི་དད་པ་དང་། ཞེས་པས་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་འགྲོའི་གཙོ་བོ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་དང་

པོ་ལ་མཁས་པར་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྦྱིར་དད་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དད་པ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྩ་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་

ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབེ་ཆེན་པོའི་གསུང་ན་རེ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྣོན་པོ་ཡིས། རྟོགས་སླ། ཞེས་པས་ཐེག

ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གཉིས་བསྟན་ནས། དབང་འབྲིང་ཟུར་ནས་ཁ་འཕྲེངས་པར་མཛད། ཨར་གྱི་འདིར་ཞཤད་པའི་དབང་རྟུལ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་སྦྱོར་བར་མཛད་
ཀྱང་མི་འཐད་དེ། གཞུང་གོང་འོག་གཉིས་ཀས་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་བསྟན་པས་

ཡུལ་ལྡེ་ལ་མཁས་པའི་གདུལ་བྱ་གཉིས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། བླ་མ་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོའི་གསུང་ན་རེ། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དབང་རྣོན་དང་པོ་ཉིད་ནས་
ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་པ་ལ་བྱེད། དབང་རྟུལ་ཐེག་དམན་དུ་ལྟུང་ངེས་ཀྱི་ཐེག་དམན་དུ་རིགས་

ངེས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་པ་ལ་བྱེད་པ་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་དང་། ཤུགས་བསྟན་ལ་ཐེག་དམན་དུ་རིགས་ངེས་ཀྱི་ནང་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ངེས་དེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་
བྱེད་ངེས། རང་རྒྱལ་དུ་རིགས་ངེས་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་ངེས་ཡིན་པའི་དོན་ནོ་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། ཉི་

སྣང་ལས། རྟུལ་པོས་རྟོགས་དཀའ་བཞེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གནྡྷའི་གླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་བསྟན་པ་དེ་

དག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་

@41B ཚོགས་ལམ་པ་སོགས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཞུང་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐེག་དམན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དབང་རྟུལ་གྱི་ངོས་འཛིན་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཐེག་དམན་ལམ་དུ་མི་ལྟུང་ཡང་

རྫོགས་བྱང་ཐོབ་དཀའ་བའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་མེད་པར་ཐལ། ཐོབ་དཀའི་དོན་ཐེག་དམན་དུ་ལྟུང་བ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་རང་ལུགས་ལ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གཉིས་པོ་དེ་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་སླ་པར་མཚུངས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ལ་

ནང་གསེས་ཀྱི་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རྣོན་པོ་རྟོགས་སླ། རྟུལ་པོས་དེ་ལ་བལྟོས་ཏེ་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་དང་། ཤུགས་བསྟན་གྱི་དོན་ཡོད་དེ། རྩ་བས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་དད་སོགས་ཆུང་ངུ་ཉན་ཐོས་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གཉིས་ལ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་

ཆུབ་ཐོབ་དཀའ་སླ་དང་། དད་སོགས་འབྲིང་པོ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གཉིས་ལ་ཡང་། རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དཀའ་སླ་འཕངས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་

རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་འབྲིང་བསྡུས་ནས་རྣོ་རྟུལ་གཉིས་སུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་དབང་འབྲིང་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་སྤྱི་ལ་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གསུམ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཡང་དབང་པོ་རིམ་པ་གསུམ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་དེར་

ཐལ། བྱང་སེམས་དབང་རྣོན་གྱིས་སྦྱོར་ལམ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ། དབང་འབྲིང་གིས་མཐོང་ལམ་ནས་ཐོབ།

དབང་རྟུལ་གྱིས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཐོབ་པ་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་མདོ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་མིང་གི་བསྟན་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་

ནས་ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་པས་སྦྱར་ན་ཚེ་གསུམ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དང་། རང་རྒྱལ་ཚོགས་ལམ་པས་

བསྐལ་པ་བརྒྱ་ནས་ཐོབ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་པས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་ནས་འཚང་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ལྟར་ན་སོ་སྐྱེའི་ཉན་

ཐོས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པར་གསུངས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་གྲངས་མེད་སོ་གསུམ་སོགས་དགོས་པ་འགྲེལ་ཆེན་ལས་

@42A ༄༅། །གསུངས་པ་དང་། མདོ་ལས་ཕྱུགས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ལྟ་བུས་བགྲོད་པ་སོགས་ཀྱི་མྱུར་བུལ་བཞི་གསུངས་པ་དང་། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་གཉིས་ཀ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་

ཅན་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣོན་པོར་མཆུངས་ཀྱང་ནང་གསེས་ཀྱི་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་དཀའ་སླ་སོགས་

འཐད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ། ༈ དྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཙོ་བོར་ཐབས་ཀྱི་ཆར་གྱུར་བའི་དམན་ལམ་སྤོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་མངོན་རྟོགས།

སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དེར་གྱུར་

བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞི་ཡོད། མདོ་ལས་གཙོ་བོར་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ནས་བསྟན་ཚུལ་ཡང་། དྲོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

ལ་སེམས་མཉམ་པ་བྱམས་པ་ཕུགས་སུ་ཕན་པ་ཁོང་མི་ཁྲོ་བ་མི་འཚེ་བ་དང་ལྔ། སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་

རྒན་པ་ལ་ཕ་མ། མཉམ་པ་ལ་སྤུན་དང་སྲིང་མོ། །གཞོན་པ་ལ་བུ་དང་བུ་མོར་ལྟ་བ་རྣམས་དང་། ལྔཤེས་དང་གྲོགས་དང་གཉེན་དང་གཞན་གྱི་བསློན་སེམས་བཅུའི་སྒོ་ནས་ལྟ་བར་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། རྩེ་མོའི་སྐབས་སུ་གསུངས་ཚུལ་ཡོད་དེ། མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤོང་ལ་རང་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་།

མ་བསྐུལ་བར་བཞུགས་པ་ལ་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ། མཐུན་པར་བྱེད་པ་ལ་དགའ་བ་སྒོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཟོད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་བདེན་བཞིའི་འདོར་ལེན་ལ་

སྦྱོར་བ་དང་། ཆོས་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་སྨིན་གྲོལ་ལ་འགོད་པ་ལ་སྦྱར་ནས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གཙོ་བོར་

ཐབས་ཀྱི་ཆས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འོག་ནས་འཆང་བའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་རྣམས་ཐོབ་པ་ལ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐབས་གཙོ་བོར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། །༄ རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་གཞི་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྒོམ་པས་དབྱེ་བས། ཞེས་པའི་

སྐབས་སུ། མཁས་པ་སྤྱ་མའི་བཞེད་པ་བཀོད། དེ་འཐད་མི་འཐད་དཔྱད་པ། རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། ལུང་དང་འགལ་བ་སྤོང་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། འགྲེལ་པ་འདི་སློབ་དཔོན་རང་

ལུགས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་མཛད་ནས། ལམ་གསུམ་བཏགས་མཚན་པའི་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལ་ལོ་ཆེན་དཔོན་

@42B སློབ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་པའི་ཚུལ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ་འགྲེལ་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་། སྦྱད་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ་ཚིག་རིས་ནི་མཐུན་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཚང་བར་

བཀོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་དགོས་ཐ་མར། སྐབས་དང་པོ་དྲུག་ཏུ་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་ལན་དྲུག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་ཟློས་སྐྱོན་སྤོང་ཕྱིར་དུ་ཡིན་

ཞིང་། དེའི་སྤོང་ཚུལ་ལ་ལོ་ཆེན་དཔོན་སློབ། འབེ་ཨར། ཨ་བྷྱ་ཀ་ར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ན་རེ། སྐབས་དང་པོ་དྲུག་ཏུ་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་ལན་དྲུག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་ཟློས་པའི་

སྐྱོན་མེད་དེ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་པོ་དེ་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་དང་། སྦྱོར་

བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་དེ་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་སྦྱོར་ལམ་སོགས་

མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་ནྒློས་སོ་སྙམ་ན། དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྐབས་དང་པོར་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་

ལྡོག་ཆ་ནས་བསྟན། གཉིས་པར་ལམ་ཤེས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ལྡོག་ཆ་ནས་བསྟན། གསུམ་པར་གཞི་ཤེས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ལྡོག་ཆ་ནས་བསྟན་པས་སྟོན་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་

པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྦྱོར་ལམ་དེ་སྦྱོར་ལམ་བཏགས་པ་

བ་སོགས་ཡིན་ན། འདོགས་པའི་གཞི་དེ་གང་འདོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་ཇི་ལྟར་ཚང་ཞེ་ན། སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་ལ་ཙམ་ཁྱད་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྦྱོར་

ལམ་དེ་སྦྱོར་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་སོགས་དང་། ཕྱི་མའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་པོ་

དེ་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆུང་ངུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་གྱི་མིང་

བཏགས་ནས་བསྟན། ས་དགུ་པ་དང་བཅུ་པ་ཐོབ་མ་ཐག་དང་བཅུ་པའི་དཀྱིལ་སྟོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་ལ། རྩེ་

མོ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན། བཅུ་པའི་དཀྱིལ་སྨད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆུང་ངུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་

ཅན་གྱི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་

@43A ༄༅། །ཡོད་དེ། སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་པོ་དེ་དང་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཆུང་ངུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་རིམས་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་

ཡོད་དེ། དག་སའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་འབད་རྩོལ་རགས་པ་ཞི་བ་ཡིན་པས། ཅིག

ཅར་སྐྱེ་འམ་སླམ་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་དེ་གསུམ་སྦྱོར་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་

མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་ཟློས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པར་དགོངས་ནས་ལོ་ཆེན་

དཔོན་སློབ་ཀྱི་གསུང་ན་རེ། འགྲེལ་པ་འདི་སློབ་དཔོན་རང་ལུགས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་མཛད་ནས་ལམ་གསུམ་བཏགས་མཚན་པའི་ལུགས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ལམ་ཕྲུང་པ་པའི་

ལུགས་དེ་ཡང་འཐད་དགོས་པ་ལས་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲོར་བཞིས་

ཉམས་སུ་བླངས་པས་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པ་རྗེ་བཙུན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྒྱུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དག་སའི་ཡེ་ཤེས་དང་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་ལ་འདྲ་ཆོས་ཁྱད་པར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།

དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཆུང་ངུ་འབྲིང་པོ་རྣམས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་འམ་སྒོམ་པའི་དོགས་པ་རྟགས་ལྡན་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཆུང་ངུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་ཞེས་རང་མིང་གིས་སློས་པས་ལྡོག་ནུས། དེ་མི་ནུས་ན་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་མིང་བཏགས་ཀྱང་ལྡོག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་

ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟླས་སྐྱུན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ལམ་གསུམ་བཏགས་མཚན་པ་ན་རེ། འགྲེལ་པ་འདིས་ལམ་གསུམ་བཏགས་མཚན་བསྟན་པ་ཡིན་ཀྱང་། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་རྣམས་ས་དགུ་ནང་ཕན་ཚུན་

དུ་ལྡན་པའི་སྒོམ་ལམ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འགྲེལ་པ་འདི་སློབ་དཔོན་རང་ལུགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མ་ཡིན་ཞིང་ལམ་གསུམ་བཏགས་མཚན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་འདོད། ཅེས་དང་། རྩེ་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་སྟོན་གྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་འཆད་དོ། །ཞེས་

@43B གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་བ་ན་རེ། སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་བཏགས་པ་བ་ཡོད་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་འཐད་

མི་འཐད་དབྱུང་བ་ལ། ལམ་གསུམ་བཏགས་མཚན་པ་རྣམས་ན་རེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ལམ་གསུམ་བཏགས་མཚན་པ་བཞིད་ཅིང་འཐད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་ནི་སྟོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་པར་གྱུར་པས་ཇི་ལྟར་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་རྟོགས་པའི་

གནས་སྐབས་འདི་ལ་སྦྱོར་བར་བསྟན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་གསང་བ་ཕྲ་མོ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། མངོན་པར་ཞེན་པ་ཆེན་པོའི་ལས་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཀུན་དུ་རྨོངས་པ་དག་དང་། དེའི་ས་བོན་ནི་ས་བཅུ་པ་ལ་སྦྱོང་ངོ་། །ཞེས་

གསུངས་པ་དེ་བས་ན་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཀུན་དུ་རྨོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་དག་པར་བཅད་པའི་རྒྱུ་ཅན་བཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ནི་

རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་ས་བཅུ་དང་འབྲེལ་བའི་རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་ངེས་པར་སྦྱོང་

བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དག་ཏུ་ནི་རིམ་འགའ་བའི་སྦྱོང་བ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་གྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྦྱད་འགྲེལ་ལས། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་

མ་ཡིན་ན་མ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་གསུངས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་བཏགས་པ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྦྱོར་

མཐོང་སྒོམ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་བཏགས་པ་བར་བྱེད་དགོས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འགྲེལ་ཆེན་གྱི་

སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་མཚམས་སྦྱར་དུ་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ནི་མི་སློབ་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་འདོད་པས། ཞེས་གསུངས་

པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ལ་གནས་པའི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཡེ་

@44A ༄༅། །ཤེས་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་ལ། ཞེས་སོགས་དང་ཆོས་རྣམས་ རྨི་ལམ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཁྲིད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ས་བརྒྱད་

པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་གཅིག་ཉིད་ལ་སློབ་

མི་སློབ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཏགས་མཚན་པ་ཁ་ཅིག་ནི། སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྦྱོར་ལམ་སྦྱོར་ལམ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། བག་ལ་ཉལ་ཀུན་

འཇོམས་པ་དང་། ཞེས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་འཇོམས་པ་དང་། རང་ཉིད་སྨིན་ཅིང་གྲོལ་བ་ལ་གནས་ནས། གཞན་

དག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། ཞེ་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་སུ། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། ཞེས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་

གསུངས་པ་གང་ཞིག །དེ་འདྲའི་སྦྱོར་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་བག་

ལ་ཉལ་འཇོམས་པའི་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆུང་ངུ་དང་། གཞན་དག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་འགོད་པའི་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་ཡོངས་

སུ་རྫོགས་པའི་ས་དགུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། བག་ལ་ཉལ་ཀུན་འཇོམས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པས་སྦྱོར་བ་

དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྦྱོར་ལམ་དེ་སྦྱོར་ལམ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་ས་བརྒྱད་པའི་

ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པའི་ས་དགུ་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་དང་པོའི་

སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྦྱོར་ལམ་དེ་ཡང་སྦྱོར་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་སྟོན་པ་དང་རླུམ་པ་ཟད། ཅེས་ལུང་སྟོན་པ་དང་། རློམ་པ་ཟད་པ་དང་། སྒོ་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། མཚན་དག་པ་དང་། ཞིང་དག་པ་དང་། དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་

རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྒོམ་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག །དེ་འདྲ་བའི་སྦྱོར་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་སྐྱོན་མེད་དེ། ཕྱོག་ཏུ་ལུང་སྟོན་པ་དང་རླུམ་པ་རགས་པ་ཟད་པ་དང་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཙམ་ལ་གནས་པ་དང་རྒྱུ་ཙམ་ལ་གནས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་ཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་མཚུངས་

@44B ཏེ༑ ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་སྤོང་བའི་རྒྱུ་ཙམ་ལ་གནས་པ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་རྗེས་མཐུན་པ་རྫོགས་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་ག་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་མ་བསྟན་པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་

ནས་བསྟན་པའི་སྦྱོར་ལམ་དེ་སྦྱོར་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་དུ་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་

བཤད་བྱ་རྫ་བའི་མདོས་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། དོན་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། ཞེས་པའི་

མཚམས་སྦྱར་དུ་ཐར་བའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྐྱེས་པའི་སློབ་ཅན་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་བས་ཞེས་མཚམས་སྦྱར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལྟར་ན། དོན་བ་རྣམས་ཀྱི།

ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་

པའི་རྒྱུད་ལ་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་མཚམས་སྦྱར་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཆུང་དུ་

འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མཛད་པ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་

པ་དང་འགལ་ཞེས་རྩད་པ་སྤྲོན་མེད་དེ། ཐེག་དམན་རྣམས་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་གསུངས། བྱང་སེམས་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཆུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་སྐྱེ་

བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལན་བྱེད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལྟར་ན་དེའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྦྱོར་ལམ་དེ་སྦྱོར་

ལམ་མ་ཡིན་པའི་ལན་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སློབ་དཔོན་རང་ལུགས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་བྱས་ནས་འདིས་ལམ་གསུམ་བཏགས་མཚན་བསྟན་

པར་བསམས་ནས་དེ་ལ་སྐྱོན་དེ་བརྗོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ལམ་གསུམ་བདགས་མཚན་འདོད་པ་ལ་སྤྱིར་གྱི་སྐྱོན་དེ་འཇུག

ཀྱང་། སློབ་དཔོན་ལམ་གསུམ་བདགས་མཚན་མི་བཞེད་པ་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བ་སློབ་དཔོན་རང་ལུགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་ན་འགོག་བྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་གཅིག
འབྱུང་རིགས་པ་ལས་དེ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འབྱུང་རིགས་ཏེ། འགྲེལ་ཆུང་གཉིས་སུ་གཞན་ལུགས་བཀོད་ནས་

@45A ༄༅། །ཕལ་ཆེར་ལ་དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་བའི་ལུགས་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡང་ལམ་གསུམ་བདགས་མཚན་པ་ལས་མི་འདས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འདི་ལམ་

གསུམ་ཉོན་སྒྲིབ་ལ་ཅུང་ཟད་སྦྱར་དུ་རུང་ཡང་། གཙོ་བོར་ལམ་གསུམ་ཤེས་སྒྲིབ་གི་གཞུང་མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོར་ལམ་རྒྱུད་པ་བའི་ལོག་རྟོག་འགོག་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་གསུམ་
ཉོན་སྒྲིབ་ལ་ཅུང་ཟད་སྦྱར་དུ་རུང་སྟེ། སྐབས་དང་པོ་དྲུག་ཏུ་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་ལན་དྲུག་ཏུ་བསྟན་པས་སྐབས་

འོག་མ་རྣམས་སུ་ཡང་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནམ། སྟོན་ན་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་སྟོན་སྙམ་པའི་དགོས་པ་དེ་དཔྱད་པའི་ཕྱིར་དུ་འདིར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལམ་རྒྱུད་པ་བ་དེ་མདོ་

དང་བསྟན་བཅོས་གང་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཚུལ་ལ་ཁ་ཅིག །མདོའི་སྦས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་ལོག་པར་

ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་གནས་སྐབས་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཅིག་ཅར་རྒྱུན་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། ལམ་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ས་དང་པོ་ནས་
བྡུག་པའི་བར་དང་། གཞི་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ས་བདུན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། མཐར་

གྱིས་སྦྱོར་བ་ས་བཅུ་བའི་དཀྱིལ་སྣང་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། དེས་ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། དེའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་
དང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་རྣམས་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་

ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་རྣམས་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ནང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་བྲག་སྨྲ་བས་ཀྱང་དེ་རྣམས་འདུས་མ་བྱས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེས་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་། འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་དང་། མི་རྟག་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་

པའི་མཐོང་ལམ་རྣམས་ས་བདུན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བྱང་སེམས་ས་བདུན་པ་བ་ཐེག་དམན་ལམ་དུ་ལྷུང་བ་མེད་

པའི་ཕྱིར་དང་། མི་རྟག་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ས་བདུན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་

@45B སྐྱེ་བ་མ་འདོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ་ལམ་རྐྱེད་པ་བས་མདོ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་རྩུལ་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཞཤད་བྱ་རྫ་བའི་མདོས་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་ཉམས་ལེན་འབའ་ཞིག་བསྟན་ཞིང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་གནས་སྐབས་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། མཐར་

གྱིས་སྦྱོར་བའི་ཞཤད་བྱ་རྫ་བའི་མདོས། ས་བཅུ་པའི་དཀྱིལ་སྣད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་འབའ་ཞིག་བསྟན་ཞིང་། མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བའི་ཉམས་ལེན་ས་བཅུ་པའི་དཀྱིལ་སྣད་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་ཞཤད་ལས་ལམ་རྐྱང་པ་བས་སྟར་ལྟར་འདོད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ།

ཐ་སྙད་བདེ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཚིག་ཟུར་ཡང་གི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལམ་རྐྱང་པ་དང་ཁྲུག་པ་བ་གཉིས་ལས། རང་ལུགས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ཁྲུག་པའི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་གའི་གནས་སྐབས་སུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་

ཁྲུག་པ་བའི་ལུགས་དེ་རྗེ་བཙུན་གྱི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྦྱོར་བཞིས་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པ་རྗེ་བཙུན་གྱི་

དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྒྱུ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལམ་གསུམ་བཏགས་

མཚན་པ་ལ་ལམ་རྒྱུད་པ་བས་མ་ཁྱབ་ཀྱང་། ལམ་རྒྱུད་པ་བ་ཡིན་ན་ལམ་གསུམ་བཏགས་མཚན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། ལམ་རྒྱུད་པ་བ་དེས་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལམ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་པའི་
སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྦྱོར་ལམ་དེ་སྦྱོར་ལམ་བཏགས་པ་བ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་

ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་མཐོང་ལམ་དེ་མཐོང་ལམ་བཏགས་པ་བར་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཉམས་ལེན་དེས་བརྒྱུད་པའི་ཉམས་ལེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་གསུམ་བཏགས་མཚན་པ་
ལ་ལམ་རྒྱུད་པ་བ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལམ་གསུམ་པ་རྟགས་མཚན་པ་དེས། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྦྱོར་

མཐོང་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་གནས་སྐབས་སུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་པོ་དེ་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།
ལམ་གསུམ་བཏགས་མཚན་པ་དང་ལམ་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཕྱི་མ་དེ་མདོའི་སྐབས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་

@46A ༄༅། །རིམ་པ་ལ་ལོག་རྟོག་ཞུགས། དེ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་སྐབས་དང་པོ་དྲུག་ཏུ་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་ཕལ་ཆེར་གསལ་བར་བསྟན་པ་ལ་ཟློས་སོ་སླམ་ནས་ལམ་

གསུམ་བཏགས་མཚན་བྱས་པའི་སློ་ནས་ལམ་གསུམ་བཏགས་མཚན་པ་རྒྱན་གྱི་

བརྗོད་བྱ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤོང་བ་ལ། སློབ་དཔོན་ལམ་གསུམ་བཏགས་མཚན་མི་བཞེད་ཀྱང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་ནི། ཞེས་པའི་ཐད་[illegible] དུ་ཤེས་སྦྲིབ་

བཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་བཏགས་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤོང་བ་གསུངས། ཁ་ཅིག ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་བཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ཀུན་བཏགས་མངོན་གྱུར་བ་ཡིན་པ་གང་ཞིག ། མངོན་གྱུར་བ་རྣམས་སྤང་སྒྲོར་ལམ་གྱི་གནས་

སྐབས་སུ་སྤངས་བ་ཡིན་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་བཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་བ་ཀུན་ལྟན་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡང་ཡང་གོམས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཀུན་ལྟན་གཉིས་ཀྱིས་བོན་རྣམ་
རྫོགས་སྦྱོར་བ་བསྒོམས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་བའི་ས་བཅུ་དང་འབྲེལ་བའི་མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་དང་། སྒོམ་ལམ་

རྩེ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་སྤོང་བས་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་བོན་སྤོང་བ་ནི་རྩ་བ་ནས་སྤོང་ཚུལ་དང་ ། སྦྱོར་ལམ་གྱི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་

པར་རྟོག་པ་དེ་རྣམས་མངོན་གྱུར་བ་རེ་ཞིག་སྤོང་བས་རེས་འགའ་བའི་སྤོང་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་མཐོང་

ལམ་རྩེ་སྦྱོར་དང་སྒོམ་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་ལྡན་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་ལས་ས་བཅུ་པོ་རེ་རེའི་གནས་སྐབས་སུ་ཀུན་རྨོངས་ས་བོན་དང་

བཅས་པ་གཉིས་གཉིས་སྤོང་བ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ལམ་རྒྱུད་པ་བར་མི་འདོད་ཀྱང་རྣམ་པ་དང་ལམ་

དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། གཞུང་འོག་མའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་གསུངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་གཞུང་གོང་མའི་མཇུག་ཏུ་སྦྱར་བ་དང་།

གཞུང་གོང་མའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བཞེས་པ་གཞུང་འོག་མའི་མཐོང་

@46B དང་སྒོམ་པའི་ལམ་ཞེས་པའི་གོང་དུ་སྦྱར་ནས་ལམ་རྒྱུད་པ་བ་བཀག་གི་ལམ་གསུམ་བཏགས་མཚན་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འོག་མའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་

སོགས་ཐ་སྙད་གསུངས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་གཞུང་གོང་མའི་མཇུག་ཏུ་སྦྱར་ནས། གཞུང་གོང་མས་ལམ་རྒྱུད་པ་

བའི་ལོག་རྟོག་བཀག་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་གསུངས་པ་དེ། རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་གནས་སྐབས་

འབའ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་དེ་ཕན་ཚུན་དུ་མི་སྐྱེ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ས་བདུན་པའི་གནས་

སྐབས་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་དེ་ཕན་ཆད་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྟན་པས་དགག་ནུས་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ངེས་པར་
འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་མཐོང་བ་དང་། སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཆུང་ངུ་འབྲིང་

ཆེན་པོ་རིམས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འོག་མས་ལམ་རྒྱུད་པ་བའི་ལོག་རྟོག་བཀག་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་མཐོང་
སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་གསུངས་པ་དེ། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བའི་ཉམས་ལེན་ས་བརྒྱད་པའི་གནས་སྐབས་འབའ་

ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བའི་ཉམས་ལེན་ས་བཅུ་པའི་དཀྱིལ་སླད་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ། དེ་ཕན་ཆད་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
བསྟན་པས་དགག་ནུས་ཏེ། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་སྒོམ་པ་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ཉན་རང་གི་ལམ་

ལས་ཆ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་བར་དུ་འཕགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་བསྡུས་པ་འཛིན་སྟངས་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བསླད་པ་མ་ཞུགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་བའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་

སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཉམས་ལེན་ཆུང་ངུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་རིམས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེར་

ཐལ། དེའི་གནས་སྐབས་སུ་དེ་རྣམས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བླ་མ་གསེར་གླིང་པས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སློབ་དཔོན་ལམ་རྒྱུད་པ་བའི་ལུགས་དེ་མི་བཞེད་

པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྐུའི་མཚམས་སྦྱོར་དུ་ལམ་རྒྱུད་པ་བའི་ལུགས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟུད་

@47A ༄༅། །འགྲེལ་ལས། ཆོས་གོམས་པ་དང་ལྡན་པའི་རྟོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ།

འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ལུང་དེ་ནི་གླིང་བཞི་ལས་ལམ་རྒྱུད་པ་བའི་ལུགས་སུ་བསྟན་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་།

འགྲེལ་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་གཞན་དུ་ལམ་ཁྲུགས་པ་བའི་ལུགས་སུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། སྟུད་འགྲེལ་གྱི་དེ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་བཅུ་ལམ་གྱི་གཞིར་བཟུང་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་

ཉམས་ལེན་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡོད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བའི་ཉམས་ལེན་

ས་བཅུ་པའི་དཀྱིལ་སྣད་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་པའམ། མཁས་པ་གཞན་གྱི་བཞེད་པ་བཀོད་པ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་བསྡུ་ན་ལམ་རྒྱུད་པ་བའི་ལུགས་དེ་མི་འཐད་པར་མ་ཟད། ལམ་

གསུམ་བཏགས་མཚན་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ལམ་རྒྱུད་པ་བའི་ལུགས་དེ་འཐད་ན་རྒྱུན་རྩ་བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་

དང་། བཏགས་མཚན་པས་སྐབས་དང་པོ་དྲུག་གི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་ཟློས་སོ་སླམ་དུ་བསམས་པ་གང་ཞིག །
ཟློས་པའི་སྐྱོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་འདིར་རྗེ་བཙུན་གྱིས་མདོའི་སྦས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་

གཏན་ལ་འབེབས་པ་གང་ཞིག །མདོ་ལས་དོན་གཅིག་ཉིད་ལན་དུ་མར་གསུངས་པ་སོགས་གདུལ་བྱ་ཉེ་བའི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་མ་གཏོགས་མདོ་ལ་ཟློས་སྐྱོན་རྩི་བ་མི་འཐད་པའི་
ཕྱིར། ༄ ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིགས་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་སྦྱོར་ལམ་

ཡན་ཆད་དུ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་འཐོབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་རྣམས་ཐོབ་ཅེས་འཆད་པ་ལ། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་
སོགས་ཀྱི་གཞུང་གསུངས། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། དང་པོར་ཐོབ་པའི་ས་མཚམས་ཀྱི་སྒོ

ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་དོན་བཤད་པ། དེ་རྟགས་ཀྱི་དཔོག་ཚུལ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་

རྟོན་གྱིས་ཚོགས་ལམ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་ཐོབ། སྦྱོར་ལམ་ཡན་ཆད་ནས་དབང་པོ་རྟུལ་གང་

@47B ཡིན་ཀྱང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་པ་དང་། འགྲེལ་བཤད་ཚིག་གསལ་ལས། རང་གི་རྒྱུད་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཙོ་བོ་མཛད་པ་ཞིག་ན་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདི་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་མོད་ཀྱང་། རང་གི་

རྟོགས་པ་དང་མཚམས་པར་གཞན་ཡིད་ཆེས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འདི་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་ལ་དངོས་པོ་ངེས་ཀྱང་ངེས་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་བཟུང་སླ་བ་འདི་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའོ་ཞེས་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།

འདིར་བཤད་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་དོན་དང་རྟགས་ནི་ལམ་གཞན་གྱི་བར་མ་ཆོད་པར་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་མངོན་དུ་བྱེད་ངེས་ཙམ་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པ་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པ་ལ་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་དོན་དང་། ཕྱིར་མི་

ལྡོག་གི་རྟགས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྒྱན་སྣང་ལས། ལ་ལ་རིགས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཀྱང་འདིར་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་

བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ལྡན་པས་དབང་པོ་རྣོན་པོའི་ལམ་ཁོ་ན་ནས་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ས་བརྒྱད་

པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་རྣམ་བཅད་མཛད་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚིག་གསལ་གྱི་རང་ལ་དངོས་པོ་ངེས་ཀྱང་ངེས་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་བཟུང་བ་

སླ་བ་མ་ཐོབ་པས་འདི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའོ་ཞེས་སོགས་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ཚོགས་

ལམ་པ་དབང་རྣོན་གྱིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། ཉི་ཤུ་པོ་གང་རུང་དང་། བརྒྱད་ཚན་བར་པ་དང་། བརྒྱད་ཚན་ཐ་མ་གསུམ་གང་ཡང་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མདོ་དང་

དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཚད་ལྡན་གང་ལས་ཀྱང་དེ་རྣམས་ལས་ལྷག་པའི་རྟགས་མ་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་དེ་ནས་མ་མཐའ་བྱས་པ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་འཆད་པའི་སྐབས་གང་

དུ་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རང་གི་རྒྱུད་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཙོ་བོར་

@48A ༄༅། །མཛད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་གང་ཞེ་ན། སྐབས་འདིར་རང་རྒྱུད་ལ་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལམ་གཞན་གྱི་བར་མ་ཆོད་པར་འབྱུང་ངེས་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་ཙམ་ལ་

འཆད་ན་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་དབང་རྣོན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་

ལྟར་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །རང་ལུགས་ལ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་ཐོབ་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་དབང་རྣོན་གྱིས་སྦྱོར་ལམ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་ཐོབ། སེམས་དཔའ་དབང་འབྲིང་གི་མཐོང་ལམ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ། སེམས་དཔའ་སྒོམ་ལམ་པ་ཇི་ལྟར་དབང་པོ་

རྟུལ་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཐོབ་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་རྣམས་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའི་དབྱེ་བ་དང་། རྟགས་རྣམས་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའི་དབྱེ་བ་གསུམ་གསུམ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་འབྲིང་པོས་མཐོང་ལམ་དང་། རྟུལ་པོས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱང་།

ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་ཐོབ་པའི་དབང་པོ་འབྲིང་རྟུལ་ནི་མེད་དེ། ཉི་སྣང་ལས། བྱང་ཆེན་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ། མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་མ་གཏོགས་པ་དབང་པོ་རྟུལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཐད་དུ། ཕྱིར་

མི་ལྡོག་པར་བཀོལ་བ་ནི་དབང་པོ་རྣོན་པོའི་ལམ་ཁོ་ནས་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུས་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་འདྲེན་ནུས་ཀྱང་དབང་རྣོན་དུ་མ་སོང་

ན་དབང་རྣོན་དུ་སོང་མཚམས་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་འཕགས་དབང་རྟུལ་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཡང་

ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ནའང་རྣམ་བཤད་དུ་མཐོང་སློམ་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་སླུབ་པའི་ཚེ་སེམས་དཔའ་དབང་འབྲིང་དང་། དབང་རྟུལ་ཆོས་ཅན་དུ

བཟུང་བ་མི་འགལ་ཏེ། དེ་དག་གི་རྗེས་རྒྱུན་ཡིན་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་རྣམས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ

ཐོབ་པ་ལ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཐོབ་པས་མ་ཁྱབ་པར་མ་ཟད། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཐོབ་པ་ལ་སྔ་མ་སྔ་མ་ཐོབ་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྟགས་མ་ཐོབ་པར་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཐོབ་པ

དང་། མཐོང་ལམ་སྐབས་སུ་མ་ཐོབ་པར་སྒོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཐོབ་པ་ཡོད་ཅིང་། སྦྱོར་ལམ་པ

@48B ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་ཡིན་ན་སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཐོབ་པའི་རྟགས་སོགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་མ་དག་ས་གནས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ཡང་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་པ་ཡོད

དེ། རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས། ཇི་སྲིད་ས་བརྒྱད་མ་ཐོབ་པ། །དེ་སྲིད་ཐེག་པ་དམན་གྱི་འཇིགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། འཇིག་ཅེན་འགྱུར་མ་དག ། འཇིགས་ཞེས་ན་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམན་སྒྲིབ་ཀྱི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་ན་དམན་པར་ལྟུང་བས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ

ནག་པོའི་གཏམ་རྒྱུད་ལ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་སྣང་ཡང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་མི་རུང་སྟེ། གསེར་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཚོགས་

ལམ་འབྲིང་ནས་ཐོབ། དེ་ཐོབ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསམ་པ་མི་ཉམས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་འཕགས་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལས་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་

དུ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་ལས་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སེམས་དཔའ་དབང་པོ་རྣོ་འབྲིང་རྟུལ་གསུམ་གྱི་རིམ་

པས་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་ནས་ཐོབ་པར་ནི་ཟླ་འོད་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་དོན་ལ། འདིར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་དོན་ཡོད་དེ། བསམ་པའི་སྒོ་ནས

ཉན་རང་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བསམ་པ་མངོན་གྱུར་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ། སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག

ལས་བློ་དམའ་བས་ཀྱང་ཪྗོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་རྟོགས་ནུས་པའི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་འདྲེན་ནུས་ཀྱི་ཐབས་ཞེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་འདིར་བསྟན་ཕྱི་

མི་ལྡོག་གི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ཏེ། འདི་མན་ཆད་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཪྗོགས་

བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། ཁྱད་པར་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྐུ་གསུམ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་འཆད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་

པ་དེ་རྟགས་ཀྱི་དཔོག་ཚུལ་ལ། སྤྱིར་རྟགས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པའི་རྟགས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་

བག་ཆགས་སད་པའི་རྟགས། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་རྩ་སྐྱེས་པའི་རྟགས། རྗོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ལས་འདིར་ཕྱི་མ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་གཞན་ལུགས་

དགག་པ། རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག ། རྗེས་ཐོབ་བརྟགས་ཡིན་གྱི་མཉམ་གཞག

@49A ༄༅། །མ་ཡིན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་སོ་སོར་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་གཞན་ཡིད་ཆེས་པའི་མཚན་ཉིད་མིན། ཞེས་གསུངས་ན། དེ་མི་རིགས་ཏེ། མཉམ་

རྗེས་གཉིས་རྟགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས། ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་མ་ཡིན་པ་

ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་འདིར་བསྟན་རྟགས་སུ་འཇོག་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་རྟགས་དེའི་འགོད་ཚུལ་ཡིན་འགོད་བྱེད་དམ། ཡོད་འགོད་བྱེད། དང་

པོ་ལྟར་ན་རྟགས་ལྡན་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར། གཉིས་པ་ལྟར་

ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་དགེ་འདུན་ཡིན་པར་ཐལ། ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་འདིར་བསྟན་གྱི་རྟགས་

ཡིན་ཟེར་ན། དེ་འདྲ་བའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་དབང་རྣོན་གྱི་མ་ངེས། དེ་འདྲ་བའི་བྱང་སེམས་

ཚོགས་ལམ་པ་ཡོད་དེ། ལུས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པས་ཡུམ་གྱི་མདོ་འཆད་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་

དྲངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའ་འདིར་བསྟན་པའི་རྟགས་ཡིན་

ཟེར་ན། ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་དབང་རྟུལ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་ཐོབ་པའི་དགེ་འདུན་ཡིན་པར་ཐལ། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་

རྟོགས་པ་བརྟན་པོས་དྲངས་པ་སོགས་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བརྟན་པ་ཞེས་ནི་མངོན་པར་བརྗོད། །ཅེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན། དེའི་སྙིང་དུ་རྟགས་དེ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པའི་

ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟགས་ཐོབ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག །

མཉམ་གཞག་རང་ངོར་རྟགས། རྗེས་ཐོབ་གཞན་ངོའི་རྟགས། ཞེས་སྨྲ་བ་ཡང་གོ་བ་ཙུང་ཟད་ཆགས་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་རྒྱ་ཐུབ་ཏུ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཁ་ཅིག །སྦྱོར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་

ལ་གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་བ་འགོག་པ་སོགས་རྟགས་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་ཐོབ་པའི་

@49B ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཞེས་སྦྱོར་བ་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ན་བསྒྲུབས་ཟིན་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་དང་། དོན་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་ཐོབ་ན་སྦྱོར་ལམ་བཞི་གའི་

རྟགས་ཐོབ་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མི་འཐད་དོ། །ཁ་ཅིག །རྟགས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་ཚེ་ན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་

ཐོབ་པ་ཞིག་གི་ངོར་གང་ཟག་གཞན་ཞིག་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པ་དགོས་པ་གང་ཞིག །མཐུན་དཔེ་གཞན་ཞིག་འཛིན་ན་ཐུག་

མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། གོའུ་ཏ་མ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་

སྒྲུབ་པ་པོའི་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྒྲུབ་དགོས་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ལ་སྟོང་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཚང་བར་སྟོན་པའི་

དག་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མནར་བ་མཐོང་བ་ན་ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་གཡོ་མིག་ནས་

མཆི་མ་འཁྲུག་པ་སོགས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་དེར་ལྡན་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་དབང་རྣོན་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་དཔོག །

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེར་ལྡན་གྱི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་དབང་རྣོན་དེ་འདི་བསྟན་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག

པའི་དགེ་འདུན་དུ་སྒྲུབ་པའམ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་རྟགས་གཉིས་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྒྲུབ་རྟགས་དང་། དེ་ཡང་སྔ་མ་འབྲས་རྟགས་དང་། ཕྱི་མ་རང་(MZHI)ན་གྱི་རྟགས་སུ་མངོན་ཏེ། རྣམ་པ་དེ་དག་དང་རྟགས་དེ་དག་དང་མཚན་མ་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆེན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་

ཉིད་དུ་བཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། བཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཤུས་པའི་རྒྱུ་ལས་འབྲས་སྐྱེ་བར། །རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ། །དོན་གཞན་ལ་ནི་མི་ལྟོས་ཕྱིར། །དེ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གི་གསུང་ན་རེ། ཕྱི་མ་དེ་འདྲའི་རང་བཞིན་གྱི་

རྟགས་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལས་བློ་དམའ་བའི་གང་ཟག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་གསུངས་ཏེ། ཁྱབ་པ་མ་ངེས་སོ། །གཞུང་གཅིག་ལ་འདིའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པར་དཀའ་ཞིང་གོ་ཆོད་བཤད་པ་ལ་ཡང་ཚིག་སྐྱོན་དཀའ་བ་སྣང་བས་རྣམ་བཤད་དང་མི་འགལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་པས་

@50A ༄༅། །བློ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་མཛོད། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་བ་ལྡོག་པ་སོགས་རྟགས་ཉི་ཤུ་པོ་གང་རུང་དང་ལྡན་པའི་རིས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་

གནས་པའི་སེམས་དཔའ། སྦྱོར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་དང་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་

སྦྱོར་ལམ་པའི་མཚན་ཉིད། སྦྱོར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་དེ་ལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། དེར་གྱུར་པའི་གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་བ་ལྡོག་པ་སོགས་དྲོད་ཀྱི་རྟགས་བཅུ་གཅིག །
དེར་གྱུར་པའི་ལུས་ལ་སྲིན་བུའི་རིགས་བརྒྱད་ཁྲི་མི་འབྱུང་བ་སོགས་རྩེ་མོའི་རྟགས་དྲུག ། བཟོད་

པའི་གཉིས། ཆོས་མཆོག་གི་གཅིག་དང་བཅས་པ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་ལྡོག་པ་སོགས་ཐེག་ཆེན་
གྱི་མཐོང་ལམ་ཞེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་དྲངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་གང་

རྟང་དང་ལྡན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་ལྡན་གྱི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་མཚན་ཉིད། དེའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་ལ་
དེར་གྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་དྲངས་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཡོད། རྣམ་བཤད་དུ་ཐེག་ཆེན་

མཐོང་ལམ་ཞེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་དང་། དེས་དྲངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཀ་རྒྱལ་གསུམ་ཚང་ཞ པའི་མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་སུ་བཤད་པ་

ལ་ཡང་དཔྱད་པར་བྱའོ། །འདིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་དྲངས་པའི་

ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ནི་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱུ་མིང་གིས་བཏགས། དགོས་པ་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་གཏོགས་པ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཕལ་ཆེར་མཉམ་

གཞག་དང་མཐུན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དང་། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་རང་ལས་བློ་དམའ་བས་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པས་ནང་གི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་དཔོག་མི་ནུས་པའི་གནོད་བྱེད་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་དེ་ལྟར་ཡོད་དེ། དཔུང་བཟང་གི་རྒྱུད་

@50B ལས། གང་གི་རང་བཞིན་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་ཡང་། །ཆགས་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་ལྟར་སྟོན་ཅིང་། །གདུག་པ་འདུལ་ཕྱིར་ཁྲོ་ལ་ཁྲོ་སྟོན་པ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་བརྙེས་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༨ འདིར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ལ། སྒྲ་དོན། དབྱེ་

བ༔ གྲངས་ངེས། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་སྤྱིའི་སྒྲ་དོན་དང་། སོ་སོའི་སྒྲ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། བསྡུ་བ་ལས། དབང་པོའི་སྒྲ་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། དབང་བྱེད་པ་ནི་

དབང་པོའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་རང་གི་དབང་བསྐུར་བྱ་ལ་ལྷག་པར་དབང་བྱེད་བས་ན་དེ་ལྟར་བཤད་ཅིང་།

དེས་ན་རང་གི་དབང་བསྐུར་བྱ་ལ་ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པའི་འདུས་བྱས་སུ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དེ། དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ། མིག་སོགས་དབང་པོ་དྲུག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབང་པོ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་གི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་

དབང་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་ཆོས་ཅན། བསལ་བ་འདྲ། རིགས་བརྒྱུད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་ལ་དབང་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྲོག་གི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། བསལ་བ་འདྲ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་འཚོ་བའི་དོན་དུ་ལས་ཀྱི་མཐའ་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་དབང་བྱེད་པས་ན་དེ་

ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཚོར་བའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། བསལ་བ་འདྲ། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་པོ་ཆོས་ཅན། བསལ་བ་འདྲ། འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་བྱང་སྐྱེད་པ་ལ་ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་

ཕྱིར། དྲི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་ཆོས་ཅན། བསལ་བ་འདྲ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་བྱང་སྐྱེད་པ་ལ་ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། བསྡུ་བ་ལས།

དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། དྲུག་ནི་ཡུལ་འཛིན་པ་ལ་ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པའི་དོན་

གྱིས་སོ། །གཉིས་ནི་རིགས་བརྒྱུད་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །གཅིག་ནི་འཚོ་བའི་དོན་དུ་ལས་ཀྱི་མཐའ་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །ལྔ་པ་ནི་རང་འབྲས་ལ་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །གཞན་ལྔ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་

@51A ༄༅། །རྣམ་པར་བྱེད་པ་ལ་ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །གསུམ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་བྱུང་པ་ལ་ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉེར་གཉིས་ཡོད་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་

ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་པོ་བཅུ་བཞི་དང་། རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་བདུན། སྲོག་ཡིད་གཉིས། ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་དེ། དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་དང་། དྲི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་རྣམས་

སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་དེར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདས་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་། ཚོར་བ་བདེ་བ། ཡིད་བདེ་བ། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མདོ་སྡེ་བའི་ལུགས་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་རང་ལུགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་

ནི༔ དབང་པོ་དེ་ལ་ཉེར་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་དབང་པོ། །སེམས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པའི་དབང་པོ། །རིགས་སུ་གནས་པའི་དབང་པོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་པོ། །རྣམ་བྱང་གི་རྒྱུ་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་པོ། །རྣམ་བྱང་གི་ངོ་བོ་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་སུ་ངེས་

པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མིག་སོགས་དབང་པོ་དྲུག །གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་དང་། གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྲོག་དབང་། བཞི་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ་དང་། ལྔ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དད་སོགས་དབང་པོ་

ལྔ་དང་། དྲུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དྲི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། སེམས་ཀྱི་རྟེན་དང་དེའི་བྱེ་བྲག །གནས་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཉིད། །ཚོགས་དང་རྣམ་བྱང་ཇི་སྙེད་པ། །དབང་པོ་དག་ཀྱང་དེ་སྙེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཡང་སྔར་

ལྟར་གྲངས་ངེས་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་པོ་བཅུ་བཞི་དང་། རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་བརྒྱད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེ་ལ་དེར་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རྟེན་གྱི་དབང་

པོ། །ཞུགས་ནས་སྐྱེ་བའི་དབང་པོ། །སྐྱེས་ནས་གནས་པའི་དབང་པོ། །གནས་ནས་རྣམ་སྨིན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་

@51B པའི་དབང་པོ་རྣམས་སུ་ངེས་པ་ལས། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ། ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས། སྲོག་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ། །ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ་རྣམས་རིམས་པས་བཞག་གོ །དང་པོའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མའི་མངལ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་བར་སྲིད་ཡིན་ན། དབང་པོ་ཀུན་ཚར་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡང་

འཐད་དེ། ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་འཕྲོ་འདུ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་ཉིད་འཚམས་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡང་འཐད་དེ། དེའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཚེས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡང་འཐད་དེ། ངན་སོང་བ་རྣམས་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཆར་གྱུར་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་

གཉིས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། འདོད་པའི་མི་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་བར་དུ་ནི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཆར་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་ཡིད་བདེ་ལ་གཙོ་བོར་ལོངས་སྤྱོད། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནས། སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་ནི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ལ་གཙོ་བོར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཡང་དེར་གྲངས་ངེས་ཏེ།

རྣམ་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་རྟེན་གྱི་དབང་པོ། །ཞུགས་ནས་སྐྱེ་བའི་དབང་པོ། །སྐྱེས་ནས་གནས་པའི་དབང་པོ། །གནས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དབང་པོ་རྣམས་སུ་ངེས་པ་ལས། དང་པོའི་དབང་

ཏུ་བྲུས་ནས་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་བཞག །དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་ཤེས་

བྱེད་པའི་དབང་པོ། །ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། །ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་འཐད་དེ། སྦྱོར་ལམ་པས་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་

སུ་བསྒྱུར་པའི་རྣམ་བྱང་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་པ་

མངོན་རྟོགས་སུ་བསྒྱུར་པའི་རྣམ་བྱང་ཐོབ་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དེ་བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ནས་

ཐེག་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་ཐ་མའི་བར་དུ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་ཤེས་

ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཐོབ་པའི་ཚེ་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ལ་གཙོ་བོར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། མཛོད་ལས། ཡང་ན་འཇུག་པའི་རྟེན་དང་ནི། །སྐྱེ་དང་གནས་དང་ཉེར་སྤྱོད་

དང་། །བཅུ་བཞི་དེ་བཞིན་ལྡོག་པ་ཡི། །དབང་པོ་རྣམས་ནི་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

@52A ༄༅། །བཞི་པ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལ། ཁ་ཅིག །རང་འབྲས་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་པའི་ནང་གི་རྟེན་དང་བ་དེ། མིག་དབང་གི་མཚན་ཉིད། ལྷག་མ་

རྣམས་ལ་རིགས་འགྲེས་བྱེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །མི་འཐད་དེ། རྟུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞིམ་པོ་མེད་པའི་

ཕྱིར། ཕྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱེར་ཡང་ཀུན་བཏུས་དང་ཊཱི་ཀ་ལྟར་ན་འདིར་མ་ཁྱབ། ཡང་ཁ་ཅིག །རང་འབྲས་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་པའི་རིག་པ་དེ། ཡིད་དབང་

གི་མཚན་ཉིད་བྱེར་ན། ཡིད་དབང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བྱུང་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ་མཚན་

ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡིད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སེམས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཛོད་ལས། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་

ནི། །དོན་གཅིག །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རང་གི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་མིག

ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ནང་གི་གཟུགས་ཅན་དང་བ། མིག་དབང་གི་མཚན་ཉིད་བྱེར་ན། དེ་མཚུངས་གྱི་མིག་དབང་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་

དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་

ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་དབང་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གཉིད་ཐུག་གི་སྐབས་

ན་མིག་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་

རྒྱུད་ཀྱི་ལྟེའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་ལྟེ་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་པའི་ནང་གི་གཟུགས་ཅན་དང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྟེའི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་ཁམས་ན་གཟུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ན་

ཁམས་བཅུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་བཅུ་བཞིའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་ལྟེ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཁམས་པ་རྣམས་དྲི་རོ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། །

@52B གཟུགས་ཁམས་པ་རྣམས་ཟས་ལ་ཆེར་འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་གི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ནང་གི་གཟུགས་ཅན་དང་བ་དེ། མིག་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །རྟེན་

བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་དང་ཚོགས་པ་གཅིག་ན་ཡོད་པའི་འབྱུང་བའི་ནང་གི་གཟུགས་ཅན་དང་བ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲས་གཟུགས་ཡིན་པར་ཐལ་

ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཚམས་

ལ༔ ཁོ་ན་རེ། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མིག་དབང་ཡིན་ན་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་འབྲས་གཟུགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། ལུས་ནི་

གཟུགས་ཅན་རྒྱས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འབྱུང་བའི་གཟུགས་ཡིན་ན། རྒྱུ་གཟུགས་

ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རིགས་གནས་སྣར་དང་འདྲ་བ་ལ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ནང་གི་གཟུགས་ཅན་དང་བ་དེ། མིག་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཆོས་ཅན་སྤྱ་མའི་སྟེང་དུ་འབྱུང་འགྱུར་

དུ་གྱུར་པའི་ནང་གི་གཟུགས་ཅན་ཕྲ་རབ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན་རགས་པའི་གཟུགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཕྲ་བའི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་

གང་ཞིག །རང་གི་རྟེན་གཞི་མིག་གི་དབང་རྟེན་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་པ་དེ། མིག་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དེས་རྣ་བ། སྣ།

ལྟེ༔ ལུས་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རགས་འདྲེའོ། །མིག་དབང་ལ་དབྱེ་ན་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་དང་། དེ་མཚུངས་ཀྱི་མིག་དབང་གཉིས་ཡོད། རང་གི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་མིག་

ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་བཞིན་པའི་མིག་དབང་དེ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་མ་ཡིན་པའི་

རིགས་སུ་གནས་པ་དེ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་སྣ། གཉིད་འཐུག་པོ་ལོག་བཞིན་པ་དང་། རྨི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མིག་

དབང་རྣམས་གཉིས་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན། མིག་དབང་གང་དུ་གནས་རྟོགས་སླ། ལུས་དབང་ནི་སྐྲ་

@53A ༄༅། །དང་སེན་མོ་མ་གཏོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་ཏེ། དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གང་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་ལུས་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆོ་རབ

སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ཡིད་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་གི་བདག་འབྲས་སུ་

གྱུར་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་པའི་གཙོ་བོའི་རྣམ་རིག །དེའི་མཚན་ཉིད། བདུན་པ་ཕོ་མོའི་དབང་པོའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །ཕོའི་རང་བཞིན་ལ་

ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པའི་ལུས་དབང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་གང་ཞིག །འདོམས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གནས་པ་དེ། ཕོ་

དབང་གི་མཚན་ཉིད། རེས་མོ་དབང་ལའང་རིགས་འདྲེ་ཐེར་ན། གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕོའི་རང་བཞིན་ལ་ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པའི་ཕོའི་འདོམས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གནས་པའི་

ལུས་དབང་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་

ཁམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཕོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཟུགས་ཁམས་ན་ཕོ་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་རྟེན་རྩ་འཁོར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མིག་དབང་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་དཔྲལ་བའི་ཕྱོགས་སུ་གནས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཕོ་དབང་ཡིན་ན་འདོམས་ཀྱི་

ཕྱོགས་སུ་གནས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ལག་པ་ལ་གནས་པའི་མིག་དབང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཕོའི་རང་བཞིན་ལ་ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པ་དེ། ཕོ་དབང་གི་མཚན་ཉིད། ཅིག་ཤོས་ལ་རིགས་འདྲེས་ཟེར་ན། ཕོའི་དབང་པོ་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ལྡན་

གྱི་གང་ཟག་ཕོ་ཡིན་དགོས་པ་དང་། མོའི་དབང་པོ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་མོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ནིང་མཚན་གཉིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕོ་དབང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མཚན་གཉིས་པའི་མོ་དབང་ཡང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་ཀ་ལ་འདོད་ན། དེ་ཕོ་མོའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཕོ་མོ་འགལ་བའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ན། གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་གང་ཞིག །རང་གི་

རྟེན་གཞིར་གྱུར་པའི་ཕོའི་དབང་རྟེན་ལ་གཙོ་བོར་རྟེན་པ། ཕོའི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། མོ་ལའང་རིགས་འདྲེ་

@53B རིང་དུ་གནས་པ་སྲོག་དབང་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །དྲོད་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དེ། སྲོག་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འདོད་ཁམས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲོད་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱིས་སྒྲུབ། འདོད་ན། ༈

ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་སོ། །ཁ་ཅིག །དེ་འདྲའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཚེ། སྲོག་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྲོག་དབང་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ན་དྲོད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་

ན་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གཟུགས་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུགས་ལ། དྲོད་དང་རྣམ་ཤེས་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཚེ། སྲོག་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གདོགས་༈ པའི་བསྟན་ཆོས་ལས། སྲོག་གི་དབང་པོའི་རྟེན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཁམས་

གསུམ་པའི་ཚེའོ། །ཞེས་དང་། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ནི་གང་གི་ཚེ་མ་ཡིན། སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་དུས་ངེས་པ་ལ་ཚེ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས་ཀྱང་།

སྒྲོག་ནི་ཆེ་ཡིན་དྭོད་དང་ནི། །རྣམ་ཤེས་རྟེན་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་དཀའ་བ་

ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ་ལ། ཁ་ཅིག །བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཡིད་བདེ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཟེར་ན། དང་པོ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་

འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་ཤེས་གཙོ་སེམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའང་འདྲ། ཁ་ཅིག །དབང་པོ་དང་བ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ན། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཕྱི་མ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་

འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཁྱོད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གཙོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་འཁོར་དུ་

@54A ༄༅། །བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དང་པོ་

གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ན། ལུས་ཚོར་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཕྱི་མ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ན།

སེམས་ཚོར་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡིད་བདེ་བ་དེ་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བདེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་མི་བདེ་དེ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོར་

བ་ལ་ལྔར་ཕྱེ་བའི་བདེ་བ་སྡུག་བསྔལ། ཡིད་བདེ་ཡིད་མི་བདེ་རྣམས་འགལ་ཡང་། ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་མི་འགལ། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་མི་འགལ་ཏེ། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་སྔ་མ་སྔ་མས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན་འབུད། དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལ་ལྔར་ཕྱེ་བའི་

ཚོར་བ་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་འགལ་ཡང་སྤྱིར་མི་འགལ་ཏེ། ཚོར་བ་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་ན། བདེ་དབང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཁྱབ་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཚོར་

བ་ཡིད་བདེ་ཡིན་ན་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡིན་ན། ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཚོར་བ་ལ་ལྔར་ཕྱེ་བའི་ལྔ་པོ་འགལ་བ་ཡིན་

ཏེ། ཚོར་བ་ལ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་ན། ཡིད་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ།

དེར་ཕྱེ་བའི་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་ན། དབང་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེར་ཕྱེ་བའི་ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལ་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱབ། དེར་ཕྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་ལ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་ཡུལ་སིམ་པར་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ། ཚོར་བ་བདེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན།

ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་བའི་སེམས་བྱུང་ཟེར་ན། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་མ་ངེས། རང་ལུགས་ལ། རང་ཡུལ་རང་

@54B སྟོབས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་སེམས་བྱུང་། ཚོར་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་རྐྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཚོར་བ་སོགས་དྲུག་ཡོད། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ཚོར་བ་སིམ་གདུང་བར་མ་གསུམ་ཡོད། དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་གྱི་ཚོར་བ་ལ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སྟེང་དུ་

ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་པ་སྣན་པས་ལྔ་ཡོད། རང་ཡུལ་སིམ་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཚོར་བ། ཚོར་བ་བདེ་བའི་མཚན་ཉིད། རང་ཡུལ་གདུང་བར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་

མྱོང་བའི་ཚོར་བ། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་ཡུལ་སེམ་གདུང་བར་མར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་

ཚོར་བ། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བ། དེ་ལ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་ཚོར་བ་བདེ་བའི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ།
དེ་ལ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་པ་སྔར་ནས་ཕྱེ་མ་གཉིས་

འཇོག་ལུགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་བདེ་དབང་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཚོར་བ་བདེ་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། སེམས་

ཀྱི་དེ་ནི་བདེ་དབང་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དེའི་དོན་ལུས་ཤེས་འཁོར་བཅས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཆ་ནས་བདེ་དབང་གི་མིང་བཏགས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། མདོ་ལས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་བདེ་བ་ལུས་ཀྱི་མྱོང་ལ་ཞེས་པ་ཡང་དེ་ལ་དགོངས་པ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །རང་ཡུལ་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དང་བའི་སེམས་བྱུང་དེ། དད་པའི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་བཞིན་དུ། མི་

བརྗོད་པའི་དེ། སྤྱོ་ཇ་ བའི་དེ། རྩེ་གཅིག་པའི་དེ། རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་དེ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་

མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པའི་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་

འདྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་བཞིའི་སྣང་དོར་ལ་དད་པའི་དད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན།

@55A ༄༅། །སྡུག་བདེན་དེ་དགེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་སྨིན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་ཆོས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་

ཅིག །རང་གི་དམིགས་ཡུལ་ལ་དང་བའི་སེམས་བྱུང་དེ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེས་

གཉིས་པ་སོགས་ལ་རིགས་འདྲེ་ཟེར་ན། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་ལ་སྤྲོ་བའི་སེམས་བྱུང་ཆོས་ཅན། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་དམིགས་པ་ལ་

སྤྲོ་བའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་བ་ལ་མི་

སྤྲོ་བའི་སེམས་བྱུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། རང་གི་དམིགས་པ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དད་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་

སེམས་བྱུང་དེ། འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་དང་། གཞན་རྣམས་ལ་རིགས་འགྲེ། རང་

སྟོབས་ཀྱི་སྐྱོ་བ་དེ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། རང་སྟོབས་ཀྱི་མི་བརྗེད་པ་དེ། དྲན་པའི་དབང་པོ་དང་། རང་སྟོབས་ཀྱི་རྩེ་གཅིག་པ་དེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་དང་། རང་སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་
པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དྲི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་བཤད་པ་ལ། ཁ་

ཅིག །ཟག་མེད་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཟག་མེད་ཀྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། ༈ མི་སློབ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་
གྱུར་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་དེ། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། ཉན་

ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཟག་མེད་ཀྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ།
བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྦྱོར་ལམ་སྐད་གཅིག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་

ནས་བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་མ་ཐོབ་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་དེ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་ཅིང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་མ་ཐོབ་

པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་དེ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། སྔར་ལྟར་

@55B ཟེར་ཞིང་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་རང་རྒྱལ་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་ཟེར་ན། སྔང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་ལམ་རྗེས་བཟོད་ཆོས་ཅན། བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་

ན་སླ། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། དགྲ་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སླ། ཁ་ཅིག །ཐེག་པ་རང་ལམ་གྱི་སྦྱོར་

ལམ་སྔོན་གཅིག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་ཅིང་། ཐེག་པ་རང་ལམ་གྱི་བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་མ་ཐོབ་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་དེ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། གཞན་ལའང་རིགས་འདྲེ་

ཟེར་ན། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་

ཟུར་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མོས་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གདན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་ལས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་གཞག་ཅེ་ན། སླས་པ།

མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ལམ་ནི་དང་པོ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བཅོ་ལྔ་པ་ལམ་རྗེས་བཟོད་ཆོས་ཅན།

ཐེག་པ་རང་ལམ་གྱི་བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པར་ཐལ། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བསྡུ་བ་ལས། དེ་ལས་གཞན་པ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་

ལ་སོགས་པའི་ས་དག་ལ་ནི་གཉིས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་ནི་དབང་པོ་གསུམ་རྣམ་པར་

གཞག་པར་ལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། མཛོད་པ་བའི་ལུགས་དང་། ཐེག་ཆེན་

པའི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་དེ། དང་

@56A ༄༅། །པོའི་མཚན་ཉིད། སྒོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་དེ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། མི་སློབ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་དེ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། མཐོང་ལམ་

གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་པོ་དགུ་ནི། དང་པོའི་མཚན་གཞི་

དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་རིགས་འདྲེ། དགུ་ནི་འཕགས་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ།། བདེ་བའི་དབང་པོ།། ཆོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་ཡིན་

ཏེ། མཛོད་ལས། མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་ལ་དགུ། གསུམ་ཡིན་གསུམ་ནི་དྲི་མ་མེད། །

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་དྲི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་བཤད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དེ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་རང་ལམ་གྱི་སྦྱོར་ལམ་སྔར་གཅིག་པའི་

རྟོགས་པ་ཐོབ་ཅིང་། ཐེག་པ་རང་ལམ་གྱི་བཙུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་མ་ཐོབ་པའི་ཐེག་དམན་

གྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། མི་ཤེས་པ་གང་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་།

མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་ལ་དབང་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་རང་ལམ་

གྱི་བཙུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་ཅིང་། ཐེག་པ་རང་ལམ་གྱི་མི་སློབ་པའི་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་མ་ཐོབ་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་ཀུན་ཤེས་པའི་

དབང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། སློབ་

པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བྱེད་པའི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པ་ཡང་མཚོན། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་སས་བསྡུས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་དེ། ཐེག་

ཆེན་གྱི་ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། ས་ཐོབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་སློབ་

པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་མཚན་ཉིད། སངས་རྒྱས་སའི་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་དེ། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཏན་ལ་དབབ་

པ་བསྡུ་བ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཇི་ལྟར་རྣམ་

@56B པར་བཞག་ཅེ་ན། སྨྲས་པ། མོས་པའི་སྤྱོད་པའི་ས་ལ་ནི། དང་པོ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། དེ་ལས་གཞན་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་དག་ནི་གཉིས་པའོ། །དེ་

བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་བཅུ་ལ་ནི་དབང་པོ་གསུམ་པ་རྣམ་པར་གཞན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དག

དོན་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཙོད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་བཅུ་དྲུག་བཤད་པ་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་བཅུ་གཉིས་པ་འགོག་པ་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་

མཐོང་ལམ་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཆད་པ་ལ། རྩ་བར། སོགས་དང་དབང་སོགས་བཅས་པ་

ཡི། །གཡུལ་འགྱེད་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ། །ཞྭ་ལྡན་མཐོང་བའི་ལམ་གནས་པའི། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། འགྲེལ་པར། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དག་སྤང་བར་

བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་རྟེན་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པའི་གཡུལ་འགྱེད་པ་ལ་སྦྱར་མ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་

སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ནི་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བཅུ་གཉིས་པ་འགོག་པ་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་དྲངས་པར་གྱུར་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་

ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་ཐོབ་པའི་དགེ་

འདུན་ཡིན་ཏེ། གྲོང་གི་སྨྲས་བསྟན་པའི་དབང་པོ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྨྲས་བསྟན་པའི་དབང་རྟེན་དང་། བདག་གི་སྨྲས་བསྟན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། གྲོང་བརྡལ་གྱི་སྨྲས་བསྟན་པའི་ཡུལ་

གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་མངོན་གྱུར་བ་དང་། དེ་བདེན་སྟོང་

དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་སྤྱང་གཉེན་དུ་གཡུལ་འགྱེད་པ་ལ་བདེན་འཛིན་ཀུན་རྟགས་མངོན་གྱུར་བ་བཟློག་པའི་སྒོ་ནས། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོས་དྲངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་

ངག་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་

རྟགས་བཤད་པ་ལ། ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་གང་རུང་དང་ལྡན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ། སྦྱོར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་དང་ལྡན་པའི་

@57A ༄༅། །བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་མཚན་ཉིད། དེའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་ལ་དབྱེ་ན། ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་རྟོགས་པས་དྲངས་པའི་རྟགས་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད། གོང་དུ་སྨོས་པ་བཞིན་གཞུང་འདིའི་དོན་རྟོགས་དཀའ་བས་ཞིབ་ཏུ་ཆེད་ཅིག །སྦྱོར་ལམ་གྱི་གཞུང་གིས་

ཁོངས་དཔྱད་རྩལ་གཞུང་གི་བསྡུ་བས་ཐོན་པས། རྩོད་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། ཁ་ཅིག །རྩོད་པ་དང་པོ་སྨྲ་བ་པོ་རྣམ་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་དུས་སུ་རྣམ་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་འབྲས་བུའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་དགོས་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

རྒྱུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། མི་རིགས་ཏེ། རིགས་པ་དེ་ཉིད་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་བསྟན་

བཅོས་གཉིས་ལས་སེམས་ཙམ་པས་མ་འོངས་པ་ན་དེ་ལྟར་རྩོད་པས་ཕྱོགས་སྔ་བླངས་པ་ཡིན་པས་

དེ་ལ་བྱ་རུང་ངོ། །ཉི་སྣང་གིས་རྩ་བས་རྩོད་ལན་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བསྟན་པར་བྱས་ནས། རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དགུས་བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་ལ་སོགས་པ་

བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། རྐང་

པ་གཉིས་པས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ། བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་སོགས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱལ་བའི་གསུང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐུབ་པ་བཞིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད། སློབ་

དཔོན་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དགུ་ཁོ་ནའི་གྲངས་ངེས་མི་འཐད་པར་ཐལ། དགུ་པོ་རེ་

རས་ཀྱང་བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་སོགས་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག །འབྲས་བུའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྩོད་པ་ཁ་བསྐང་ནས། རྩ་བ་རིལ་པོས་ལན་འདེབས་ཤིང་།

དེ་ཡང་དོན་དམ་ལ་བལྟོས་ཏེ། འདོད་ལན། ཀུན་རྫོབ་ལ་བལྟོས་ཏེ་ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་འདེབས་པའི་

ཕྱིར། རྩོད་ལན་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུས་སྤང་བྱ་ཉམས་འཕེལ་གྱི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། བདེན་པས་

སྟོང་བའི་གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡིན། ལན་འདེབས་ཚུལ་ལ་

@57B གཞན་ལུགས་དགག་པ། རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག །དེ་འདྲའི་རྟོད་པ་པོ་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་དོན་དམ་ལ་བལྟོས་པའི་འདོད་ལན། ཀུན་རྫོབ་ལ་བལྟོས་ཏེ་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་འདེབས། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བདེན་པར་

མེད་ཀྱང་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཞེས། རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བདེན་མེད་དུ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ངོར་ལན་འདེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཟེར་ན། རང་

ཚིག་དང་འགལ་ཏེ། རྟོད་པ་པོ་སེམས་ཙམ་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་གཟུང་འཛིན་

རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པ་དང་། གཞན་དོན་བྱེད་པ་དཔེར་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར། གཞུང་གི་ཚིག་དོན་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཞུགས་ཏེ། རྟོད་པ་པོས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་བར་

ཆད་མེད་ལམ་དགུས་སྤང་བྱ་ཉམས་འཕེལ་གྱི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་

གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཕངས་པར་ཐལ་བ་དང་། སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། ཞེས་པའི་ཟབ་པ་ཡང་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཙམ་ལ་བྱེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་

ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་སོ། །གསེར་ཕྲེང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཀྱང་

གཞན་དོན་བྱེད་པ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསལ་པོ་མ་བྱུང་ཞིང་། བདེན་པས་སྟོང་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་བྱེད་ན་རྣམ་རིག་པའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་མཚན་

ཉིད་དང་ སློས་ཀྱི་དོགས། རང་ལུགས་ལ། རྟོད་པ་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་རྟོགས་

པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ལ་དོན་དམ་པར་ཉམས་འཕེལ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་སྐུའི་སྣང་བ་བསྐྱེད་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན་བྱང་

ཆུབ་ཆེན་པོ་དེ་དོན་དམ་པར་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྣང་བྱ་ཉམས་པ་དང་གཉེན་པོ་འཕེལ་བའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་

ཀྱང་གདུལ་བྱའི་སྣང་བྱ་ཉམས་འཕེལ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་བཞིན་ཞེས་པ་གང་རུང་ཞིག་ཟེར་དགོས་པར་མངོན། བྱང་ཆུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སོགས་ཀྱི་དོན་གྱི་དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་མཚུངས

ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བྱེད་ནུས་མཚུངས། དོན་དམ་པར་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་

@58A ༄༅། །ཁོ། ཀློང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་འཐད་དེ། ཉི་སྣང་ལས། ཇི་སྐད་དུ་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ངར་འཛིན་པ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་བཀག་པས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

པའི་བྱང་ཆུབ་ཐེ་ལྷ་བ་དེ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་དང་

ལྡན་པ་དེ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བྱང་ཆུབ་ཐེ་ལྷར་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་པས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་ནས་དེ་ལྟར་
བཀོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་དང་ཞེས་པ་བཞིན་སྔ་མའི་ཀྲུས་ཀྱི་བཤད་པ་ཡིན་

གསུང་བ་ཡང་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་དཔེ་དེའི་སྐབས་ཡིན་པས་མི་རིགས་སོ། །འདི་རྣམ་བཤད་ལས་ཆོས་སྐུས་ལོངས་སྐུའི་བདག་རྐྱེན་ལོངས་སྐུས་སྤྲུལ་སྐུའི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་པར་གསུངས་པ་
ནི། བདག་རྐྱེན་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ནང་དུ་ཆོས་སྐུ་གྲུབ་པའི་དབང་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་གཟུགས་སྐུ་གྲུབ་

པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱ་སྦྱོར་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ལ་བལྟོས་པའི་རྩོད་ལན་སྨྲ། ༈ ཆོས་རྣམས་
རྨི་ལམ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འཕྲོས་དོན་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་

གཉིས། དང་པོ་ནི། ཟབ་མོ་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་བཤད་པ་ན། ཤཱ་རིའི་བུས་རབ་འབྱོར་ལ་རྨི་ལམ་དུ་རྣམ་ཐར་སྒོ་

གསུམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ན་ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པར་འཕེལ་ལམ་ཞེས་པའི་ལན་

དུ། ཉིན་པར་བསྒོམས་པས་ཀྱང་རྣམ་པར་འཕེལ་ལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྨི་ལམ་དང་ཉིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་མཆིས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཉིན་པར་གྱི་སྣང་འདས་དང་། རྨི་ལམ་གྱི་

འཁོར་བ་མཚོན་ནས་སྲིད་ཞི་བདེན་སྟོང་མཉམ་ཉིད་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། དེ་རྟོགས་པའི་སྒྲོར་

བ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་འདིར་དངོས་སུ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ངོས་བཟུང་བ། གཞལ་བྱ་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ལ་མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྲིད་

ཞི་བདེན་སྟོང་མཉམ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་གཙོ་བོར་

@58B ཆོས་སྐུའི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དེས་སྲིད་ཞི་བདེན་པར་མི་རྟོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གཉིས་

ཀྱི་བར་དུ་ཐབས་ཆ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཤིང་གོམས་པར་བྱས་པས་རྗེས་ཀྱི་གནས་

སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་སའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་

དང་། དམིགས་མེད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་

སེམས་ཅན་དང་། ཇོགས་བྱང་བདེན་མེད་དུ་སྣང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་གང་སྣང་ཡང་མི་ལོང་ནང་གི་
བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཡིན་གྱི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་

བྱས་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་སུ་མ་ཟད། འདི་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡང་སྣང་བདེན་མེད་དུ་ཡང་སྣང་བས་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་དེ། ས་བརྒྱད་
པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་སེམས་ཅན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བ་གང་

ཞིག །བདེན་མེད་དུ་ཡང་སྣང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་སླ། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་སྒོམ་གི་གང་ཟག་གི་
རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་བློ་ཡིན་

དགོས་པར་ཐལ། མ་ཁྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བཤད་མ་ཐག་པའི་ལུང་དང་རིགས་པས་གནོད་དོ། །གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་ཞི་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་པ་

སྤྱངས་ན། སྲིད་ཞི་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་སྤྱངས་པས་མ་ཁྱབ་པ་ཡང་འགྲུབ་པོ།། གཉིས་པ་ལ།

ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་རྟོད་པ་བཀོད་པ། རྟོད་ལན་དང་པོའི་དོན་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ཉིན་པར་དགེ་མི་དགེའི་ལས་བསོག་འཕེལ་བྱེད་པ་མེད་པའི་རྟོད་སྤྱངས། རྨི་ལམ་དུ་དགེ་མི་དགེའི་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ལམ་རྫོགས་པར་ཐལ་བ་སྤྱངས་པ། ལུང་དང་འགལ་བའི་

@59A ༄༅། །རྟོད་སྤྱངས། ཀ་ཅང་ཐལ་བའི་རྟོད་སྤྱངས་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། རྟོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མ་འོངས་པ་ན་སྲིད་ཞི་བདེན་སྟོང་མཉམ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ཏེ། དབུ་མ་པ་དང་། དངོས་སྨྲ་བ་འདི་ལྟ་བུ་རྟོད་ལེན་བྱུང་བ་ལ་དགོངས་ནས་

ཤཱ་རིའི་བུ་དང་། རབ་འབྱོར་གཉིས་ཀྱི་ཞེས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་རྟོད་ལེན་གྱི་སྤྱོང་བ་ཡོད་པར་མཛད། དེ་ཡང་ཤཱ་རིའི་བུ་རྟོད་པ་པོ་དང་། རབ་འབྱོར་ལན་འདེབས་པ་པོ་ཡིན་པས། ཤཱ་རིའི་བུའི་གསུང་ན་རེ། ཉིན་པར་དགེ་མི་དགེའི་ལས་བསོག་འཕེལ་བྱེད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ།

ལས་གཉིས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར། བྱང་ཆེན་གྱི་རྨི་ལམ་དུ་བྱས་པའི་ལས་དེ་བསོག་པ་འམ་འབྲི་བར་

འགྱུར་བ་ཡོད་དམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལན་ལ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པ་

དང་དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་གཉིས་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ། ཇི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་
དེ་ལྟ་ན་ལས་དེ་བསོག་པའམ་འཕྲི་བར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྨི་ལམ་གྱི་ཆོས་གང་ཡང་

བསོག་པ་འམ་འཕྲི་བར་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་སད་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་ན་ནི་དེ་ལས་དེ་བསོག་པ་དང་འཕྲི་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་རབ་འབྱོར་གྱིས་སད་
རྨིས་གཉིས་ཀའི་དུས་སུ་ལས་བསོག་པ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ནས་རྩོད་ལན་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་བརྒལ་ལན་

གྱི་སྒོ་ནས་གསལ་བར་བྱས་པའོ། །མདོ་དེས་ལན་བཏབ་རྩལ་ཡོད་དེ། མདོ་ཚན་དང་པོས་ཀུན་རྫོབ་ལ་བལྟོས་ཏེ་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པ་དང་། དོན་དམ་ལ་བལྟོས་ཏེ་འདོད་ལན། ཐམས་དཔེ་མ་
གྲུབ་པའི་ལན་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་རབ་འབྱོར་གྱི་

རྩོད་པའི་སྐབས་དབྱེ་བ། ཤཱ་རིའི་བུའི་རྩོད་པ་དངོས་སོ།། དང་པོ་ལ་རབ་འབྱོར་གྱིས་རྨི་ལམ་དུ་སྲོག་བཅད་པ་རྨིས་ནས་སད་དུས་སུ་མངོན་ཞེན་དྲག་པོས་གསོས་བཏབ་ན་དགེ་མི་དགེའི་ལས་

ལམ་དུ་འགྱུར་བར་འདོད་ཀྱི་ལས་དེ་ལ་ཁྱོད་ཅི་སྐད་ཟེར་ཞིང་རྩོད་པའི་སྐབས་དབྱེ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ།།

@59B ཡུམ་བར་མ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ཉིན་པར་དང་རྨི་ལམ་དུ་སྲོག་གཅོད་པ་དེ་ལ་འདི་སྙམ་དུ་སྲོག་གཅོད་པ་དེ་ལ་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་བསད་དོ། །བདག་གིས་བསད་པ་ལེགས་སོ། །ཞེས་སད་དེ་རྣམ་པར་རྟོག་ན། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ལས་དེ་ལ་ཁྱོད་ཇི་སྐད་ཟེར།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། རྨི་ལམ་དུ་སྲོག་བཅད་པ་རྨིས་ནས་སད་དུས་སུ་མངོན་ཞེན་དྲག་པོས་གསོས་བཏབ་ན་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་དམིགས་པ་མེད་པར་ལས་མི་སྐྱེ། ལས་ནི་དམིགས་

པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེའོ། །དམིགས་པ་མེད་པར་སེམས་མི་འབྱུང་། སེམས་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ལམ་རྫོགས་པ་ལ་ཀུན་སློང་སྐྱེ་བའི་གཞི་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་

གཞི་སོགས་དགོས་པ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་དེ་འདྲ་བའི་གཞི་བསམ་པ་སྦྱོར་བ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྨི་ལམ་དུ་མི་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གི་རྨི་ལམ་དུ་མི་བསད་པ་རྨིས་

པ་ལ་སད་དུས་སུ་མངོན་ཞེན་དྲག་པོས་གསོས་བཏབ་ན་སྡོག་གཅོད་ཀྱི་ཕམ་པ་འབྱུང་བར་ཐལ། མ་ཁྱབ་པ་

དེའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་གི་མདོ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལན་ལ། འོན་ཀྱང་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་ལ་ཕམ་པ་འབྱུང་བའི་སྐྱོན་ནི་མེད་དེ། དེ་འབྱུང་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

བཅས་དབང་གི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྡོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་གཞི་བསམ་པ་སྦྱོར་བ་སོགས་

དགོས་པ་བཞིན་ཡང་། རྨི་ལམ་གྱི་སྡོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ལ་དེ་དག་ཡོད་དེ། རྨི་ལམ་གྱི་མི་ལ་དམིགས་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འམ། ཡང་ན་ཐལ་འགྱུར་ཕྱི་མ་ལ་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་

ཏེ། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ།

དམིགས་པ་མེད་པར་ལས་མི་སྐྱེའོ། །དམིགས་པ་མེད་པར་སེམས་མི་འབྱུང་ངོ་། །དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་ལས་སྐྱེ་སྟེ། དམིགས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་

སེམས་འབྱུང་སྟེ། དམིགས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀླན་ཀ་གསུམ་པ་ལ། རྩོད་

@60A ༄༅། །པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཤཱ་རིའི་བུས་སད་རྨིས་གཉིས་ཀའི་དུས་སུ་ལས་གཉིས་བསོག་འཕེལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མདོ་ལས། ལུས་དང་སེམས་

ཐམས་ཅད་དབེན་པའོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་ན། དེ་ཇི་ལྟར་ན་དམིགས་པ་དང་བཅས་

པར་ལས་སྐྱེ་སྟེ་དམིགས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། ཤཱ་རིའི་བུས་སྟོང་ཉིད་པར་དགེ་མི་དགེའི་ལས་བསོག་པ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས། ལས་དམིགས་པ་
དང་བཅས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། སེམས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་པ་ལ་རབ་

འཁོར་གྱིས་བདེན་ཁ་སྤྱིན་བཞིན་དུ་སླར་ཡང་དེ་ལྟར་རྩོད་པ་མི་འཐད་དོ། །ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། མ་འོངས་པ་ན་དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་དེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། དབུ་མ་
པས་ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་འདེབས་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་རྩོད་ཚུལ་མཛད་པའི་ཕྱིར། ལན་ལ་རབ་

འཁོར་གྱིས་ཁྱབ་མེད་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩོད་པ་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཏེ། མདོ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དམིགས་པ་དང་བཅས་ཏེ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་མཚན་མར་བཟུང་ན་དམིགས་པ་དང་བཅས་

པར་ལས་སྐྱེའི་དམིགས་པ་མེད་པར་མ་ཡིན། དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་སེམས་འབྱུང་སྟེ། དམིགས་པ་མེད་པར་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀླན་ཀ་བཞི་པ་ལ། རྩོད་ལན་གཉིས་

ལས། དང་པོ་ལ་ཤཱ་རིའི་བུས་བྱང་ཆེན་གྱི་སྨི་ལམ་དུ་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྤྱོད་པར་དམིགས་ནས་སད་དུས་སུ་

དགེ་རྩ་དེ་ཉིད་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོས་ན་རྫོགས་བྱང་གི་རྒྱུ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པར་ཡང་འགྱུར་བར་ཐལ། སྨི་ལམ་དུ་དགེ་མི་དགེའི་ལས་བསགས་སད་དུས་སུ་མངོན་ཞེན་དྲག་པོས་གསོས་

བཏབ་ན་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཏ་ཙང་ཐལ་ལོ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་གྱིས་སྨི་ལམ་དུ་སྦྱིན་པ་བཏང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས། བཟོད་པ་བསྒོམས། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས། བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་གཞག །ཤེས་

རབ་བསྒོམས་ཏེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོས་ན་དེས་

@60B བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རབ་འབྱོར་གྱིས་འདོད་ལན་དོན་གྱི་བཏབ་ཟིན་ཀྱང་དངོས་སུ་བྱམས་པ་ལ་ཁ་འཕངས་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ།

ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་ལུང་བསྟན་པ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་དྲིས་ཤིག་དང་། དེས་འདིའི་ལན་འདེབས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཁ་འཕངས་མཛད་

པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ལས་བརྩམས་པའི་རྩོད་ལན་བསྟན་པ་འདི་ལ་མི་རྫོགས་

པས་བྱམས་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཡང་བྱེད་དགོས་པར་ཞེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམས་པས་ཀྱང་ལན་གྱི་འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ལན་དོན་གྱི་བཏབ་ཅིང་དངོས་སུ་བཏབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ཁྱོ་བོ་ནི་གང་ལ་ལན་གླན་པ་དང་། གང་གིས་ལན་གླན་པ་དང་།

གང་ལན་གླན་པའི་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལན་དོན་གྱི་བཏབ་སྟེ། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྨི་ལམ་གྱི་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྤྱོད་པའི་དགེ་རྩས་རྫོགས་བྱང་གི་རྒྱུར་འགྱུར་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལན་དངོས་སུ་མི་

འདེབས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་བརྒྱུད་མ་ནས་བརྒྱུད་མར་འབྱོན་པ་ཡང་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ཏེ་བདེན་གཉིས་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འདུ་མི་རུང་བའི་སློག་རྟོག་སེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་འབྱོན་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་ཞེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྩོད་ལན་དང་པོའི་

དོན་འགྲེལ་བས་རྒྱས་པར་འཆད་ཚུལ་ལ། སྤོབས་མཚུངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལན་འདེབས་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྒོ་ནས་ལན་འདེབས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཁས་པ་ཁ

ཅིག །འགྲེལ་པ་འདིས་རྩོད་པ་དང་པོ་ལ་ལན་འདེབས་ཚུལ་ནི་སྟོབས་མཚུངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་ཞིང་།

དེ་ཡང་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་མེད་པར་ཐལ། གསོད་བྱེད་ཀྱི་གནོད་པ་མ་བྱས་ཀྱང་བསད་བྱའི་སྲོག་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། དེའི་སྲོག་དབང་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་

@61A ༄༅། །པར་འཇིག་པའི་ཕྱིར། གསོད་བྱེད་ཀྱིས་བསད་བྱ་བསད་པའི་མི་དགེ་བའི་ལས་མེད་པར་ཐལ། བསད་བྱའི་སྲོག་འཕེན་པ་ཟད་ནས། འཆི་བ་དེ་སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཕྱིར། སྟོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་

ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་ལས་ལས་སྐྱེས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་མ་པ་ལ་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་

མི་དགེ་བའི་ལས་མཐར་ཐུག་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་དུ་མེད་ན་མེད་དགོས་པར་འཕངས་

པའི་ཕྱིར། དོན་སྣ་གཉིས་ན་རེ། དགེ་མི་དགེའི་ལས་རྫོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་རྒྱུ་ཅན་ལ་བལྟོས་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འོ་ན། འཁོར་གསུམ་ཚང་བའི་དགེ་མི་དགེའི་ལས་དོན་དམ་དུ་མེད་ན་མེད་

པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་དག་དོན་དམ་རྫས་ཡོད་དུ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་བཏགས་ཡོད་དུ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། ཆ་ཏྲི་ཀ་སེང་གེ་སོགས་ཀྱིས་འགོ་མཚུངས་མཛད་པའོ། །དེ་ལ་གཞན་གྱིས་ལན་འདེབས་ཚུལ་ནི། རྩོད་པ་དང་པོ་འདི་ཀླན་ཀ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་འདི་ལ་དོན་དམ་ལ་བལྟོས་པའི་འདོད་ལན། ཀུན་རྫོབ་ལ་བལྟོས་པའི་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པ་དང་། དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་ནང་ནས་

ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པ་ལ། དོན་སྣ་རང་ལ་བལྟོས་པའི་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པ་དཔེར་བཀོད་པ། དེ་དབུ་མ་པ་ལ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ་དོན་སྣ་ཁྲོད་རང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་བློ་དོན་དམ་པ་མངོན་སུམ་མ་འཁྲུལ་བའི་ངོར་མེད་ན་མེད་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། བསད་བྱ་གསོད་བྱེད་སོགས་

མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་གྱི་ཆ་ཅན་དང་། སྲོག་གཅོད་སྤོང་བ་སོགས་དང་། སྦྱིན་བྱ་སྦྱིན་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་གྱི་ཆ་ཅན་དུ་སྣང་བ་བློ་དོན་དམ་པའི་ངོར་མེད་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་ངོར་ཡོད་པ་དང་། དེ་རྣམས་དོན་དམ་རྫས་ཡོད་དུ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་བཏགས་ཡོད་དུ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། བློ་དོན་དམ་པའི་ངོར་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆ་ཅན་དུ་སྣང་བ་མེད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་བློ་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་ན་ཆ་ཅན་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་དགོས་པས་བློ་དོན་དམ་པ་འཁྲུལ་ཞེས་སུ་འགྱུར་

པའི་ཕྱིར། དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་དེ་རྒྱུན་ལ་བལྟོས་ནས་འཇོག་དགོས་ཏེ།

@61B ལས་གཉིས་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཀྱང་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་འཇུག་པས་འབྲས་བུ་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐོང་
མཛོད་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་ལས་ལས་སྐྱེས། ཞེས་གསུངས་པས་བསད་བྱའི་སྲོག་དབང་

འགགས་པ་སྔོན་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་ཟད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་རྣམ་བཤད་ལས་དོན་སྣླ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ། བློ་དོན་དམ་པའི་བཟུང་ངོར་ཕྲ་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་
སྐད་ཅིག་མ་དང་། རྟུལ་ཕྲན་གཉིས་སྣང་ལ་ཞེས་རྣམ་བཅད་མཛད་པ་སྣྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་

བླངས་ན། སྔོན་པོ་དེ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པས་ཚུར་མཐོང་གི་སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་མི་སྣང་བར་ཁས་ལེན་དགོས། དེ་ལྟར་ན་ཆེད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་ཀྱང་བཞག་མི་
ནུས་པས་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག །དོན་སྣླ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ན་དོན་

དམ་ཡིན་མི་དགོས་པས་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་གསུངས། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་གསུང་རིགས་ལྟར་ན། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། བདེན་པར་

ཡོད་པ་ཁྱད་མེད་དུ་མཛད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་སྣང་ཡང་། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་དེ་གཉིས་ཀྱི་

ལུགས་ལ། སྒྱུ་གྲུ་དང་གང་ཟག་ལྷ་བྱུའི་བཏགས་ཡོད་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་པར་འདིའི་འགྲེལ་པའི་དོན་དུ་གསུངས་ཤིང་། འཇུག་པར་ཡང་། བུམ་སོགས་འདི་དག་དེ་ཉིད་དུ་མེད་

ཅིང་། །འཇིག་རྟེན་རབ་ཏུ་གྲགས་པར་ཡོད་ཇི་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་

གཉིས་ཁྱད་པར་འབྱེད་དགོས་པར་མངོན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་དབུ་མ་པ་ལ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ལ། ཁྱེད་རང་གི་ལུགས་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་དབུ་མ་པ་ལ་མཚུངས་ཏེ། འཁོར་

གསུམ་ཚང་བའི་དགེ་མི་དགེའི་ལས་བློ་དོན་དམ་པ་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སློབ་པ་

འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་ངོར་མེད་ཀྱང་བདེན་ཞེན་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རྣམས་དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཀུན་

རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ལ། རྨི་ལམ་དང་སད་དུས་སུ་དགེ་མི་

@62A ༄༅། །དགེའི་ལས་བསོག་པ་མེད་པའི་མཐུན་དཔེར་འཛིན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཉི་ཤུ་པ་ལས། རྨི་ལམ་སེམས་ནི་གཉིད་ཀྱིས་ཉམས། །དེས་ན་འབྲས་བུ་འདྲ་མ་ཡིན། །ཞེས་

ཚེ་ལམ་གྱི་ལས་དུས་ཀྱི་ལས་ལས་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་ཙམ་མ་གཏོགས་བདེ་སྡུག་གི་འབྲས་

བུ་འབྱིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལ་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ལ་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སད་རྨིས་གཉིས་སུ་བསད་བྱ་གསོད་བྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་མེད་དང་། གཉིད་ཀྱིས་བསླད་པ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་

དང་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་དོན་སྣ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་རིགས་རྒྱུན་གང་རུང་ལ་བདེན་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དབུ་མ་པ་ལ་འཕངས་ པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་དེ་རང་ཉིད་ལ་བཟློག་ན་འཁོར་གསུམ་ལན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ནའང་དེ་གཞན་

ལ་སུན་འབྱིན་ཡང་དག་ཏུ་འདད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། མདོར་བསྡུ་ན། དགེ་མི་དགེའི་ལས་བདེན་པར་མེད་ན་མེད་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་ཆ་ཆ་ཅན་དུ་ སྣང་བ་དང་། རྒྱུན་རྒྱུན་ཅན་དུ་སྣང་བའི་ཆ་དོན་དམ་དུ་མེད་ན་མེད་པས་མ་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། གྲུབ་དོན་ལ། སྲིད་ཞི་བདེན་སྟོང་མཉམ་ཉིད་དུ་གྲུབ་སྟེ། སྲིད་ཞི་བདེན་སྟོང་མཉམ་ཉིད་དུ་དམ་བཅས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་སུན་འབྱིན་རྣམས་མི་འཇུག་ཅིང་། དབུ་མ་པས་ལན་

དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་གཉིས་པའི་མདོ་འགྲོས་ནི། སྦྱོར་བ

དང་པོའི་སྐབས་སུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མིང་མང་དུ་བྱུང་བ་ལས་འཕྲོས་ནས། ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་གྱི་ཕྱིན་དྲུག་རྫོགས་པར་བགྱིད་ཅིང་། རྣམ་མཁྱེན་ལ་ཉེ་བ་ལགས། ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ་འདིའི་རྒྱ་

བའི་མདོ་དང་། སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དེ་བཞིན་དུ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་

ན། སྟོང་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་སྦྱངས་སྟོབས་ཀྱིས་ལོངས་སྐུ་འགྲུབ་པའི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས། ཞིང་དག་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། གསུམ་པའི་འཕྲེས་ནི་ཡུམ་ལ་སྦྱོད་

པའི་བྱང་ཆེན་གྱི་ཇི་ལྟར་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དང་། ཆོས་སོ་བདུན་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་པ

@62B དང་། སློམ་པར་འཇུག་ཅེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་རྒྱ་བའི་མདོ་དང་། ཡུལ་དང་སྦྱོར་བ་ཅན་འདི་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་།

བདུད་བཞིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐབས་མཁས་བཅུའི་སྒོ་ནས་གཞན་དོན་སྒྲུབ

པའི་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་ཤིང་གཙོ་བོར་སྤྲུལ་སྐུའི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས། ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་ཡོད། གཉིས་པ་བདུད་

བཞིའི་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། གྲངས་ངེས་པ། སོ་སོའི་ངོ་བོ། བཙམ་པའི་ས་མཚམས་གསུམ།

དང་པོ་ནི། བདུད་དེ་ལ་བཞིར་གྲངས་ངེས་ཏེ། འཆི་མེད་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བདུད་དུ་བཞག་ཅིང་། འཆི་མེད་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཡང་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཆི་བ་མེད་པའི་གོ་འཕང་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འཆི་འཕོའི་དབང་གིས་འཆི་བ་མེད་པའི་གོ་འཕང་

གཉིས་ལས། གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་བཞིར་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། བཞིར་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་དུ་འཆི་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕུང་པོའི་བདུད་བཞག གང་གིས་འཆི་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་བཞག འཆི་བ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་འཆི་བདག་གི་

བདུད་བཞག དེ་གསུམ་ལས་འདའ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷའི་བུའི་བདུད་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་སྔ་མ་གཅིག་ངོར། ཕྱི་མ་གཅིག་བླངས་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཞིག་ཕུང་པོའི་བདུད་དུ་བཞག

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་དབང་མེད་དུ་འཆི་བའི་ཉོན་མོངས་ལ་དེར་བཞག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་

གིས་ཆེའི་རིགས་མཐུན་འདོར་བ་ལ་འཆི་བདག་གི་བདུད་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དེ་ལྟར་

ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་ལས་འདའ་བ་ལ་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་གིས་བར་ཆད་རྩོམ་པའི་དེ་ལྷའི་བུའི་བདུད་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཉན་ས་ལས། གང་གི་འཆི་བ་དང་། གང་འཆི་བ་དང་། འཆི་བ་དེ་གང་ཡིན་པ་དང་། བར་ཆད་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་གིས་འཆི་བ་ལས་ཡང་དག་པར་

@63A ༄༅། །འདའ་བར་མི་བྱེད་པ་དེ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདུད་བཞི་རྣམ་པར་གཞག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུད་བཞི་ཕྲ་མོ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལ། བདུད་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཕྲ་རགས་གཉིས་གཉིས་སུ་འབྱེད་པས་དེའི་དབང་

དུ་བྱས་ན། ཕུང་པོའི་བདུད་ལ་ཕྲ་རགས་གཉིས་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཕུང་པོའི་བདུད་རགས་པ་དང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བསྐྱངས་པའི་ཡིད་ལུས་དེ་ཕྲ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ལ་ཡང་ཕྲ་རགས་

གཉིས་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་རགས་པ་དང་། དེ་དག་གི་བག་ཆགས་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་རྣམས་དེ་ཕྲ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་ཡང་ཕྲ་རགས་གཉིས་ཡོད་དེ། ལས་ཉོན་གྱི་རང་དབང་མེད་པར་སོག་དབང་

འགག་པའི་ཆ་འཆི་བདག་གི་བདུད་རགས་པ། བསམ་གྱིས་མ་ཁྱབ་པའི་འཆི་འཕོ་བ་དེ་ཕྲ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་ཡང་ཕྲ་རགས་གཉིས་ཡོད། དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་ལྷའི་བུའི་བདུད་
རགས་པ་དང་། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་དེ་ཕྲ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྡུག་བདེན་

ལ་ཕུང་པོའི་བདུད་རགས་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་སྡུག་བདེན་ཡིན་ཀྱང་ཕུང་པོའི་བདུད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལ་སྤང་བྱས་ཀྱང་མ་ཁྱབ་སྟེ། དལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་མིའི་ལུས་ཀྱི་

ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་ཕུང་པོའི་བདུད་ཡིན་ཀྱང་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་བསྔགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་རགས་པ་ལ་དེ་མངོན་གྱུར་བ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བོན་

དེ་དེ་རགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་མངོན་གྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུད་གཞན་གསུམ་ལས་འདའ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་བདུད་རིགས་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་ལྷའི་

བུའི་བདུད་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལ་དུད་འགྲོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཀླུའི་བདུད་

@63B ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་གིས་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཆ་ལྷའི་བུའི་བདུད་ཡིན་གྱི་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྗེས་རྒྱུན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རྗེས་རྒྱུན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

སར་འགྲོ་བ་ལ་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྡིག་གྲོགས་བདུད་དང་སྤང་བྱར་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་རྟག་ཏུ་སྤང་བྱ་ཞིང་། །དགེ་བའི་གྲོགས་པོ་དག་ལ་བརྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་བདུད་མ་ཡིན་པར་

འགྱུར་བ་དང་། ལམ་བཅོས་མི་སྟོན་པའི་བདུད་ལ་བདུད་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་སོགས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྔར་བཤད་པའི་བཞི་པོའི་ངོས་འཛིན་དེ་དག་འཐད་དེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་ཕུང་པོའི་བདུད་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ནི་

ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སོ། །འཆི་བའི་བདུད་ནི་སེམས་ཅན་དེ་དང་དེ་དག་སེམས་ཀྱི་རིགས་དེ་དག་དེ་དག་ནས་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ལྷའི་བུའི་

བདུད་ནི་ཕུང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་། འཆི་བདག་གི་བདུད་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་ཕྱོགས་

ལ་རབ་ཏུ་བརྩོན་པ་དེ་དག་ལ་བར་ཆད་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པའི་ལྷའི་བུ་དབང་ཕྱུག་ཐོབ་པ་དག་ཏེ་བར་འོང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལྷའི་

བུའི་བདུད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བཅོམ་པའི་ས་མཚམས་བཤད་

པ་ལ། ཁ་ཅིག །ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་ལྷའི་བུའི་བདུད་བཅོམ། དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་བཅོམ། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཉན་ཐོས་དགྲ་

བཅོམ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས་བདུད་གཞན་གཉིས་བཅོམ། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་

བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་ཐོབ་ནས་ལྷའི་བུའི་བདུད་བཅོམ། བདུད་གཞན་གསུམ་རགས་པས་བརྒྱུད་པ་ནས་བཅོམ། བདུད་བཞི་ཕྲ་མོ་མ་ལུས་པ་བཅོམ་པ་དང་

སངས་རྒྱས་པ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ཟེར་ན། ཐེག་དམན་གྱི་བཅོམ་པའི་ས་མཚམས་དེ་རྣམས་

@64A ༄༅། །དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷའི་བུའི་བདུད་བཅོམ་མཚམས་དེ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདུད་བཞི་བཅོམ་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་སྐྱུ་གཙང་བདེ་རྟག་

བདག་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དམན་ལམ་སྤྱོན་

མ་སོང་གིས་བརྒྱུད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་མངོན་གྱུར་པ་བཅོམ་པ་དང་། ཡང་དེ་རགས་པ་བཅོམ་པ་མི་འཐད་དེ། དེས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བོན་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤོང་
བའི་ཕྱིར། བདུད་རགས་པ་གཞན་གཉིས་ས་བརྒྱུད་པ་ནས་སྤོང་བ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་

གཉིས་ས་དང་པོ་ནས་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་དང་པོ་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གི་འཆི་འཕོ་དང་། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འཕགས་པས་ན་དང་རྒ་བ་དང་། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིའི་བཅོམ་ཚུལ་ས་བོན་སྤངས་པ་ལ་མི་བྱེད་པའི་

ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རགས་པའི་བཅོམ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་
པས་ཀྱང་ཕུང་པོའི་བདུད་རགས་པ་དང་། འཆི་བདག་གི་བདུད་རགས་པ་གཉིས་

སྤངས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཕུང་པོའི་བདུད་རགས་པ་མ་སྤངས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་

མེད་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། མིའི་རྟེན་ལ་འགོག་སྙོམས་གསར་དུ་

སྐྱེས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགོག་སྙོམས་མ་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ཡོད་པ་གང་ཞིག ། མིའི་རྟེན་ལ་འགོག་སྙོམས་གསར་དུ་སྐྱབ་པའི་ཉན་ཐོས་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། དེས་འཆི་བདག་གི་བདུད་ཀྱང་མ་བཅོམ་པར་ཐལ། དེ་ལས་ཉོན་

གྱི་དབང་གིས་སྲོག་དབང་འགག་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཇིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཕངས་པའི་

ཕུང་པོ་གང་ཞིག །འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

@64B གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རགས་པ་བཅོམ་པའི་དུས་མཚམས་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་ལྷའི་བུའི་བདུད་རགས་པ་བཅོམ།

ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་རགས་པ་བཅོམ། ལྷག་མེད་མྱང་

འདས་ཐོབ་ནས་གཞན་གཉིས་རགས་པ་བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ལ་དེ་ཡིན་མིན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་བོན་གྱི་དངོས་

གཉེན་པར་ཆད་མེད་ལམ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དང་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པས་

འཕགས་པ་དགྱེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། བདེན་གསུམ་མཐོང་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ། །ལམ་མངོན་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་དང་། །འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་དག་ལ་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་

ཐལ། དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ནས་ཉོན་མོངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤྲངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེར་ཐལ། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཐོབ་ནས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཆི་བ་སྤྲངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཡིན་ན་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་མི་

འཆི་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཚེ་ཇི་ལྟར་གནས་པར་འདོད་འདོད་ཀྱི་བར་དུ་གནས་ནུས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ལུས་ཇི་འདྲ་ཞིག་བླངས་ཀྱང་འཆི་བ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན།

ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་ཐོབ་ནས་ལྷའི་བུའི་བདུད་རགས་པ་བཅོམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་མི་དལ་ཟད་པ་དང་། །ཞེས་དང་། ལམ་གཞན་ཉེ་བར་སྟོན་བདུད་ལ། །བདུད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་པ་

དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོའི་བདུད་རགས་པ་དང་། འཆི་བདག་གི་བདུད་རགས་པ་

གཉིས་མཐོང་ལམ་ནས་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་མངོན་གྱུར་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་བཅོམ་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་བཅོམ་པ་གོང་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བདུད་བཞི་ཕྲ་མོ་བཅོམ་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་

@65A ༄༅། །དུས་མཉམ་སྟེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། བསམ་མི་ཁྱབ་འགྱུར་འཆི་འཕོ་ཡི། །དེ་ནི་མི་འཆི་བསྟན་པ་ཡིན། །འཆི་མེད་ཞི་བའི་གནས་ཐོབ་པ། །འཆི་བདུད་རྒྱུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་། འདི་དག་བདག་

ལ་ཉལ་དང་བཅས་པ་ནི་ཁྲོད་ཉིད་བྱང་ཆུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ནར་བདུད་བཞི་བཅོམ་པ་ལགས་སམ་ཞེས་པ་ནི་ཅིག་ཅར་དུ་བཅོམ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ༎ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་

མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་གྱི་སྤྱི་དོན་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྙེས་པའི་དགེ་སློང་དགེ་འདུན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱར་པ་ལས་སྐབས་

བཞི་པའི་འགྲེལ་བཤད་དོ།